

ພົງສາວະດາບ ລາວ

ຮຽບຮຽງ ແລະ ຫຸ້ນສຳເລັດ ໂດຍ

ບັນດາຮຽນສຶກສາ ພັບທໍ່ມາລີ

ພາສາ ລາວ

<http://laocom.free.fr>
<http://laophaen.free.fr/Dico/>

໒໑ ພິສິກາ ຫລື ພະຈິກ ຄສ. ໒໐໑໑

ຄຳນຳ

ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮັບປຶ້ມຫົວນຶ່ງຈາກພໍ່ ອັນມີຊື່ວ່າ "ພົງສາວະດານລາວ" ເມື່ອອ່ານເບິ່ງກໍຮູ້ສຶກງົງງວງ ເພາະຕົວໜັງສືນັ້ນເປັນແບບເກົ່າລາວບູຮານຊຶ່ງມີຕົວຫ້ອຍ ແລະ ເພື່ອງຕໍ່ ໆ ໄປ, ຈຶ່ງໄດ້ໃຊ້ເວລາຄົ້ນຄວ້າ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈຕົວໜັງສື; ແລ້ວຈຶ່ງເຫັນວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ມີປະໂຫຍດຫຼາຍຄວນທີ່ຈະຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແກ້ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການສຶກສາທາຄວາມຮູ້ໃສ່ຕົວ, ຂໍຢ່າໄດ້ເຂົ້າໃຈວ່າການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອອກແບບ **ຕົວໜັງສືລາວບູຮານ** ຂຶ້ນມານັ້ນຈະພາທ່ານໄປສູ່ອະດີດທີ່ມີດົວ, ກົງກັນຂ້າມ ທາກຢາກພາທ່ານສູ່ອາກາດເບິ່ງເງົາຕົວເອງວ່າເຮົາມາແຕ່ໃສ? ໜັງສືລາວເຮົາເປັນມາຢ່າງໃດ? ຕົວໜັງສືທັງໝົດທີ່ອອກແບບຂຶ້ນມາໃຊ້ໃນການຕີພິມພົງສາວະດານລາວນີ້ ຈະບໍ່ຖືເປັນຫຼັກວ່າກົງກັນຜິດ ພຽງແຕ່ຜິດຂຶ້ນມາເພື່ອຮັບໃຊ້ໃນການຂຽນເຮືອງນີ້ທໍ່ນັ້ນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ປະດິດແຕ່ງໃຫ້ເກີນນອກໄປຈາກລຽມມີເດີມຂອງຜູ້ຂຽນຕົ້ນຕໍາລັບ ແຕ່ໜ້າເສັຽດຽຊຶ່ງເຮົາບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າແມ່ນລຽມມີຂອງຜູ້ໃດ! ສ່ວນການພິມນັ້ນ ກໍໄດ້ຂຽນຕາມເຄົ້າຂອງຕົວຢ່າງທີ່ເຫັນໂດຍບໍ່ໄດ້ເພີ່ມເຕີມ ຫຼືຕັດຕໍ່ແຕ່ຢ່າງໃດດັ່ງຈະເຫັນໄດ້ ຈາກຫຼາຍຄຳທີ່ຄວນຈະໃຊ້ໄມ້ ເອກ (x) ຫຼື ໂທ (x) ນັ້ນກໍເຫັນວ່າເພິ່ນໄດ້ເວັ້ນໄປ ຫຼື ສຣະ x ຊຶ່ງ ຈະເຫັນເພິ່ນ ໃຊ້ x ດັ່ງຄຳ ເພື່ອ ເມືອ ເມືອງ ຊຶ່ງວ່າ ຈະເຫັນເປັນ **ເພືອ ເມືອ ເມືອງ ຊຶ່ງວ່າ ໗**

ໜັງສືລາວເກົ່າຫຼືລາວບູຮານນີ້ ຈະຜາກົດເຫັນແຕ່ຜູ້ມີອາຍຸເກີນ ໔໐ ຂຶ້ນໄປຍັງໃຊ້ກັນຢູ່ ແຕ່ທາກວ່າບໍ່ຫຼາງໂຕຄືຈັ່ງຊື່ ພໍ່ເພິ່ນໄດ້ບອກອີກວ່າຕົວໜັງສືລາວເກົ່າຊຶ່ງແຕ່ກ່ອນໄດ້ໃຊ້ກັນຢູ່ນັ້ນໄດ້ທຽບທູດທາງໄປນັ້ນມີຂໍ້ສຳຄັນຢູ່ສອງປະການຄື **ຍ້ອນບໍ່ມີຫຼັກຂຽນທີ່ແນ່ນອນນຶ່ງ** ແລະ **ສອງມາ** ຍ້ອນເມື່ອຝຣັ່ງເຂົ້າມາບ້ານເຮົາແລ້ວເຂົາເອົາພິມດິດເຂົ້າມາໃຊ້ ແລະ ຕົວລາວກໍໄດ້ພິທານເຂົ້າໃຫ້ທັນຍຸກໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ມີຕົວໜັງສືໃຊ້ໃນເຄື່ອງພິມດິດນັ້ນ ເປັນເຫດທີ່ຕົວເຮົາແລະຕົວຫ້ອຍນັ້ນຂາດທາງໄປ ແຕ່ກໍຢ່າຕ້ອງໄປຄິດນ້ອຍໃຈໃນການທີ່ເສັຽໄປຈຳນວນນຶ່ງ ແລະ ກໍໃຫ້ຄິດວ່າດີແລ້ວທີ່ຍັງມີເຫຼືອໄວ້ທີ່ນີ້ຊຶ່ງເຫັນວ່າສະດວກ ແລະ ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ໃນການຂຽນພາສາລາວ ຫຼືຈະໃຊ້ຂຽນພາສາສາກົນກໍຍັງພຽງພໍຢູ່ ດຶກວ່າທີ່ບາງຄົນຢາກລົບລ້າງຕົວໜັງສືລາວກຸ້ມ ແລ້ວທັນໃຊ້ຕົວສາກົນ ມະຮິ ໃຫ້ຄືດັ່ງວຽດນາມ ດັ່ງວ່າເຂົາບໍ່ເຄີຍມີຕົວໜັງສືເປັນຂອງຕົວນັ້ນເອງ ຜູ້ຂ້າຂໍອອບໃຈ ແລະ ພູມໃຈໃນການທີ່ໄດ້ເກີດມາເປັນລູກລາວ ແລະ ເປັນຄົນຂອງຊາດທີ່ມີໜັງສືຂອງຕົວເອງໃຊ້ບໍ່ນ້ອຍໜ້າ ແລະ ລ້າທັງກວ່າຊາດໃດອີກຢ່າງເຮົາຍັງສາມາດຜິດຕົວໜັງສືນີ້ໃສ່ໃນ ຄອມພິວເຕີຣ໌ ທັນຍຸກທັນສະໄໝອີກ**ດ້ວຍ**

ຈຸດສຳຄັນຂອງປຶ້ມຫົວນີ້ມີສອງຢ່າງຄື: **໑-ຮຽນຮູ້ປັດສາດ ແລະ ໒-ຮຽນຮູ້ຕົວໜັງສືລາວບູຮານ** ພຽງ ແຕ່ໃຫ້ເຮົາມີຈິດສຳນຶກວ່າ "ຈະກ້າວ ໄປຂ້າງໜ້າໃຫ້ທຽວທາຂ້າງຫຼັງ"

ຂ້າງລຸ່ມນີ້ຄືຕົວຢ່າງຕົວໜັງສືລາວບູຮານ ແລະ ວິທີອ່ານ:

- ၂ : ດ = ເຫຼ, ບິດາ (ເຫັດ, ບິດາ ຫຼື ບິດາ)
- ၂ : ສ = ພົງສາວະດານ, ສົງ (ພົງສາວະດານ, ສິສິ)
- ၂ : ບ = ເຈັບ, ສົງຫວັງໂຮງ (ເຈັບ, ສິບຫວັງໂຮບ)
- ၂ : ຕົວນີ້ແມ່ນສຣະ ເຊັ່ນ ຫຼື ທີ່ມີຕົວສກົດຕໍ່ຂ້າງຫຼັງທໍ່ນັ້ນ
- ຕັ້ງຄຳ: ວຽງຈັນທຽ, ວຽງດົງຊຽງທອງ.
- ၂ : ຍ = ຕົວນີ້ແມ່ນສຣະ ອອຍ ເດັດຂາດ!
- ຕັ້ງຄຳ: ນານໂອໂທ, ຊຸໂທອ, ເຈົ້ານໂ ອ່ານວ່າ ນານໂອໂທ, ຊອຍເທືອ, ເຈົ້ານໂອຍ
- ၂ : ລ = ເວງ, ມະວ່າງ, ມຽງ, ສຽງ

ອ່ານວ່າ

: ເວລາ, ລະວ່າງ, ມາລີ, ສາລາ. ສ່ວນຕົວ ຂ ນັ້ນກູ້ ແມ່ນໃຊ້ ຕາມປົກກະຕິທີ່ເຮົາເຄິງໃຊ້ດັ່ງ:
ຫຼື, ຫຼວງພູເບາງ, ປົກຄອງ ຯ

ຕົວສກົດຄວບ (ສອງຕົວໄປນຳກັນ)

ກ ຂ (ກູ) : ສັກຸຣາຊ, ຫັມມະອະໂສກຸຣາຊ
ອ່ານວ່າ ສັກກະຣາດ, ຫັມມະອະໂສກກະຣາດ

ນ ຊ (ນູ) : ສວັນນຸເຂັດ, ພູຊັນນຸສາ
ອ່ານວ່າ ສະຫວັນນະເຂດ, ພຣະຊັນນະສາ

ມ ຊ (ມູ) : ເຂັມຸຣາຊ, ຫັມມຸ, ຂຸນບູຣິມຸຣາຊາ
ອ່ານວ່າ ເຂັມມະຣາດ, ຫັມມະ, ຂຸນບູຣິມມະຣາຊາ

ຄ ຊ (ຄູ) : ອັຄຸເມເທສີ, ອັຄຸຣາຊທູ
ອ່ານວ່າ ອັກຄະມະເທສີ, ອັກຄະຣາຊທູດ

ຕົວພິເສດ: ໄ (ບໍ່ແມ່ນເລກ ໒) ແລະ ຊ

ຈະເຫັນໄດ້ເມື່ອໃຊ້ຫຼັງຄຳດັ່ງ "ໄດ້ສົ່ງສານທາເຈົ້າຊີວິດແກວກາງ ໄ ຈົ່ງໄດ້ຍົກທັບ"
ອ່ານວ່າ "ໄດ້ສົ່ງສານທາເຈົ້າຊີວິດແກວກາງ ເຈົ້າຊີວິດແກວກາງ ຈົ່ງໄດ້ຍົກທັບ"

ທາກແຕ່ເຄື່ອງໝາຍນີ້ບໍ່ຜາກົດເຫັນໃຊ້ ນອກຈາກທີ່ເຫັນມີ ຄວາມຄັງຄົງກັນກໍ ແມ່ນເຄື່ອງໝາຍ
ງ (໘) ນີ້ແຕ່ທາກເຂົ້າໃຈວ່າ ແມ່ນເຄື່ອງໝາຍຕໍ່ຄຳດັ່ງ: "ສະຫະຣັກ ຯ" ທໍ່ກັນກັບ "ສະຫະ ຣັກອາ
ເມຣິກາ" ທາກວ່າໃນປື້ມທົວນີ້ບໍ່ເຫັນເພິ່ນໃຊ້ ຊ ເຄື່ອງ ໝາຍນີ້ໃຊ້ຢູ່ກ້ອງຕົວ: ດ, ທ, ຈ, ຕ ດັ່ງ

ຜ, ທ, ວ, ຜ
ດັ່ງ: ເຈົ້າອານຸຣູທູມຸນ, ລຸກພູງອັນທາປັດູ ອານິລູກາ, ກາສັດຼີຣາຊວິນຸ, ກິລູເທຍະ, ພູງໄຊຢູ່
ຈັກຸພັດຼິແຜ່ນແຜ່ວ, ເສັດູະວັງ ໂສ, ອັດູະປີ ສັລະ ຯ

ສຣະ ອະ: ສຣະ ອະ ເກົ້ານັ້ນ ມີສອງຕົວ: ຂະ ແລະ ຂ ແຕ່ທາກໃຊ້ຕ່າງກັນ, ໃຫ້ສັງເກດເອົາ
ວ່າເພິ່ນໃຊ້ນຳຄຳເວົ້າຄຳໃດແດ່, ເບິ່ງຕົວຢ່າງຂ້າງເທິງນີ້

ສຣະ ອໍ: ກໍມີສອງຕົວດັ່ງ: ຂໍ ແລະ ຂູ ແຕ່ທາກໃຊ້ຕ່າງກັນຕົວຢ່າງ:

ຂໍ: ກໍບໍ່ມີ= (ກໍບໍ່ມີ), ພໍ= (ພໍ) ບໍ່ນາຍ=(ບໍ່ນາຍ)

ຂູ: ຂຸນລູ່, ຫູ່, ພວກຫູ່, ຫູ່ຜາສູ ຯ.

ສ່ວນຕົວ ດ ແລະ ບ ສກົດນັ້ນເດັດຂາດເພິ່ນໃຊ້ຕົວເພື່ອງ ມ ແລະ ມ, ດັ່ງນັ້ນ ຈົ່ງໃຫ້ເຂົ້າໃຈ
ວ່າຕົວ ດ ແລະ ບ ບໍ່ແມ່ນຕົວສກົດ.

ທັງນີ້ທາກວ່າຄຳເຫັນ ຫຼືຂໍ້ແນະຂອງຜູ້ຂ້ານີ້ທາກຜິດ ພຽນໄປ ຈົ່ງໄດ້ຂໍອະໄພ ມານະໂອກາດນີ້ ແລະ
ຂໍກາບຮັບເອົາຂໍ້ຜິດຊົມຈາກທ່ານຜູ້ຮູ້ທັງຫຼາຍຈົ່ງໄດ້ສົ່ງເກີງແກ່ ຂ້າດ້ວຍເກັ້ນ %

ປື້ນປຣະສົງ ພັນທ໌ມາລີ

E-mail: songphan92@hotmail.com

ພິນາວາດານ

ພິນາວາດານນີ້ແຕ່ງເປັນ ໒ ວັກ

໑- ພິນາວາດານປາເທນລາວ

໒- ພິນາວາດານຂຽນລາວ

໑-ຕັ້ງແຕ່ສ້າງເມືອງຫຼວງພູບາງມາເດີມມີເຈົ້າລຽງ ໘ ຕົນໄປເບິ່ງທ້າຈສ້າງ ບ້ານ ແປງເມືອງ ເຫັນ ພູນວງນຶງສູງກວ່າພູທັງຫຼາງຊື່ວາພູຊວງ (ເດີມແມ່ນພູສວງ) ມີນ້ຳໄຫຼກາງຕົນພູ ນາປ່ອງນ້ຳ ຂອງທ້ອງສູງຄານ ທີ່ນັ້ນຍັງເລົາມີ ໄມ້ທອງຕົ້ນນຶງໄຫຼໄດ້ ໗ ອ້ອມສູງໄດ້ ໑໐໗ ວາ ແລະມີຫີນຫຼວງ ຄາໜູ ເຈົ້າລຽງທັງ ຫຼາງເຫັນວາ ທີ່ນັ້ນຄວນຈຕັ້ງເປັນຜາສາງ ຜູ້ມີບຸນ ອັນເປັນກຸສົນຊຶ່ງຈຄຳສາງ ສາພູໂຄຕເມພາງໜ້າພູນ ເຈົ້າລຽງທັງຫຼາງເຫັນພ້ອມກັນດັງນັ້ນແລ້ວ ຈຶ່ງຈຳສຳຄັນເອົາຫີນ ໗ ກ້ອນເປັນຫຼັກ ສຳຄັນໄວ້ຄືກ້ອນນຶງ ຊື່ ຜາຂວາງ ກ້ອນນຶງຊື່ຜາດຽວ ກ້ອນ ນຶງຊື່ກາງຟ້າ ແລ້ວເຈົ້າ ລຽງ ໘ ຕົນກູ້ພາກັນໜີໄປ

ບັງນີ້ເຈົ້າລຽງສອງພັນອາຈິງສ້າງເມືອງລ້ານຊວາເປັນປາເຕັມຂຶ້ນທີ່ນັ້ນ ເຈົ້າລຽງຈຶ່ງມາຕັ້ງເສົາ ຫັກຂຶ້ນຊື່ວ່າຫັກໜັ້ນໄວ້ທາງຕາເວັນອອກ ຫັກຕ້ວນສອງ ປັກໄວ້ທ້າໄຮດຽວ ຄືທ້ວງວິຊຸນດຽວນີ້ຫັກຕ້ວນສາມປັກໄວ້ ທີ່ສູງຫ້ວງ ໂຮງ ແລ້ວໄສ່ຊື່ເມືອງວ່າ **ເມືອງຂຽນດົງຂຽນທອງ** ດ້ວງນິມິເອົາ ຊື່ນ້ຳດົງ ແລະຕົ້ນໄມ້ທອງມາເປັນນິມິເອົານັ້ນ

ສາງໜາພພທູເຈົ້າເຂົ້າມາເມືອງລາວຂອງຕົນ ຈຽງສັກຮາຊ ຕັ້ງແຕ່ປີນັ້ນມາ ຄືສັງກາງຝັ່ງກາລິ ສຳສັງກາງ ໘ປີ

ຍັງມີພາຍັກຕົນນຶງຊື່ນທາລຸກເມືອງລັງກາມາມີເມັງຊື່ພາລາແລະມີລຸກຍິງ ຜູ້ນຶງຊື່ນາງກາງຮີ ເມືອພາ ຍັກນັ້ນຕາງແລ້ວ ນາງພາລາຜູ້ເປັນເມັງ ໄປໄດ້ກູ້ ພາ **ອິນທາປັດູ**ລຸກພາອິນທາປັດູຊື່ທ້າວພທູເສັນເລີງເອົານາງກາງຮີເປັນເມັງແລ້ວປັກຄອງ ບ້ານເມືອງສຶງຕູ່ພາ ອິນທາປັດູ ນັ້ນມາເມືອຂາເຈົ້າຕາງແລ້ວ ເຈົ້າລຽງຈຶ່ງ ແປງຮຽງ ໄວ້ຝັ່ງແຄມນ້ຳຂອງ

ຍັງມີພາຍັກເຫຼືອມຕົນນຶງຢູ່ຖ້ຳພູສວງ (ພູຊວງ) ມາໄດ້ກັບນາງເງືອກ ຢູ່ທີ່ ພູຊ້າງ ຟາກນ້ຳຄານກ້າເໜືອ ຈຶ່ງມີລຸກຂຽນຊື່ທ້າວປີສີ ລຸກຍິງ ໑ ຊື່ **ນາງປີສີ** ຂາເຈົ້າຊ້ຳເອົາກັນ ເງືອກຂຽນຜູ້ ໑ ຊື່ **ອັງສາລິກກິກ** ລຸກຍິງຜູ້ ໑ ຊື່ **ສາກິນຟ້າ** ສອງຄົນນີ້ຊ້ຳພູເອົາກັນ ມີລຸກຂຽນ ໑ ຊື່ **ອັງເຈັບໄທ**

ລູກຍິງ ໑ ຊື່ປາກກວ້າງ ທູຮີຂາເຈົ້າຊ້າພິເອົາກັນເປັນຜົວເມັງຂາເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຝູງນິທານແມນວິນາ
ແຫ່ງນາງ ກາງຮີ ທັງມີ

ບັນພູງຈັນທາພານີ

ມີຊຽງຜູ້ ໑ ຢູ່ເມືອງຈັນທາເປົງຊີວ່າພານີຊາ ຈຂັ້ນມາຄ້າຂາງເມືອງ ຊຽງດົງ ຊຽງທອງ ຊຽງຜູ້
ນັ້ນໄດ້ນິມິຜົນວ່າ ມີຂວາບາງດວງພາອາທິນ ມີຊຽງບາງດວງ ພາຈັນທັງສອງຕົນຢ່າງ ກົງລົງພາອາທິນ
ພານີຊາ ເຫັນວ່າຜົນຫຼາກຈິງໄປ ຫາພໍ່ຄ້າ ແກ່ຄ້າຜົນໃຫ້ພໍ່ຄ້າຜູ້ນັ້ນບອກວ່າ ຜູ້ນັ້ນຢາກຜົນໃຫຍ່ ດັ່ງ
ນີ້ ເຫັນທ່າຈະໄດ້ ກິນອາຈົມ ທ່ານດັ່ງນີ້

ພານີຊາຈິງໄປຫາມາເທາເຖຣເຈົ້າແກ້ຄ້າຜົນນັ້ນໃຫ້ມາເທາເຖຣ ເຈົ້າຈິງບອກ ໃຫ້ພານີຊາວ່າໃຫ້
ເຈົ້າໄປ ໝົກປາລ້າກິນແລ້ວ ໃຫ້ສາທິວເສັງກ່ອນຈິງ ຈແກ້ຄ້າຜົນ ໃຫ້ໄດ້ເມື່ອພານີຊາກາທ່າຕາມຄ້າ
ສອນເສັງແລ້ວ ມາເທາເຖຣເຈົ້າຈິງທ່ານງວ່າອຸປະສັກ ຂັ້ນເມື່ອຄ້າໃນຊຽງດົງຊຽງທອງ ແມນຄ່າຕົງໄມ້ຕູ້
ຂັ້ນມາເທົາ ໃດກໍດີ ອຸປະສັກຢ່າໄດ້ ເອົາຕ້າອຸປະສັກເມື່ອຮອງຊຽງດົງຊຽງທອງແລ້ວເງິນຄ່າແກ້ວແຫວນ
ຫຼາກຫຼາງເຫຼືອຕາ ເສື້ອຜ້າແພຫຼາງເຫຼືອມາກມົນມາງ ຫາກຈັກ ມາບູຊາແກ່ອຸປະສັກດີຫຼືແລ

ເມື່ອພານີຊາຂັ້ນມາຊຽງດົງຊຽງທອງ ຄັນມາເຖິງຄົກພ້າວເໜືອທ່າ ເລືອນ ຄ່າກໍຕົງໄມ້ຕູ້ຂອງ
ພານີຊາຂັ້ນມາ ໃຫຍ່ເທົາ ນວູ່ພ້າວ ພານີຊາກໍບໍ່ເອົາ ຄັນມາຮອນ ຊຽງດົງຊຽງທອງ ທີ່ຕໍາບົນດອນ
ຄວາງຟຸ່ມ ດອນຄວາງລາແລດອນຄວາງ ຕາງຮາເຫັນ ເງິນຄ່າກອງຫຼາງຫຼາກທັງໄຟກນ້ຳຂອງ ຊາວ
ເມືອງເຫັນ ຫຼາກແກ່ຕາ ຈິງເຊິນຮາຊາ ພິເສກພານີຊາເປັນທ່າວໃນຊຽງດົງ ຊຽງທອງ ແລະໃສ່ຊື່
ວ່າພູງຈັນທາພານີ

(໑) ພານີຊາ ແປວ່າຄ້າຂາງ

(໒) ຕໍາບົນນັ້ນຈິງເອີ້ນວ່າຄົກພ້າວຈົນກຸງເບັງນີ້

(໓) ດອນຄວາງຟຸ່ມຢູ່ປາກຫ້ວງມູ ດອນຄວາງລາ ຢູ່ປາກຄານຈົນຮອນ ຊຽງ ເຫັກ ດອນຄວາງ
ຕາງຮາ ແມນດອນຊຽງມົງຄຸນທຸກວັນນີ້

ກາສູ່ຜູ້ຮາຊວິນາເດີມແຫ່ງພື້ນເມືອງກໍມີກູ້ງພູງຈັນທາພານີເທົານັ້ນ

ເມື່ອພູງຈັນທາພານີເຂົ້າສູ່ສວັນຄູໄປແລວແມນຄົນຊຽງລາວເຮົາໄດ້ປັກຄອງ ເມືອງລ່າດູ້ມາ
ຈົນ ກຸງເບັງນີ

ເຮືອງຂຸນບໍຣິມູຮາຊາທິຣາຊ

ເຮືອງນີ້ລາວເກົາຜູ້ເຖົ້າອ້າງກ່າວມາເປັນນິຍາງດັ່ງນີ້

໑/ ບັນທານນ້ຳເຕົາປຸງໃນກຸງເມືອງກ່ອນ ເມື່ອໂລກເຮົາຍັງເປັນດິນ ເປັນ ຫຼ້າ ເປັນຟ້າເປັນ
ແຖນ ຜີແລຄົນກໍທຽວໄປມາຫາກັນຢູ່ບໍ່ຂາງນັ້ນຍັງມີ ຂຸນໃຫຍ່ ໓ ຄົນຜູ້ ໑ ຊື່ວ່າ ປູຮາງເຊິງ ຜູ້ ໑
ຊື່ ວ່າຂຸນຄານ ຜູ້ ໑ ຊື່ວ່າ ຂຸນເຮັນ ຢູ່ສ້າງ ເມືອງລຸມກິນປາ ສາງນາເມືອງລຸມກິນເຂົ້າ ໃນຂາ

ນັ້ນແດນ ຈິ່ງໃຊ້ກັນລົງມາ ວ່າ ແກ່ຄົນທັງຫຼາຍໃນເມືອງລຸມວາກິນເຂົ້າ ໃຫ້ບອກກອງກົນງຽງໃຫ້ ບອກ ແກ່ແດນ ກິນ ຊັ້ນກໍ່ໃຫ້ສົ່ງຂາ ກິນປາກໍ່ໃຫ້ສົ່ງຮຸ່ແກແດນ ຄົນທັງຫຼາຍບໍ່ຟັງແດນ ຈິ່ງແຕ່ງໃຈ ໃຫ້ ກັນມາບອກອີກເດີງ ໒ ຄັ້ງ ນີ້ ທີ່ ຄົນທັງຫຼາຍກໍ່ຍັງບໍ່ຟັງດີຢູ່ ແດນຄູ່ແລ້ງ ທ່າໃຫ້ນ້ຳຕົວມເມືອງ ລຸມຄົນທັງຫຼາຍກໍ່ຕາງມາກັນ ປູ່ຮາງເຊິ່ງ ແລ ຂຸນເຊິ່ງຂຸນຄານ ຮູ້ສຶກຕົວວ່າແດນ ຄູ່ໃຫ້ແກ່ຕົນຈິ່ງ ເອົາໄມ້ຄຳແຫງມາທ່າແພ ແລ້ວ ຈິ່ງເອົາຄົວລູກຄົວ ເມັງ ເຂົ້າແພຄັນນ້ຳ ຍິ່ງຂັ້ນຮອດຟ້າເຂົາຈິ່ງພາ ກັນເມືອທາພູແດນ ພູແດນກໍ່ກ່າວ ຄວາມຄູ່ໃຫ້ ຂຸນທັງ ນີ້ ຟັງແລ້ວເລີຍວ່າ ສູບຍ່າຜີຈີບເຖົ້າ ສູບຍ່າເຈົ້າ ຈີບຍິນ ສູບຟັງຄວາມ ອາຍຸ ສູບມີເດີງ ໒00 ຂວງ ວ່າດັງນີ້ແລ້ວເລີຍບອກເຂົາ ໄປ ຢູ່ນ້ຳ ແດນລູ ຄັນນ້ຳ ແຫງເຂັ້ນດີນແລ້ວ ຂຸນທັງນີ້ ກໍ່ໄຫ້ວ່າສ່ວ ພູແດນຂໍລົງມາຢູ່ເມືອງລຸມພູ ແດນ ຈິ່ງໃຫ້ ເຂົາລົງມາກູ້ເອົາຄວງເຂົາຫຼໍ່ ໃຫ້ ແກ່ເຂົາແລ້ວ ເຂົາກໍ່ລົງມາສ້າງຢູ່ນານ໒໐໒ໜູ (ຄືເມືອງແດງ)

ຄວງຕົວນັ້ນໄດ້ ນີ້ ປີ່ເລີຍຕາງ ບ່ນນາເທົາໃດເຄືອໜາກນ້ຳເຕົ້າກູ້ອອກຈາກ ຮູດັງຄວງ ຕາງນັ້ນ ຄັນໃຫຍ່ຂັ້ນມາກໍ່ເປັນໜາກ ນີ້ ນວງໃຫຍ່ທໍ ຮິນເຂົ້າ ຢູ່ມາປູ່ຮາງເຊິ່ງ ໄດ້ຍິນສຽງຄົນຮ້ອງ ກ້ອງ ດັງມາກັນ ຢູ່ໃນໜາກນ້ຳເຕົ້າ ປູ່ນັ້ນ ຈິ່ງ ເອົາເຫຼັກຊີແດງຊີ ຄົນທັງຫຼາຍກໍ່ບອກມາຂຸນ ຄານເຫັນດັງ ນັ້ນ ຈິ່ງເອົາ ຊິວໃຫຍ່ໄປຊິວຂ້າງກໍ່ນຶ່ງ ຄົນກໍ່ໄຫຼບູນ ກັນອອກມາ ນີ້ ວັນ ນີ້ ຄົນ ຈິ່ງມີ

ຝູງອອກທາງຮູຊີນັ້ນເປັນ ໒ ໜູ່ໆ ນຶ່ງຮູກວ່າໄທລົມ ໜູ່ ໑ ຮູກວ່າໄທລີ ຝູງ ອອກທາງ ຮູ ຊິວ ນັ້ນເປັນ ນີ້ ໜູ່ ຄືໄທລູ ໄທເລີງ ໄທຄວາງ

ຄົນຊຶ່ງອອກຈາກໜາກນ້ຳເຕົ້າປູ່ມານັ້ນບໍ່ຮູ້ພາວະລຽງອັຕຕາມາຂອງຕົນ ແລ ການຄຽະວຽ ກໍ່ບໍ່ ຮູ້ ປູ່ຮາງເຊິ່ງ ຈິ່ງສັ່ງໃຫ້ສອນວິຊາທ່າມາຫາກິນໃຫ້ ແລ ບອກ ໃຫ້ ເຂົາເອົາກັນເປັນຜົວເປັນເມັງ ແປງຍ້າວ ເຮືອນ ທັງໃຫ້ຍ່າແຍງພໍ່ແມ່ ຫຼືຄົນທີ່ ເຖົ້າ ແກ່ກວ່າຕົນ ແລບອກໃຫ້ມັ່ນຄູ່ສົ່ງສາກາ ຜູ້ຕາງຄືຝູງອອກຮູຊິວ ນັ້ນຕາງໃຫ້ເຜົາ ຝູງອອກຮູຊີນັ້ນຕາງ ໃຫ້ຝັງແລ້ວປູກຄັນທຸງຂັ້ນ ແລ ແປງ ຕາງໄວ້ສົ່ງເຂົ້ານ້ຳຕົ້າໄປ ສົ່ງເຂົ້ານ້ຳບໍ່ໄດ້ກໍ່ໃຫ້ ແປງໄວ້ ໃນເຮືອນແລ້ວເອົ້ນ ຜີນັ້ນມາກິນ.

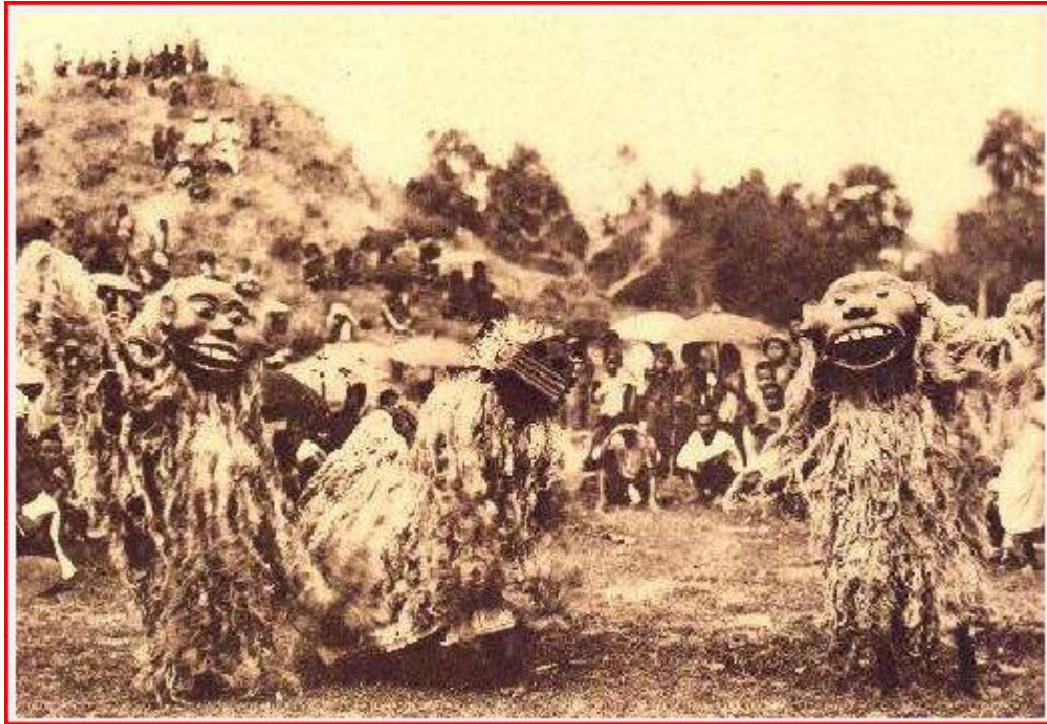
ຄົນຝູງນັ້ນມີອາຍຸຍິນໄດ້ ນີ້ ຮຸ່ປີ່ເຂົາຈິ່ງແພພອກອອກມາລັ້ນດັງຂຸງ ຫຼາງດັງນ້ຳ ປູ່ລາງເຊິ່ງ ທັງ ຂຸນເຊິ່ງຂຸນຄານບອກສອນບໍ່ແພ້ ຈິ່ງພອມກັນຂັ້ນ ໄປທາພູແດນ ຂໍທ່າວພູ ລົງມາຊຸ່ເບິ່ງ ຄຸ່ເຂົາ ພູແດນຈິ່ງແຕ່ງໃຫ້ ຂຸນຄະຂຸນ ຄອງລົງມາປູ່ຄອງຄົນທັງຫຼາຍ ຂຸນທັງສອງນີ້ສ້າງບ້ານກໍ່ ບໍ່ເຮືອງ ສ້າງເມືອງກໍ່ບໍ່ຮູ້ ດັງວ່າ ພາກັນກິນເຫຼົ້າເມົາສູງຢູ່ທຸກເມືອ ດັງນັ້ນ ຂຸນເຊິ່ງ ຂຸນຄານຈິ່ງ ຂັ້ນເມືອທາພູແດນອີກ ຂຸນຜູ້ໃໝ່ມາປຸງພູແດນຈິ່ງຮູກເອົາຂຸນຄາ ຂຸນຄອງຂັ້ນເມືອຟ້າ ແລ້ວ ແຕ່ງ ໃຫ້ຂຸນບູຣິມູຣາຊາທິຣາຊບໍ່ພິຕູລົງມາ ປົກຄອງເມືອງລຸມແທນ

ຂຸນບູຣິມູຣາຊາທິຣາຊພາເອົາຄົນທັງຫຼາຍມີ ໙ ໂກງລົງມາເມືອງລຸມມາຢູ່ ທີ່ນານ໒໐໒ໜູຄົນ ທັງ ຫຼາຍ ຊຶ່ງອອກນ້ຳເຕົ້າປູ່ຜູ້ຮູ້ຫຼັກນັກປູ່ ເຂົາກໍ່ເຂົ້າມາເປັນ ລຸກທ່າວບ່າວຂຸນບູຣິມູຣາຊາທິຣາຊ ຜູ້ໃບ້ ຜູ້ຈ້າ ນັ້ນກໍ່ໜີໄປຢູ່ປ່າສ້າງ ໄຮ່ນາກິນ

ເມືອຄົນມາກມາງຂັ້ນມາຫຼາຍເຫຼືອລັ້ນຂຸນບູຣິມູຣາຊາຈິ່ງປຶກສາກູ້ຂຸນທັງຫຼາຍວ່າ ຄູ່ປູກາ ໃດ ຈິ່ງຈມີ ອັນນຸງອັນກິນ ຈິ່ງຕົກລົງກັນແຕ່ງໃຫ້ຂຸນເສວິງ ຂັ້ນເມືອໄຫວ້ ພູແດນແລ້ວພູແດນແຕ່ງ ໃຫ້ແດນແຕ່ງມາ ບອກສອນໃຫ້ພູບູຣິມູຣາຊາສົ່ງ ສອນຄົນທັງຫຼາຍປູກຝັງເຂົ້າແລລຸກໄມ້ບອກຕ່າ ຫຼາກທ່າຝັງດັງໄຫວ້ແລະຕີເຂັ້ນພ້າຂວານສູງແລໃຫ້ຄະລ່າມີ້ຮວງ ໃຫ້ຄຳແກ່ຝູງຂຸງມີ້ຮວງ ໃຫ້ຄຳແກ່ ຜູ້ຍິງ ເດືອນຈຽງ ໃຫ້ ຄລ່າ ມີ້ກູ ມີ້ກາງ ເດືອນຍີມີ້ ເຕົາມີ້ຮວງ ເມືອຄົນທັງຫຼາຍມີ້ວິຊາ ກຸ້ມຕົວ ແລ້ວ ແດນແຕ່ງຂັ້ນເມືອຄອງພູ ແດນ ຕາມອາການທິຕົນ ໄດ້ຈັດແຕ່ງ ພູແດນຈິ່ງວ່າ ເຂົາມີ

ວິຊາພໍ່ກຸ້ມຕົວແລ້ວ ຕັ້ງແຕ່ນີ້ເມື່ອໜ້າຢາໃຫ້ ເຂົາ ຂຶ້ນມາຫາ ເຮົາເທິນ ແມ່ນວ່າແຖນທັງຫຼາຍກູ້
ຢາໄປຫາເມືອງລູມຈັກເທືອ ແລ້ວພຽງ ແຖນ ກໍໃຫ້ເຂົາຕັ້ງຂົວ ຫຼວງອັນໜັ້ນທຽວນັ້ນ ເສັງ ຕັ້ງແຕ່
ນັ້ນມາແຖນ ແລຄົນກໍບໍ່ທຽວຫາກັນໄດ້ແລ

ບັນເຄືອເຂົາກາງ

ຢູ່ມາບ່າວນເຄືອເຂົາກາງອັນເປັນອຸບາງເຖິງຂຶ້ນມາໃນທົ່ງໜອງກູ້ແຕ່ດິນສູງຂຶ້ນ ໄດ້ແສນໂຍງເມັງ
ແພ ຮົມ ເມືອງແຖນ ຮົມເງົາຮອງເມືອງແມ່ນພູນແລ ຄຳຟ້າກໍບໍ່ເຫັນ ເປັນອັນໜາວເຢັນນັກ ຊຸນ
ບໍຣົມບອກຜູ້ໃດ ໄປປົກກໍວ່າປົກບໍ່ໄດ້ກົວເຊັ່ນຂາມ ເມື່ອນັ້ນຍັງມີຄົນເຖົ້າ ໒ ຄົນ **ຊື່ວ່າເຖົ້າເຍີ** ແລ
ເຖົ້າ **ຍະງາມ** ຂາ ໒ ຄົນຈິງຂາບປົກເຄືອເຂົາກາງນັ້ນ ແຕ່ວ່າຫາກຕາຍຍ້ອນດັງນັ້ນ ແລ້ວ ໃຫ້ຄົນ
ທັງຫຼາຍນັ້ນເຮົາຊື່ສູງເປັນໜັ້ນ ແກ່ນໄວ້ແລກ່ອນຈາກິນອັນໃດແລ້ວຈິງຮຽກຫາຄຸນເຖົ້າທັງ ໒ ນັ້ນ
ກ່ອນ ຄົນທັງຫຼາຍກູ້ຮຽກຄວາມຜູ້ເຖົ້າ ດັງ ນັ້ນ ໒ ເຖົ້າກໍແບກຂວານ ໃຫ້ໜັກໄດ້ ໑ ໜັ້ນ ໕ ພັ
ນໄປປົກເຄືອເຂົາກາງບາບໄດ້ ໗ ເດືອນປ່ຽງ ໗ ວັນຈິງຂຽ ແລລ້ຽມເຕັງ ໒ ເຖົ້າຕາງ
ແຕ່ນັ້ນມາ ກ່ອນຈາກິນພິສັງ ຄົນທັງຫຼາຍຈິງຮຽກວ່າກິນເຍີໄປມາສັງ ກໍວ່າໄປ **ເຍີມາເຍີ** ເພື່ອ
ຄຶງເຖິງ ຄຸນເຖົ້າເຍີນັ້ນແລ

ເຄືອເຂົາກຸງລ້ຽມແລ້ວບ້ານເມືອງຍັງຮຸ່ງເຮືອງມາ ແລ້ວຮຽນດອນຈິງມາທາຊີ ໃຫ້ຮຽກວ່າ
ເມືອງ ແຕງ ບໍ່ໃຫ້ຮຽກວ່າເມືອງແຕງ

ຢູ່ມາຂຸນບູຣົມມີລູກ ໗ ຄົນ ມີນ່ານງເອ້ແຄງ ໔ ຄົນຊື່ວ່າ ຂຸນລໍ ຂຸນຍິພາລານ ຂຸນຈຸສິງ
ແລຂຸນເຈືອງ ມີນ່ານງພາລາ ໗ ຄົນຊື່ວ່າ ຂຸນໄຊຜົງ ຂຸນອົວອິນ ຂຸນໂລກກົມ ເມື່ອລູກນັ້ນໃຫຍ່
ມາ ແລຮູ້ທັກທຸກຄົນແລ້ວ ຂຸນບູຣົມ ຈິງມາ ແບງປັນເຄືອງມາຈາກພູງາແຖນໃຫ້ແກ່ ລູກທັງ ໗
ແລ້ວຕັ້ງງາຊ້າງ ຊື່ວາງາ ກຸງວາກອຸທໍມາຈາກພູງາແຖນ ແລເຕງໄປແລ້ວນັ້ນແບ່ງ ໃຫ້ ຄົນງະທອນ
ຄັນແບ່ງປັນສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ລູກທັງ ໗ ເສັ້ນແລ້ວຈິງບອກໃຫ້ຂຸນລໍລູກກົກໄປ ສ້າງ ເມືອງຂຸວ
າ ເປັນເຈົ້າແກ່ຊາວຂຸວາທັງຫຼາງ

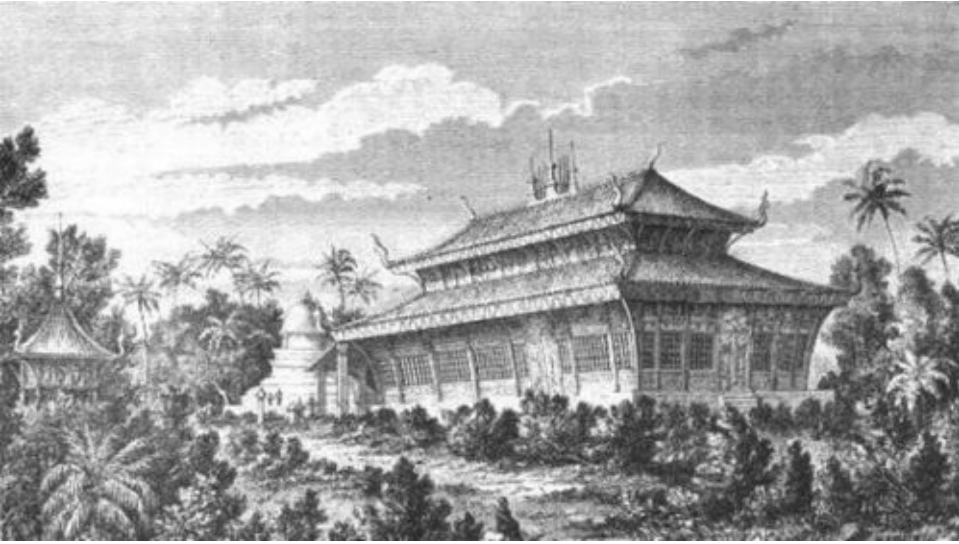
ຍິພາລານໃຫ້ໄປສ້າງເມືອງລ້ອງ ຈຸສິງໃຫ້ໄປສ້າງເມືອງຈຸນຸະມິຕິເມືອງແກວ, ໄຊຜົງ ໃຫ້ໄປ ສ້າງ
ເມືອງຍວນ ບູລານວາໂຍນເກປູເທນ ອົວອິນໃຫ້ໄປສ້າງເມືອງອາຍຸທິຍາ, ໂລກກົມ ໃຫ້ໄປສ້າງ ບູລາ
ນ ວາປູເທນບານວາເມືອງ ຫົງຼາວເດີ, ເຈັຼເຈືອງໃຫ້ໄປສ້າງເມືອງທູມພອນ ຄື ເມືອງພວນ

ຂຸນບູຣົມເລີງສັ່ງສອນລູກທັງ ໗ ວ່າຢ່າໃຫ້ຜົງແລເລ້ວກັນແລປປ ໄວ້ວ່າຜູ້ໃດ ໂລງໂລພາ ຕັນ
ຫາມາກ ໆ ເລ້ວເອົາບ້ານເມືອງແຫ່ງອ້າງນ້ອງກັນ ແລ້ວ ໃຫ້ວັນູ ຈິງທາງທ່າອັນ ໃດຢ່າໃຫ້ເປັນ
ປູກໄມ້ຢ່າ ໃຫ້ທັນຕາງ ປູກຫວາງຢ່າໃຫ້ທັນປັງຍອນ ເມືອງອ້າງໃຫ້ໄວ້ແກ່ອ້າງເມືອງນ້ອງ ໃຫ້ໄວ້ແກ່ນ້ອ

ງ ແລ້ວສັ່ງອີກ ວ່າ ຖ້າຜູ້ໃດໄປຮອງ ເມືອງຂອງຕົນເດືອນໃດແລ້ວ ໃຫ້ ເອັນເອົາ ເດືອນນັ້ນເປັນ ເດືອນຈຽງວ່າດັງນີ້

ຢູ່ບັນນານປານໃດຂຸນບູຣິມູຣາຊກູອານິຈູກຳໄປກັບກາງເອັຊແຄງ ແລນາງພາລາ ແລ້ວຂຸນທັງ ໗ ຊຶ່ງເປັນບຸຕຣນັ້ນກຳພາກັນເລິກຊາກສົ່ງສາການບູຣາແລມານດາ ແຫ່ງ ຕົນ ເມືອເສັຽ ແລ້ວກູ່ປະ ຕິຍານ ແກ່ກັນວ່າ ໃຫ້ມີໄມຕູ້ແຫ່ງກັນຕໍ່ໄປຕາມ ອາຈຽາ ອົງບູຣາຢັງໄວ້ນັ້ນແລ້ວກູ່ເລີຍົກ ທ່າງຍົ ກອອກໄປຫາເມືອງ ໃຜເມືອງຕົນ ທຸກຄົນ

ບັນຊນລ໌

ຂຸນລ໌ເອົາລິພິນລອງມາທາງນ້ຳອູທົວໜ້າຮອງສົງລວງໜູ່ທັງຍັງຢູ່ແກ້ງງາບາງພອງລົງທາງບົກ ຮອງນ້ຳຂອງຜາຕັ້ງສົງອູຕັ້ງທັງຮາວຄາວຈອງຢູ່ທີ່ນັ້ນ ເພື່ອຈະໄດ້ ຣົງສູ່ກັນຮາງຜູ້ປົກຄອງ ເມືອງຊຽງ ດົງຊຽງທອງ

ດ້ວງເຫດວ່າເມືອຈັນທາພານິອານິຈູກຳໄປແລ້ວຂາຊວາ ໄດ້ຕັ້ງຂຸນຂຸນຂ່າຜູ້ນຶ່ງ ປົກຄອງເມືອງຊື່ ວ່າຂຸນ ຊວາ ຂຸນຊວາຕາງໄປໄວ້ເມືອງໃຫ້ແກ່ລູກຂອງຕົນຂຸນຍິບາ ໆຕາງໄປໄດ້ໄວ້ ເມືອງໃຫ້ຂຸນວິຽະຍະ ບຸຕຣ ຂອງຕົນ- ມີແຊ້ນຂຸນວິຽະຍະໄປຂຸນກັນ ຮາງ ຜູ້ເປັນ ເປັນບຸຕຣ໌ປຄອງ ເມືອງຕໍ່ໄປ

ເມືອຂຸນລ໌ລມາລົງສູ່ເອົາເມືອງນັ້ນຂຸນກັນຮາງມີລູກຜູ້ນຶ່ງຊື່ຈຸວິຫານຜູ້ ນຶ່ງຊື່ ຂຸນຂວາງ ເຫັນ ຜູ້ນຶ່ງຊື່ ຂຸນຍິຜົງຢູ່ດ້ວງກັນ

ຄັນຂຸນລ໌ລອງລົງມາເຖິງນ້ຳຂອງແລ້ວ ກໍລອງລິພິນລົງມາຕີເມືອງຊວາ ຂຸນ ພວກຂຸນ ກັນ ຮາງ ແລ ລູກຫຼານເຫັນພວກນີ້ຢູ່ບໍ່ໄດ້ຈຶງພາກັນໜີເມືອຕັ້ງຢູ່ໃນນ້ຳ ທາ ແລໃສ່ຊື່ວ່າເມືອງຜາ

ພິນາວເດານ ຄັນຄົວເລີຍແຜ່ໂດງ ປິ່ນປຣະສົງຄ໌ ພັນທ໌ມາງີ 8

ເມື່ອຂຽນພິເສກຂຽນລໍຂັ້ນເປັນເຈົ້າເປັນໃຫຍ່ໃນເມືອງຊວາແລ້ວຂຽນລໍໄດ້ ຮຽງຊື່ ເປັນຊຸນຊວາ
ຕາມວິນາ ຊຸນຊວາຊຶ່ງເປັນຂຽນພື້ນເມືອງເດີມ

ວິນາຂຽນລໍນີ້ສຶງກັນປົກຄອງເມືອງຕາງກັນມາໄດ້ ໑໔ ເຊັ່ນກໍບໍ່ ມີຜູ້ເຮັດການອັນປາກົງໃນພິນາ
ວເດາວ ໑໔ ເຊັ່ນກຳສັງສຶງບຸນດາຕັກັນມາຄື:

- ໑/ ຊຸນລໍຊຶ່ງປຸງຊື່ເປັນຊຸນຊວາ
- ຊຸນຊວາ ຊຸກຊຸນລໍ
- ຊຸນຊວາ ຊຸກຊຸນຊວາທີ່ ໒
- ຊຸນສູງ ຊຸກຊຸນຊວາທີ່ ໓
- ຊຸນເຄັ່ງ
- ຊຸນຄົງ
- ຊຸນຄົງ
- ຊຸນຄົວ
- ຊຸນຄານ
- ຊຸນແພງ
- ຊຸນເພິງ
- ຊຸນພິ
- ຊຸນຄຳ

ຊຸກຊຸນຄຳຊຶ່ງຊຸນສູງ, ກຳສັງອົງຄ໌ນີ້ເມື່ອໄດ້ເສວິຣາຊສົມບັດິແທນບຸນດາ ແລ້ວບໍ່ສູ້ຢູ່ນາ ບູຮານ
ຈາຣີ ມັກມາງຮຶງຄອງຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ ແລອ້າງນົກຕົນເອົາ ລິພົນ ໄປ ເລ້ວເມືອງ ອື່ນຈົນ ເສັງທິເຖິງ
໓ ຄັ້ງຈົງຕັ້ງ ຢູ່ໜັ້ນພູກົນແທງ ທີ່ໄດ້ ເອົາໄພ່ໄປເສັງຫຼາງມາກ

ຊຸນສູງບໍ່ຢູ່ຊຸນຊວາທຳທັງຫຼາງຈົງມາແປງເປັນໂວທານ ປຸງນາມກຳສັງໄມ່ໃຫ້ ເປັນທ້າວ ບໍ່ໃຫ້
ເປັນຂຸນ ດັງເກົ່າ ດັງນັ້ນກຳສັງ ໔ ອົງຄ໌ຊຶ່ງເປັນວິນາ ຊຸນລໍທີ່ ສຶງແທນຊຸນສູງຕໍ່ ໆ ມາຈົງເອີ້ນວ່າ
ທ້າວຄື:

- ທ້າວແທນ
- ທ້າວຍູງ
- ທ້າວເຍິກ
- ທ້າວພິນ
- ທ້າວພູນ
- ທ້າວຫວາງ

ນັ້ນແຕ່ຂຽນລໍຜູ້ເປັນເຄົ້າວິນາລົງມາເທົ່າເຖິງທ້າວຫວາງປົກຄອງເມືອງສຶງ ໆ ກັນມາໃນ ເມືອງ
ຊວາ ນີ້ໄດ້ ໒໑ ເຊັ່ນອົງຄ໌ກຳສັງ

ບັ້ງນີ້ທັງຫຼາງຈົງມາຫາແປງນາມກຳສັງອີກໃຫ້ເປັນພູງາດັງນັ້ນເມື່ອບຸດຮ ທ້າວ ຫວາງຂັ້ນ ເສວິ
ຣາຊສົມບັດິຈົງໃສ່ຊື່ວ່າພູງາລັງທິຣາຊ ພູອົງຄ໌ນີ້ບໍ່ປຸກອຸຊຸງ ທັມເດາຣີ ແລບໍ່ນຸ່ງຖືຮຶງ ຄູ່ອງບູລາ
ຊຸນທັງຫຼາງ ລວມປຸ່ງອອກທິພູງາເສັງ ແລ ເອົາໃສ່ ຄອກໄວ້ທິຊຸງແພງສຶງອ ແລວ ກໍພ້ອມກັນເອົາ
ທ້າວຄຳລົງ ຜູ້ເປັນບຸດຮ ຂັ້ນເປັນພູງາແທນ ແລຕັ້ງຊື່ວ່າພູງາສຸວັນຄຳລົງຢູ່ມາ ມເທສີຂອງພູງາ
ສຸວັນຄຳລົງ ຄອບຸດຮອົງຄ໌ນີ້ເປັນ ຜູ້ຊຸງແລພູງາສຸວັນຄຳລົງ ບໍ່ຊ່າງຈຕັ້ງຊື່ກົວຈເຊີຮຶງຄອງຈົງ

ໃຫ້ ຫູ່ຫຼວງ ແລະໝິ່ນເໜືອ ຂັ້ນເມືອງທູນ ພູາລັງອົງຄ໌ບຶງດາທ໌ປາກອ ເພື່ອຂ໌ໃຫ້ຊຶບຕຣ໌ ເກື່ງໃໝ່
ນັ້ນໃຫ້

ພູາລັງທິຣາຊບ໌ໂຊງອາຈາຕອງຜູ້ເມືອເຂົ້າເຝົ້ານັ້ນເທົ້າຄຳດັວງເທຕວ່າຖືກໃຫ້ ຊາວເມືອງຊຶ່ງປຶ້ງ
ຕົນ ບ໌ໃຫ້ເສວຶງຣາຊສົມບັຕິຕ໌ໄປນັ້ນ ກ່ອນຈາໜີຄົນມາຫໍຫຼວງ ກຸ້ງ ໝິ່ນເໜືອຊຳ ເຂົ້າເຝົ້າອົກພູາ
ລັງທິຣາຊກ໌ກ້ວໂກງໃຫ້ ເຂົາແລໂປຼວ່າ **"ສູຈະມາຊຸຊຶ ກຸສັງສູທາກວ່າກຸບ໌ດີທະກຸໜີຈາກເມືອງແລວ
ດັວງວ່າຜີຟ້າສູສູນ"** ອອກພູໂອເທົ້າ ນັ້ນ ແລວເລົງເຊົາຫໍຫຼວງກຸ້ງໝິ່ນເໜືອກໍພາກັນເຂົາເຮືອລອ
ງ ມາເຝົ້າ ພູາຄຳຜົງ ມີອາ ການ ພູາ ຄຳຜົງ ຈຶ່ງວ່າອົງຄ໌ບຶງດາກ້ວໂກງໄດ້ອອກພູໂອຮອູຜີຟ້າ ດ
ງ ນັ້ນໃຫ້ພາກັນເອັ້ນບຸຕຣ໌ກຸວ່າທ້າວ **ຜີຟ້າຊະເນີ**

ຂຸນຜີຟ້າມີລູກ ໖ ຊຶ່ງຊື່:
ຟ້າງມ ເກື່ງປ໌ຮວງສັກຣາຊ ໖໗໘
ຟ້າງວ
ຟ້າຍງ
ກ້ານຄຳ
ຟ້າກຳຟ້າຂຸງ

ຢູ່ມາທ້າວຜີຟ້າໄປສູ່ນາງອົກແຄງຜູ້ເປັນນັກສົມຂອງບຶງດາ ເລົງຕຶກໄລ່ໜີ ອອກຈາກ ເມືອງ
ບ໌ໃຫ້ຢູ່ ເຊົາທິໃດໃນດົນລາວຈັກ ແຫ່ງຈຶ່ງບູໄດ້ເປັນພູາ ສຶງຕູ່ໄປ
ເມືອພູາຄຳຜົງຂຶ້ນໄລ່ທ້າວຜີຟ້າໜີຈາກບ້ານເມືອງໄປນັ້ນ ພູາຄຳຜົງ ໄດ້ຈຶ່ງແຕ່ງເສາ ໓ ຄົນ
ຊຶ່ງວາ ເຖົ້າຄະໂມງ ເຖົ້າປຸງ ເຖົ້າວັນເປັນຜູ້ກຳກຸ້ງແພ ທ້າວຜີຟ້າ ລົງໄປ ທ້າວຜີຟ້າ ໄດ້ເອົາທ້າວ
ຟ້າງມຜູ້ເປັນລູກ ກຸ້ງພະຊາຍາຂອງ ພູອົງຄ໌ລົງ ແພໄປນາ

ຄັນເຖິງປາກງູປາກຊັນແລ້ວ ເສາທັງ ໗ ກໍ່ມອງແພທ້າວຜີຟ້າໃຫ້ແກ່ເຈົ້າ ເມືອງ ທ້າວຂຸນ
ຝຸງໃຕ້ກຳກຽງເອົາໄປສົ່ງ ຈົນຮອງລົຜີຊຶ່ງເປັນເຂດຮ່ ແດນແຜ່ນດິນລ້ານຊ້າງພັນ ອານາເຂດຮ່ນັ້ນແລ້ວ
ທ້າວ ຂຸນຝຸງນັ້ນກໍ່ພາກັນ ກຽງຄົນມາບ້ານເມືອງ

ທ້າວຜີຟ້າທາຄົນແລເຮືອໄດ້ແລ້ວ ກໍ່ລອງໄປເຖິງເມືອງເຂນ ເວງານັ້ນຊື່ວາ ເມືອງ ອິນທະ
ປັດທັກຄອນ ທ້າວຜີຟ້າໄປພັກຢູ່ສາງາຕ່າບົນນົງ ຊຶ່ງຢູ່ໄກ ພູອາຮາມດັ່ງນັ້ນທ້າວຟ້າງມ ອົງຄ໌ເປັນ
ບຸດຮ່ຈິງໄປນອນກາງວັນ ຢູ່ໃນພູວິຫານແຫ່ງ ອາຮາມ ນັ້ນເຈົ້າອາຮາມນັ້ນຈິງມາພົງ ແລ້ວກວູເບິ່ງ
ລັກຂະແຫ່ງທ້າວຟ້າງມ ເຫັນ ປຸງກວ່າ ຄົນທັງຫຼາຍ ເລິ່ງສົງໃສວ່າກູມານນັ້ນ ຈເປັນລູກຮາຊາ
ກູນຈິງປຸກທ້າວຟ້າງມ ໃຫ້ຕົນ ຂຶ້ນມາແລດາມທາເຊື້ອຂູງທັງກິຈູເທງະອັນເຂົ້າ ມານອນໃນພູອາຮາມ
ນັ້ນ ທ້າວຟ້າງມ ກູກ່າວເຫຼື້ອງລາວຊຶ່ງເປັນມາ ແຕ່ກ່ອນ ໄຫວ້ແກ່ເຈົ້າ ອາທິການອາຮາມນັ້ນຟ້າ
ແລ້ວ ເລິ່ງນິມົນທ່ານໄປທາທ້າວ ຜີຟ້າອົງຄ໌ເປັນພູເບິ່ງດາ ແຫ່ງຕົນທ້າວຜີຟ້າຈິງກ່າວ ດື່ນປຸງສາ
ເຫດຖວງ ເຈົ້າອາທິການອາຮາມນັ້ນຟ້າເມື່ອເຈົ້າອາທິການໄດ້ຂູງທຸກປຸການ ແລ້ວເລິ່ງໄປແຈ້ງອາການ
ທັງປວງແກ່ເສາບູດິເພືອໃຫ້ນຳຄວາມ ຂຶ້ນກາງທູນຕໍ່ ພູເຈົ້າສົງຈຸນທາຮາຊ ອົງຄ໌ເປັນພູເຈົ້າແຜ່ນ
ດິນເມືອງອິນທະປັດທະ

ໃນຄາວນັ້ນພູເຈົ້າຊຶ່ງຈຸນທາຮາຊຈິງຫຼົງໂປ່ງໃຫ້ເສາອາມງູໄປເຊິນເອົາ ທ້າວ ຜີຟ້າ ກຽງທ້າວຟ້
າງມ ມາເຜົ້າເມື່ອໄດ້ຖາມຂ່າວຄວາມທຸກສຸກຕາມທັມູດາ ແລ້ວ ພູເຈົ້າຊຶ່ງຈຸນທາຮາຊ ກໍ່ຫຼົງໂປ່ງໃຫ້

ຈັບທິພັກ ອັນສົມຄວນ ໃຫ້ແກ່ທ້າວຜີຟ້າ ອາໄສ ແລ້ວ ເອົາທ້າວທ້າວ ຟ້າງມ ມາລ້ຽງໄວ້ໃນພູເຮາ
ຊວັງ ແລະຮັກແພງ ເໝືອນດັງ ພູເຮາຊຸບຕຣ໌ໃນພູເອັງຄ໌

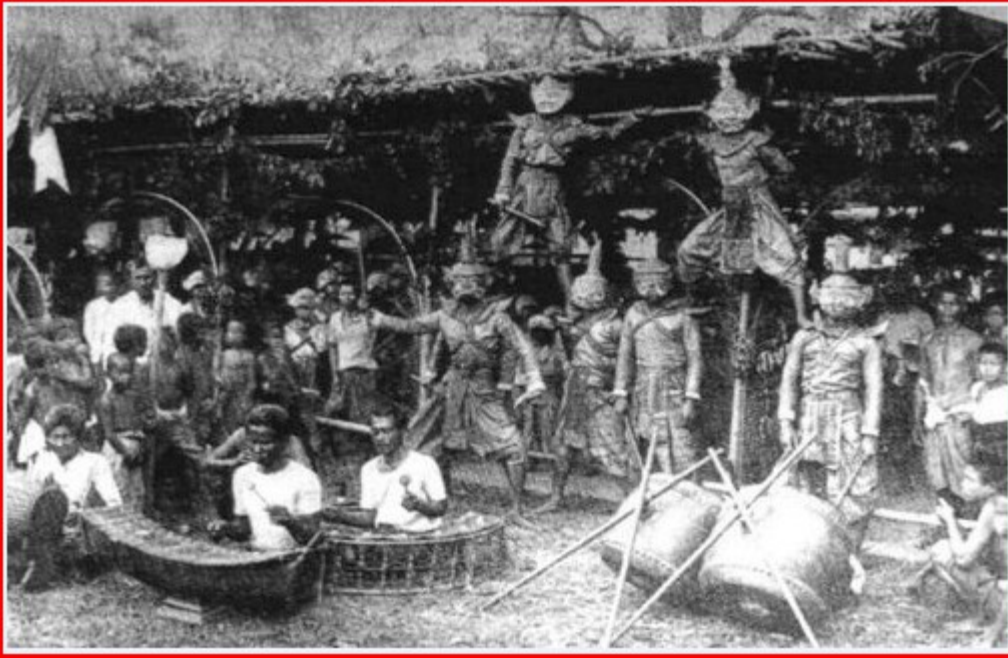
ຄັນທ້າວຟ້າງມອາຍຸໄດ້ ໑໒ ປີແລ້ວ ຄືຈຸນສັກຸຣາຊໄດ້ ໒໐໔ ພູເຈົ້າ ຊີວິຈຸນທາຣາຊຈິງ
ທົງຍົກກາງຍອມແກ້ວອົງຄ໌ເປັນພູເຮາຊຸບຕຣ໌ໃຫ້ແກ່ ທ້າວຟ້າງມ ເປັນບາງເບິ່ງຈະຢູ່ມາເມືອງພູເຈົ້າຊີວິ
ຈຸນທາຣາຊໄດ້ທົງຊຶງວ່າ ທ້າວຟ້າງມຄົງເຖິງເມືອງລ້ານ ຊ້າງ ກູ່ທົງພູເຮາຊອາຈູງາ ໃຫ້ທ້າວ ຟ້າງ
ມຂຶ້ນມາເມືອງເດີມ ແລ້ວທົງໂປ່ງ ໃຫ້ເກັນ ກອງທັງ ໑ ໜຶ່ນ ພ້ອມໄປດ້ວງຊ້າງມ້າ ແລະເຄື່ອງສາຕູ
າອາວຸດມອງໃຫ້ທ້າວ ຜີຟ້າກູ່ທ້າວຟ້າງມ ໒ ພູລູກຂັ້ນ ມາເມືອງລ້ານຊ້າງຄັນທ້າວຜີຟ້າ ແລະ ທ້າວ
ຟ້າງມ ຍົກກອງທັງຂຶ້ນມາເຖິງປາກຊັນ ກໍພາກັນຕັ້ງ ຄ່ຽງພັກກອງທັງ ຢູ່ທີ່ນັ້ນ

ເມື່ອນັ້ນ ທ້າວທຽງຄ່າຍ ຊຶ່ງເປັນພູເຮາຊຸບຕຣ໌ຂອງພູເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງ ເຂົ້າມາອໍ່ເພິງພູ
ບາງະມີ ທ້າວຜີຟ້າ ແລະທ້າວຟ້າງມ ເຫັນດ້ວງວາຕົນ ໄດ້ໄປສູ່ສົມ ທ້າມແທນຂອງ ພູບິດາ ແລະ
ເກັງພູບິດາຈະຂ້າເສັງຈິງລັກໜີມາທິ ປາກຊັນ ທ້າວທຽງຄ່າຍເລິ່ງອ້ອນວອນແກ່ ທ້າວຜີຟ້າ ແລະ
ທ້າວຟ້າງມ ຍົກທັງ ຂຶ້ນໄປຕີເມືອງພວນທ້າວຟ້າງມຄົງເຫັນວ່າຖ້າຊ່ວງທ້າວທຽງຄ່າຍຕຽງອຸໄປ ໄດ້
ກໍາລັງເມືອງພວນມາຕົມກອງທັງ ເພື່ອຈະໄປສູ່ກູ່ພູສຸວັນນະຄຳຜົງອົງຄ໌ໃອງະກາຂອງຕົນ ຈິງຕົກລົງ
ຍົກທັງເມື່ອຕີ ເມືອງພວນ ຄັນເມື່ອເຖິງເມືອງພວນແລ້ວກໍໄດ້ລົງເຕັມຄວາມສາມາດ ພວກເມືອງພວ
ນທົນທານສົມບໍ່ໄດ້ ກໍຍອມ ທ້າວຟ້າງມຈິງຈັງເອົາ ພູເຈົ້າເມືອງ ພວນໄປຂ້າເສັງ ແລ້ວຕັ້ງທ້າວທຽງ
ຄ່າຍຂຶ້ນແທນ ແລະໃສ່ຊື່ ວ່າພູາ ທຽງຄ່າຍນັ້ງ ແຕ່ນັ້ນມາ ເມືອງພວນຈິງເຂົ້າຢູ່ໃນ ປັກຄອງເມືອງ
ລ້ານຊ້າງແລ້ວເລິ່ງເປັນອັນນຶງອັນດຽວກັນມາ ເມື່ອຈັງແຈງແຕ່ງການເມືອງພວນເສັງແລ້ວທ້າວຟ້າງມ
ແລະພູາທຽງຄ່າຍກໍເກັນເອົາລິພົນກໍາລັງ ເມືອງພວນມາຕົກກອງທັງເດີມແລ້ວທ້າວຟ້າງມກໍມາ ແບ່ງ
ກອງທັງເປັນ ໒ ກອງເຊັ່ນ ທ້າວຜີຟ້າຊຶ່ງເປັນ ບິດາ ຄຸມກອງນຶງໃຫ້ຍົກຕີລົງມາທາງທົວນ້ຳເຊືອງ
ແລະນ້ຳແຊງທ້າວຟ້າງມຄຸມຄຸມກອງນຶງຕີລົງມາ ທາງທົວນ້ຳຄານຄັນກອງທັງຂອງ ທ້າວຟ້າງມມາ
ເຖິງດ່ານຂວາແລ້ວທ້າວຟ້າງມຈິງແຕ່ງພູເຮາຊສານມາຖວງ ແກ່ ພູາ ສຸວັນນະຄຳຜົງອົງຄ໌ເປັນພູ
ເຮາຊໄອງະໂກ ຊຶ່ງເປັນ ພູເຈົ້າແຜ່ນດິນເມືອງລ້ານຊ້າງ ໃຈຄວາມໃນພູເຮາຊສານນັ້ນວ່າ ຂໍໃຫ້ພູາ
ສຸວັນນະຄຳຜົງ ຍົກເອົາພູເຮາຊສົມບັດໃນ ເມືອງລ້ານຊ້າງໃຫ້ແກ່ຕົນ ພູາ ສຸວັນນະຄຳຜົງບໍ່ຍິນຍອມ
ຈິງທົງ ໃຫ້ເກັນທັງແລ້ວເສດຖີຂຶ້ນໄປຕີລົງ ກູ່ກອງທັງທ້າວຟ້າງມທໍ່ປາກ ນ້ຳມືງ ເລິ່ງສູ້ກອງທັງ
ທ້າວຟ້າງມບໍ່ໄດ້ຈິງລ້າຖຸລົງມາຂຶ້ນທັງຢູ່ໃນເມືອງ ເຫັນວ່າຈະບໍ່ຊະ ແລ້ວພູາສຸວັນນະຄຳຜົງ ກໍເອົາ
ພູພູສາ ຕູກພູເສທຳຮັງແກ່ພູເຊີນຂອງພູເອັງຄ໌ ເສັງ ກູ່ໃນກ້ອງສົງທໍ່ທໍ່ຄຳຊຽງທອງ ໂດງມີ ຄວາ
ມ ອັງອາງເສັງ ພູໄທ່ງຊຶ່ງ ບໍ່ຊະກອງທັງ ທ້າວຟ້າງມ ອົງຄ໌ເປັນພູເຮາບິດາຂອງຕົນ ເສາອາມາ
ຣຸນເດອນທັງທຽງໄດ້ຊຶງວ່າ ພູາສຸວັນນະຄຳຜົງທຳຮັງແກ່ພູເຊີນຂອງພູເອັງຄ໌ເສັງ ແລ້ວ ກໍພ້ອມກັນ
ນຳເອົາ ດອກໄມ້ທຽງທຽງນອອກໄປເຊີນເອົາ ທ້າວຟ້າງມເສດຖີ ເຂົ້າເມືອງແລ້ວ ມອງສົມບັດຖວງເວງ
ນັ້ນ ສັງກາໄດ້ ໗໑໕ ຕົວ ປັກໄສ້ ກອງທັງ ທ້າວຜີຟ້າຄຸມມາທາງ ນ້ຳເຊືອງນັ້ນ ມາຊັກຊ້າຢູ່ທໍ່
ທາງ ທົວ ນ້ຳເຊືອງ ເຫດວ່າ ທ້າວຜີຟ້າທົງປະຊວນ ໂລກ ປຶ້ງຈຸບັນມາສັ້ນພູເຊີນ ທີ່ນັ້ນ ແລະພູ
ຊຽງ ຂອງທ້າວຜີຟ້ານັ້ນກໍ ອານິລະກຳ ເສັງໃນທີ່ນັ້ນ ເໝືອນກັນ

Vat Phou Si construit par le Roi Anourout en l'an 1804.

ເມື່ອທ້າວຟ້າງ່ມໄດ້ຂຶ້ນເສວິຣາຊສົມບັດນັ້ນອາຍຸໄດ້ແຕ່ ໓໗ປີແລະຂຶ້ນ ຊົງພາຟ້າງ່ມທຳມິກູ
 ຣາຊ ແລ້ວກໍທົງແຕ່ງການບ້ານເມືອງໂດງເຂມແຂງແລະເກັນກອງທັງຍົກຂຶ້ນໄປປຸງທົວເມືອງທັງຫຼາຍໃນ
 ອານາເຂດຣ໌ ລ້ານຊ້າງຊົງຍັງແຂງຢູ່ທຸງທົວເມືອງທົວເມືອງຝູງນັ້ນ ກໍຍອມເຂົ້າ ຢູ່ໃນອຳນາງຂອງພູ
 ຟ້າງ່ມ ທັງສິ້ນ

ຍັງແຕ່ເມືອງໃຜໜາມຊົງພູເພົ້າເປັນຜູ້ປົກຄອງພູຟ້າງ່ມ ກໍໃຫ້ກອງທັງ ເຂົ້າໄປຕີ ໒-໓
 ຄັ້ງແຕ່ຍັງ ເຂົ້າເມືອງບໍ່ໄດ້ໂດງຊ້ອງ ດ້ວງວຽງຈັນ ໄມ້ໃຜ່ອ້ອມ ເມືອງນັ້ນໄວ້ເປັນອັນແນ່ນອນ
 ບັງນ້ຳພູຟ້າງ່ມ ຈົງຄູນົກອຸບຽງໃຫ້ ພວກຊ້າງເອົາເງິນແລະຄຳມາຕີເປັນລູກກາສູນຍິງ ເຂົ້າໄປ ໃນວຽງໄ
 ມ໌ ໃຜ່ນັ້ນ ໂດງມາກຫຼາຍ ແລ້ວກໍໃຫ້ຍົກທັງເລິກໜີ ແຕ່ໃຫ້ມີຄົນສອບແວມ ຢູ່ທີ່ນັ້ນເສີ

ບ່ານເທົາໃດໄພ່ຣຽະດອນເມືອງໃຜໜາມກພາກກັນດາງໄມ້ໃຜ່ຊົງເປັນວຽງ ນັ້ນເພື່ອເຖົ້າເອົາ
 ລູກກາສູນເງິນແລະຄຳຄົນສອບແວມພູຟ້າງ່ມເທັນວ່າ ຣຽະດອນດາງກໍ່ໄຜ່ຜູ້ນຽນຕູນຕູນແລ້ວກໍນຳເອົາ
 ອາການນັ້ນ ຂຶ້ນເມືອທູນພູຟ້າງ່ມ ພູເອົາຄ໌ ກໍໃຫ້ ຍົກກອງທັງລົງ ໄປຕີເອົາເມືອງໃຜໜາມອີກ
 ພູເພົ້າ ຜູ້ເປັນເຈົ້າ ເມືອງໄດ້ ຕ້ານ ທານບຸ້ນໄຫວຈົງຍອມເຂົ້າອຳນາງແຫ່ງພູ ຟ້າງ່ມ ພູຟ້າງ່ມກໍ
 ບໍ່ທຳຮ້າງ ໃຫ້ແກ ພູເພົ້າສົງໃດຍັງຊຸລັງໃຫ້ເປັນເຈົ້າເມືອງຕາມເດີມ ແລ້ວພູເອົາຄ໌ຈົງມາປຸງມຸ
 ເມືອງໃຜໜາມໃຫ້ເປັນ ເມືອງວຽງຄຳ ດ້ວງເອົາ ລູກກາສູນຄຳທໍ່ຍິງອ້ອມເມືອງນັ້ນມາເປັນນິມິ

ກິຕິສັງພູຟ້າງ່ມໄດ້ຍົກກອງທັງໄປທຽວຕີເອົາບ້ານນຳເມືອງໃຫຍ່ທັງຫຼາຍນັ້ນ ລິໄປເຖົ້າພູເຈົ້າສົງ
 ຈຸນທາຣາຊ ພູເຈົ້າສົງຈຸນທາຣາຊກໍທົງດ່ຽງ ເທັນວ່າພູຟ້າງ່ມ ກະທຳໃຫ້ທົວເມືອງທັງຫຼາຍໄດ້ຄວາມ
 ເດືອນຮ້ອນ ຈົງມີພູຣາຊສານຂຶ້ນມາເຊິນ ພູຟ້າງ່ມໃຫ້ລົງໄປເຜົ່າ ຄັນພູ ຟ້າງ່ມເສດູລົງໄປເຖົ້າ
 ເມືອງ ອິນທາປັດູະນເຄອນແລ້ວ ພູເຈົ້າສົງຈຸນທາຣາຊ ກໍສັ່ງສອນ ພູຟ້າງ່ມວ່າ ບໍ່ໃຫ້ພາໄພ່
 ພົນໄປກົງ ຂໍຂໍ້ມ ເທັງບ້ານເລັກເມືອງນຳ ກົວຈະເປັນ ປະປະກຳໄປເບື້ອງ ໜ້າດັງນັ້ນ

ແລ້ວພູເຈົ້າສົງຈຸນທາຣາຊ ຈົງທັງຮູ້ສັ່ງໃຫ້ພູຟ້າງ່ມນັ້ນກູ້ພູພູທາສາສາ ແລະເຂົ້າໄປຮູ້ສິນ
 ຫ້າໃນພູອາຣາມ ແລກໍທັງຮູ້ສັ່ງອີກໃຫ້ເຂົ້າພູທາສາສາ ຂອງອົງຄ໌ສັມມາສຳພູທາເຈົ້າ ຂຶ້ນມາຖະປັນ

ນາໄວ້ໃນ ເມືອງລ້ານຊ້າງ ແລ້ວພາອົງຄ໌ ຈົງຍົກເອົາພາພູທູ້ຮູ້ພາບາງກູ້ຈັງເອົາ ພາພິຊສິງ ມີພາເມທາ
ປາສະມັນເປັນເຄົ້າ ແລນ້ອງພາເມທາປາສະມັນກູ້ມາທາເທວາລັງກາ ເຈົ້າມາທາເທວາຜູ້ນ້ອງ ແລ
ພາເມທາບັນດູ ປ່າງາຟ ອົງຄ໌ນີ້ ມາຈາກລັງກາ ພ້ອມໄປດ້ວງທັງສີພູໄຕປັດົກ ຫັງສີສັ່ງສອນ ແລ
ຫຼ່ຽະສາ ກູ້ເຊື້ອຕົ້ນໂພຂັ້ນ ມາເມືອງລ້ານຊ້າງໃນປີ ນັ້ນສັກຮາຊ໌ໄດ້ ໗໒໕

ນອກຈາກພິຊສິງ ໕ ອົງຄ໌ນັ້ນ ຍັງມີສັມເບັນ ໔ ຕົນ ແລວິນາ ພາພິຊ ສັມເບັນນັ້ນ ຫ້າ
ຮັບຄົວ ພາເຈົ້າສົງຈຸນທະຣາຊກຸທັງສັ່ງໃຫ້ນາງຍອນແກ້ວ ອົງຄ໌ເປັນບຸຕິຂອງພາອົງຄ໌ ຫຼືມເທສີຂອງ
ພາຟ້າງມ ເອົາພວກຊາງຄວັງໄມ້ແລຊາງແຕ້ມຊາງລຸ່ມພາພູທູ້ ແລນັກ ປາຊູຜູ້ຊ່ານານທາງພາພູທູ້
ສາສາ ແລເກັບ ສັງຂານຫຼືຊະຕາປະມານ ໑000 ຄົນຂຶ້ນມາເມືອງລ້ານຊ້າງ ພ້ອມພາພູທູ້ສາສາ
ເບາງ ພວກນັກປູງ ແລຊາງທັງຫຼາງນັ້ນແມນພວກກິມາການ ຊຶ່ງປະສານ ນຸ່ງະສິງ ນໍລະນາລາງ ແລະ
ນຸ່ງະ ເດັງ ເປັນຜູ້ກຳກູ້ມາ

ຄັນພາຟ້າງມເອົາພາບາງ ແລພາພູທູ້ສາສາຂຶ້ນມາເຖິງວາງຄຳແລ້ວນຳທັກ ແຫ່ງ ພາບາງນັ້
ນ ກຳພະເອິນໃຫ້ທັກເຫຼືອຂາຍຍົກຍົກ ຈົນບໍ່ໄດ້ໝໍໂທນ ຈົງລົງ ເລັກດູ ກໍຮູ້ໄດ້ວ່າພາບາງຢາກຈະ
ຢູ່ ເມືອງວາງຄຳ ພາຟ້າງມເລີຍປາ ພາບາງໄວ້ທິເມືອງ ວາງຄຳ ແລ້ວກໍເສດຖູ ທາງບົກ ເມືອທາພາບັ
ກ ຄອນຂອງຕົນພ້ອມໄປ ດ້ວງພາເມທາ ປາສະມັນ ແລພາພິຊສິງທັງຫຼາງແລບັນດາ ຄົນທໍ່ຕາມເສດຖູ
ມາ ແຕ່ເມືອງ ອິນທາປັດູ ນັກຄອນນັ້ນ ຄັນເສດຖູເມືອເຖິງ ພາບັກຄອນ ຂອງພາອົງຄ໌ແລ້ວ ກໍມີມີ
ນພາເມທາ ປາສະມັນ ແລພາພິຊສິງຂຶ້ນ ໄປພ້ອມຢູ່ ທີ່ນາເຂົ້າຈ້າວ ຄືວຸ້ວິຊຸນ

ຢູ່ມາເມືອວັນເສົາເດືອນ ໔ ຂຶ້ນ ໗ ຄຳປັກາເທົ້າສັງກາ ໗໒໕ ພາເມທາປາສະມັນ ພາພິຊ
ທັງຫຼາງ ແລພວກທໍ່ມານຳນຸ່ງະສິງ ນຸ່ງະສານ ແລ ນຸ່ງະເດັງ ໄປຕັ້ງຢູ່ສົງໂຮງເບື້ອງເໜືອທໍ່ມີຮຸ່ນພາບາງ
ຂອງພາໂຄຕະມະ

ວັນສຸກຂຶ້ນ ໙ ຄຳພາເມທາປາສະມັນພ້ອມດ້ວງທັງຫຼາງປູກເຊື້ອຕົ້ນໂພ ໄວ້ ໃກ້ບອນທໍ່ຈຸປຸກ
ພາເມທາເຈດີ ແລວິທາວະ ພາຟ້າງມພ້ອມດ້ວງພາຮາຊວິງ ແລຣາຊະດອນທັງຫຼາງ ກູ້ພາກັນຮູ້
ງັນຢູ່ທີ່ນັ້ນ ໗ ວັນ ໗ ຄົນ

ປີລຸນມາ ຄືສັກຮາຊ໌ໄດ້ ໗໒໖ ປັກາງສີເດືອນ ໖ ຂຶ້ນ ໗ ຄຳວັນອາທິງ ພາຟ້າງມ
ພາຣາຊະດອນຍົກມາທາເຈດີຂຶ້ນແລ້ວ ພາເມທາປາສະມັນ ກໍເອົາດູກຂຶ້ນ ກຳຂວາຂອງ ພາພູທູ້ເຈົ້າ
ແລແກ້ວ ແຫວນຊຶ່ງພາເຈົ້າສີຣິຈຸນທະຣາຊ ປາທານມາ ນັ້ນປະຈຸໄວ້ໃນ ພາເຈດີ ລູກນັ້ນ

ພາຟ້າງມສ້າງພາອາຣາມຂຶ້ນ ໑ ຫຼັງໃສ່ຊື່ວ່າວຸ້ປາສະມັນ ເມືອສັກຮາຊ໌ໄດ້ ໗໒໘ ປັຣວງຊະ
ງ້າ ນາງຍອນແກ້ວສ້າງພາອາຣາມຂຶ້ນອີກ ໑ ຫຼັງຊື່ວຸ້ແກ້ວ ນາງ ໄດ້ເອົາແກ້ວ ນຸ່ງະກູ້ທິແຂວນຄໍ
ແຫ່ງນາງນັ້ນ ປະຈຸໄວ້ໃນພາອາຣາມ (ທໍ່ໝາກຫົວໃຈ ພາເຈົ້າອົງຄ໌ຫຼວງ)

ພາຟ້າງມມີພາຮາຊບຸຕຣ໌ອົງຄ໌ນຶ່ງຊື່ທ້າວອຸ່ນເຮືອນ ເກີ້ປັຣຽມູ ສັກຮາຊ໌ໄດ້ ໗໑໘ ໝໍໂທນ
ທັງຫຼາງທວງວ່າກູມານຜູ້ນີ້ໃຫຍ່ມາຈແພ້ພໍ ພາຟ້າງມຟັງຄວາມ ໝໍໂທນທັງຫຼາງ ຈົງເອົາ ທ້າວອຸ່ນ
ເຮືອນ ໄຫຼນຳໄປຝູງຂໍ້ທໍ່ລັງກູມານ ນັ້ນກໍເອົາ ເຂົ້າແພທັນໄປດ້ວງ ຄົນທັງຫຼາງຈົງ ໄປ ບອກ
ອາການໃຫ້ແກ່ ຫູ້ຫຼວງຟັງຫູ້ຫຼວງ ຈົງເອົາກູມານນັ້ນມາລັກລັງໄວ້ໃນເຮືອນ ບໍ່ໃຫ້ຄົນເຫັນ ພາງຫຼັງ
ມາພາ ຟ້າງມກາທຳ ຜູ້ທູ້ຈະຮູ້ ແກ່ ລູກເມັງ ແລຕັ້ງເສາອາມງແລ ຣາຊະດອນທັງຫຼາງຈົງພ້ອມ
ກັນ ຊຶ່ງໄລ່ພາຟ້າງມ ອອກຈາກ ຮາຊສິມບັດີແລ່ບໍ່ໃຫ້ຢູ່ໃນເຂຕຣ໌ລ້ານຊ້າງ ພາຟ້າງມ ຈົງໜີໄປຢູ່
ກູ້ພາຄຳຕົນເມືອງນ່ານ ປີນັ້ນສັກຮາຊ໌ໄດ້ ໗໓໕ ເປັນປັກາເປົາ

ເຊັນພາ ໗ ແສນໄທງໃນປີ ໗໓໕ ເສາແລຣາຊະດອນທັງຫຼາງ ກໍພາກັນ ຮາຊາພິເສັກເອົາ
ທ້າວອຸ່ນເຮືອນຊຶ່ງຫູ້ຫຼວງຮຸ້ງລັງໄວ້ນັ້ນຂຶ້ນເສວິຣາສິມບັດີ ເປັນພາແທນພໍເມືອໄດ້ປັກຄອງເມືອງແລ້

ວຽງອົງຄ໌ ໃຫ້ກວູເບິງມວູຄົນທັງຫຼາງຝູງເປັນ ໄທຽ໌ ເປັນລາວຢູ່ໃນດິນລ້ານຊ້າງ ຄືພວກຄົນຕ່າງປ່າ ທັງທີ່ມາເພິງພາອາໄສ ບ່າວເຈົ້າບ່າວນາງ ພູເພີຊຸແລຂ້າບໍ່ໃຫ້ນັ້ງ ກວູໄດ້ໄທລາວທັງມວນມີ ໓ ແສນ ເສິກດັງນັ້ນ ເສາອາມງູ ແລຣຽະດອນທັງຫຼາງຈິງຖວງພູເພາມແກ່ທ້າວອຸ່ນເຮືອນວ່າ ພູາ ໓ ແສນໄທ ຈັກຸພັຕະ ແຜ່ນແຜ່ວ

ພູາ ໓ ແສນໄທຽ໌ໄດ້ສ້າງວັງມໂນຣົມ ແລພູເພທູຣູທອງນິງອົງຄ໌ ຫັກໄດ້ ໙ ລ້ານ ໗ ແສນໄວ້ໃນວິຫານນັ້ນ ນານມາພູອົງຄ໌ສ້າງວັງອີກນິງ ຫຼັງໃສ່ຫນ້າວັງ ແກ້ວໃສ່ຊື່ວ່າວັງອຸໂປສິງ ແລສ້າງຫໍພູໄຕຽ໌ ໄວ້ຫນ້າວັງແກ້ວ ໑ ຫຼັງສຳຫຼັງໄວ້ກຳພິຊິງ ເອົາມາຈາກເມືອງເຂນນັ້ນ

ພູາ ໓ ແສນໄທມີພູເຮາຊຸບຸຕຣ໌ຊຽງ ໕ ອົງຄ໌ຊື່ອ :

- ທ້າວ ຫນິ້ນບານ
- " ລ້ານຄຳແດງ ເກີ້ປັຣຽເໝົ້າສັງກາງ ໗໓໗
- " ໄຊຽ໌
- " ຄຳເຕັມ
- " ລິໄຊຍ໌

ແລພູເຮາຊຸບຸຕຣ໌ຊຽງ ໕ ພູອົງຄ໌ຊື່ອ :

- ນາງ ເມິງ
- " ເຮືອງ
- " ເກີ້
- " ແກ່ນ
- " ຄຳ

ຜູ້ຖ້ວນ ໘ ຊື່ນາງສີໄວ້ະກາ ຕາງເມືອອາຍຸໄດ້ ໑໒ ປີ ດ້ວງໂລກໝາກສຸກ ພູາ ໓ ແສນໄທໄດ້ເອົາໄປເຜົາທ້າວວັງມໂນຣົມ ແລ້ວເລີງສ້າງວັງຊຽງກາງໃສ່ທ້າວນັ້ນອີກ

ງະວາງພູາ ໓ ແສນໄທໄດ້ເສວິງຮາຊຸສົມບັຕະຢູ່ນັ້ນນາໆ ປູ່ແທ້ທັງຫຼາງຊຶ່ງ ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ປູ່ແທ້ລ້ານຊ້າງ ກໍເຂັ້ງຂາມອຳນາງພູາ ໓ ແສນໄທ ດັງນັ້ນເມືອມີຊ້າງ ເຜືອກເກີ້ຂຶ້ນທໍ່ເມືອງນານ ພູາ ໓ ແສນໄທໄດ້ແຕ່ງໃຫ້ທ້າວແກ່ນລູກຫນິ້ນຊາງຄຳ ໄປເອົາຊ້າງເຜືອກນັ້ນມາໄວ້ທໍ່ຊຽງດົງຊຽງທອງ ພູາເມືອງນານ ກໍຂຶ້ນຄຳນອາຈາງບໍ່ໄດ້

ພູາ ໓ ແສນໄທສວັນູະຄູໄປປີຣວງສັນ ສັກູເຮາຊຸ ໗໗ ພູເຊັງຮະສາໄດ້ ໘໐ ປີ ທ້າວລ້ານຄຳແດງຜູ້ເປັນບຸຕຣ໌ຊຶ້ນເສວິງຮາຊຸແທນໃນປີນັ້ນຄືພູເຊັງຮະສາໄດ້ ໔໑ ປີ

ໃນງະວາງພູາລ້ານຄຳແດງເສວິງຮາຊຸຢູ່ນັ້ນ ເມືອງພວນເປັນໂກງາທົນ ນາງ ຜົມຄຳ ຈິງລົງມາເມືອງລານຊ້າງ ພ້ອມດ້ວງບຸຕຣ໌ຊຽງ ໑ ຄົນຊື່ທ້າວຄຳຜົງ ນາງໄດ້ ເອົາ ແຫວນ ໘ ຫນ້າ ກັງພູແສງອັນ ໑ ເຂົາໄກ້ ໑ ເຂົາ ຂັນຄຳນວງ ໑ ຫັກ ໔໐໐ ປອກແຂນຄຳ ໑ ຄູ່ ຖວງພູາລ້ານຄຳແດງ ດ້ວງພູາ ຊຸບຸລັງ ໃນງະວາງນັ້ນ ຄັນຂີຍຸກເມືອງພວນງະງັບແລ້ວພູາລ້ານ ຄຳແດງຈິງປ່າປາງຜົມຄຳ ຂຶ້ນ ເມືອ ເມືອງພວນ

ພູາລ້ານຄຳແດງເສວິງຮາຊຸໄດ້ ໑໒ ປີຈິງສວັນູະຄູໄປປີເປົກສັນສັກູເຮາຊຸ ໗໗ ພູາມີລູກຊຽງ ໕ ພູອົງຄ໌ຄື:

- ທ້າວ ພິມູເຫຼີ
- " ຍຸຂອນ ແຕ່ ໓ ຄົນນັ້ນຍັງນຳ

ເມື່ອພຽງລ້ານຄ່າແດງສວັນຄູແລ້ວ ທ້າວພິມູທັງໄດ້ຂຶ້ນເສວິຣາຊແທນ ຄັນ ເປັນພຽງ ແລ້ວ ກໍບໍ່ມີ ຖືຮູ້ຄອງແລກະທຳໃຫ້ຜູ້ໃຈຮຽະດອນ ດັງນັ້ນ ເສວິຣາຊ ໄດ້ແຕ່ ໑໐ ເດືອນ ໄດ້ຖືກໄລ່ ຫນີແລ້ວ ນາງແກ້ວພິມພາ ຜູ້ເປັນປ້າຈິງພາ ຮຽະ ດອນເອົາ ພຽງພິມູທັງ ໄປຂ້າທໍ່ຜາດຽວ ຮຽະ ດອນເລີຍອຸພິເສັກ ທ້າວ ຄຳເຕັມຊຶ່ງ ເປັນລູກພຽງສາມແສນໄທແລເປັນອາວພຽງພິມູທັງ ຂຶ້ນເສວິ ຣາຊແທນ ແລໃສ່ຊື່ພຽງປາກຫ້ວງຫຼວງ ດວງເທຕຸວ່າເມື່ອແຕ່ກ່ອນທ້າວຄຳເຕັມໄດ້ ເປັນຜູ້ ປົກຄຸອ ງແຂວງ ປາກຫ້ວງຫຼວງ ຂຶ້ນເສວິຣາຊໄດ້ ໕ ເດືອນກໍເລີຍ ຖືກຮຽະດອນ ໄລ່ຫນີ ຮຽະດອນຈິງມາ ອຸພິເສັກເອົານ້ອງທ້າວຄຳເຕັມ ຂຶ້ນແທນ ເມື່ອເສວິຣາຊໄດ້ ໗ ເດືອນແລ້ວກໍຜຽກພູສ່ຳໃນຫ້ອງ ສິງຄ໌ ດ້ວງເທຕຸວ່າຮຽະດອນ ຈະເອົາໄປ ຂ້າເສັງ

ຮຽະດອນເລີຍອຸພິເສັກເອົາລູກພຽງລ້ານຄ່າແດງຂຶ້ນເສວິຣາຊແທນ ແລໃສ່ຊື່ ວ່າພຽງໄຄເພາະ ກາສັ ອົງຄ໌ນີ້ແຕ່ກ່ອນໄດ້ປະຄຸອງແຂວງເມືອງຊຽງໄຄ ເສວິຣາຊໄດ້ ໗ ປີນາງແກ້ວພິມພາ ເລີຍພາ ຮຽະດອນປຶ້ ຈາກພຽງເສັງ ແລເອົາໄປຂ້າ

ລູກພຽງລ້ານຄ່າແດງໄດ້ຂຶ້ນເປັນພຽງແທນ ເສວິຣາຊໄດ້ ໘ ເດືອນ ກໍພາ ບ່າວໄພ່ລັກ ຫນີ ຈາກ ເມືອງໄປດ້ວງກົວຮຽະດອນຈາຂ້າເສັງ ແຕ່ນາງແກ້ວພິມພາຕາມໄປໃນທັນໃດ ໄປເຊິ່ງກັ້ງ ກ້ອງ ເມືອງ ກໍເລີຍ ໃຫ້ຄົນຂ້າເສັງທໍ່ກາງນ້ຳຂອງ

ແຕ່ນັ້ນມາບໍ່ມີເຊື້ອກາສັຜູ້ຮູ້ຄອງ ຍັງແຕ່ກູມານ ໒ ຄົນລູກພຽງ ລ້ານຄ່າແດງບໍ່ຮູ້ພາວະສິງ ໃດເທືອ ຍັງມີຂົນໂຮງຄົນ ໑ ຊື່ຊຽງມາຮູ້ເຫື້ອງ ບ້ານເມືອງດ້ວງວ່າພໍຂອງມັນໄດ້ ເລົາໃຫ້ຟັງພວກ ເສາ ເຫັນວ່າເດັກຜູ້ນັ້ນຮູ້ເທຕຸການ ບ້ານເມືອງ ເມື່ອແຕ່ກ່ອນ ກໍນຶກວ່າແມ່ນພຽງ ໗ ແສນໄທ ມາເຖິງຈິງພ້ອມ ກັນຍົກ ຂຶ້ນເປັນ ພຽງໃສ່ຊື່ວ່າພຽງຄຳເກີ ເປັນພຽງໄດ້ ໗ ປີເລີຍເປັນທ້ອງຮຽງຕຽງ ເສັງ ເສາທັງຫຼາຍຈິງ ຊຸນກັນວ່າເຊື້ອກາສັມູມວ່າໄປດ້ວງຄວາມຄູຂອງ ນາງພິມພາເອົາໄປຂ້າ ແລ ທຳການ ອັນບໍ່ຄວນ ເຂົາຈິງພ້ອມ ກັນເອົານາງຜູ້ນັ້ນໄປຍົງຕົ້ມ ທີ່ຜາດຽວ ແລ້ວເສາທັງຫຼາຍຈິງມາ ປຶ້ກູກັນ ເພື່ອຊອກຫາກາສັ ມາປູຄອງເມືອງ ກຸມານນຳທັງ ໒ ລູກພຽງ ລ້ານຄ່າແດງຈິງບອກ ໃຫ້ເສາໄປເຊີນເອົາທ້າວລີໄຊລູກພຽງ ໗ ແສນໄທຊຶ່ງ ເປັນ ອາວຂອງກຸມານນຳທັງ ໒ ມານັ້ງ ເມືອງລ້ານຊ້າງ ເວງນັ້ນທ້າວລີໄຊເປັນ ພຽງຢູ່ ເມືອງຊຶ່ງ ຄົນທັງຫຼາຍກໍແຕ່ງກັນໄປເຊີນເອົາ ເມີ

ອເສດຊີ ມາເຖິງແລ້ວເຂົາກໍ່ຮາຊາພີ ເສັກ ຫຼົງບາມູະກອນ ວ່າ ພຽງໄຊຊ້ຳຈັກຸພັດຜູ້ແຜ່ນແຜ້ວ ບໍ່
 ຣົມບໍ່ພິ ພຽງອົງນີ້ເກີດປັຽມິສັກຮາຊ ຕາຕາ ໄດ້ຂັ້ນເສວິງ ຮາຊປີເປັກຊະງ້າ ສັກຮາຊ ດູ໐໐

ພຽງໄຊຊ້ຳມິຈຸກ ໑໒ ຄົນຊື່ :

	ທ້າວກອນແກ້ວ		
	" ແທນຄາ	ນາງ	ສີ່ວິງ
	" ນວນ	"	ອິນ
	" ຂັນພາອ່ອນ	"	ຄາກ
ຊຽງ ລ	" ຈວງ	ຍິງ ດ	" ຝາກ
	" ຫ້າກູ້ສັກຮາຊ ດູ໒໕ ຫ້າມິ	"	ມັງ
	" ຊົວສິງ	"	ພຽງາ
	" ເພັງໄຊຊ້ຳສັກຮາຊ ດູ໒໐ ເມັງໄຄ້		
	" ເທພາ		

ທ້າວກອນແກ້ວໄດ້ຂັ້ນເປັນແສນເມືອງ ຄົນາມູຍູ້ຕັ້ງຂັ້ນໃໝ່ທ້າວແທນຄາໄດ້ ໄປກົນ ເມືອງຊຽງ ພຽງ
 ໄຊຊ້ຳຈັກຸພັດຜູ້ທົງເສວິງຮາຊໄດ້ ໔໐ ປີບ້ານເມືອງ ກໍ່ເຈັບດ້ວງຮູ້ອັນປູກອູງຊູງບູລາວ ແຕ່ໃນປີດ້ວນ
 ໔໐ ນັ້ນ ຄິສັກຮາຊ ດູ໒໑ ປີກູ້ໄຄ້ ເມືອງແກ້ວໄດ້ແຕ່ງກອງທັງໃຫ້ປົວ ຂວາງຊຸນ ກູ້ມິກອົງຄ໌
 ເປັນແມ່ທັງ ຄຸນມາຕິເມືອງລ້ານຊ້າງ ເລີ່ມແຕກເສັງຝ່ຽງລາວເສັງເຈົ້າວັງໜ້າ ແສນເມືອງກອນແກ້ວ
 ຫຼືເຈົ້າວັງໜ້າ ຊຽງລຸ່ ແລະເສັງໜັ້ນຫຼວງ ໜັ້ນຫຼ້າ ໜັ້ນຈຸນ ພຽງໄຊຊ້ຳ ກໍ່ລະເມືອງ ຫົ ໄປຢູ່ ເມີ
 ພິງາວາດານ ຄິ້ນຄິ້ວເຜີງແຜ່ໂດງ ປີ້ນປຣະສິງຄ໌ ພັນທ໌ມັງ 19

ອງຊຽງຄານແລ້ວຈິງຍົກການເມືອງ ທັງມວນໃຫ້ທ້າວແທນຄຳຂົ່ງໄປກິນເມືອງ ຊຶ່ງນັ້ນແທນ ທ້າວ
ແທນຄຳຈິງຈຶ່ງເອົາລິພິນພວກເມືອງຊຽງຄານ ກູ້ພວກໄທຄົວຂົ່ງ ທີ່ໄປນັ້ນຂຶ້ນເມືອເລ້ວແກວ ຮອງ
ປາກພູນ ພວກແກວຫຼໍ່ຕາງພາງຄົນມາຂ້າມທິບ້ານໝູ່ ຊຽງຂານ ແລະຂ້າມທິຕາງນ້ຳ ທ້າວແທນ ຄຳ
ລົງໄລ່ແກວໄປຈົນຮອງເມືອງພວນ ປົວ ຂວາງຂຽນກໍຮຽງເອົາລິພິນ ພາງ ເມືອເມືອງປະກັນ (ເມືອງແກ
ວ) ຂ້າມດິນແກວໄປໄດ້ ໓ ຄົນພ້າກໍ່ວ່າທົວປົວຂວາງຂຽນຕາງ

ບ່ານປານໃດສ່ວນພາງໄຊ້ຈັກພັດຕິກໍ່ປຸງະບວນໄປໃນເມືອງຊຽງຄານເດືອນ ໕ ຂຶ້ນ ໓ ຄຳປັກ
ໄດ້ ສັກຮາຊ ດູ໔໑ ທ້າວແທນຄຳກໍ່ພູແຈດິກວມດູກພາງໄຊ້ ຈັກພັດຕິແລະສ້າງພູພູຮຽງອົງຄ໌
ນົງກູ້ວູ້ ຫຼັງນົງໄວ້ໃຫ້ເປັນທ່ີໄຫ້ວນຶງບູຊາສົ່ງບຸນ ໄປທາງພູດົນຄົນທັງຫຼາຍຈິງຮຽກວ່າວູ້ສົງ

ທ້າວແທນຄຳເກົ້າປັຮຽງເປົ້າສັກຮາຊ ດູ໐໗ ໄດ້ຂຶ້ນຮາຊໃນປັກູໄດ້ສັກຮາຊດູ໔໑ ແລະໄດ້ຮຽງ
ນາມຸກອນ ເປັນ ພາສາວັນນະບັນລັງ ຈັກພັດຕິພູມິນສຸຣິນທາທິຮາຊເຈົາ ແລະພາຍົກທັງຂຶ້ນມາຕັ້
ງ ຢູ່ໃນ ຊຽງດົງຊຽງທອງ

ພາສາວັນນະບັນລັງຈັກພັດຕິເປັນເຈົາຊີວິດເມືອງຊຽງດົງຊຽງທອງ ແທນພູດົນ ເຈົາ ຊ່ວງນ້ອງເຈົາ
ແທນຄຳ ທີ່ໄປນັ້ງເມືອງຊຽງສານັ້ນມາເປັນເຈົາເມືອງຊຽງຄານແທນອ້ງຕົນ ເມືອພາສາວັນນະບັນລັງ

ເສວິງ ຮາຊໄດ້ ໗ ປີ ໒ ຮວງຊະງ້າອາຍໄດ້ ໔໑ ປີຈຽງະສັກຮາຊ ດູ໔໑ ກໍ່ເຖິງອານິລາທິທໍ່ຄຳ
ຊຽງທອງ ທ້າວຫຼ້າ ແສນໄທງ໌ ບຸຕຣ໌ ໄຊ້ຈັກພັດ ເກົ້າປັກກາມິຈຽງະສັກຮາຊ ດູ໒໕ ອາຍ ໒໕ ປີ
ເປັນພາງແທນ ອ້ງຕົນ.ປັຮວງ ຊະງ້າຈຽງະສັກຮາຊ ດູ໔໑ ທ້າວຊົມພູລູກພູຫຼ້າ ແສນໄທງ໌ ເກົ້າປັ
ເປົກສັນ ຈ.ສ. ດູ໔໐ ອາຍ ໑ ປີໄດ້ແທນພໍ່ຕົນຢູ່ໄດ້ ໕ ຂວງກໍ່ປັຽອອກ ໃນປັຮວງເຮົາ ຈ.ສ.
ດູ໔໓ ອາຍ ໑໕ ປີກໍ່ຕາງໃນປີເດົາເສັ້ນ. ທ້າວເພັງໄຊ້ ເກົ້າປັເມິງໄດ້ ຈ.ສ. ດູ໒໐ ອາຍ ໓໕ ປີ
ໄດ້ເປັນພາງປັຮວງເຮົາ ຈ.ສ. ດູ໔໓ ກໍ່ຂຶ້ນຊື່ວ່າ ພາວິຊຽນນະປັດຮາຊສີສັດຕູນາຄະທູດ ດ້ວງວ່າເມືອ
ຮາຊາພິເສກນັ້ນ ພ້າແມງ ຮຽງຫຼາຍ (ວິຊຽະບາລີວ່າພ້າແມງ) ພາວິຊຽນໃຫ້ນ້ອງຊຽງຊີທ້າວເທພາ ໄປກິນ
ເມືອງຂວາຈິງໃສ່ຊື່ວ່າເຈົາ ຂວາເທພາ ພາວິຊຽນຈິງສ້າງອາຮາມນົງທິຫຼວງພະບາງ ໃນ ຈ.ສ. ດູ໑
໕ ປີກາເຮົາ ໗ ໘ ຄຳ ເສວິງຮາຊໄດ້ ໒໐ ປີ ພະຊົນໄດ້ ໕໓ ປີກໍ່ສວັນນະຄົງໃນປັກູສີ ຈ.ສ. ດູ
໑໗ ມິບຸຕຣ໌ຊຽງອົງຄ໌ນົງ ຊີໂພທິສະຮາຊເກົ້າປັ ຮວງຍິໃນ ຈ.ສ. ດູ໑໑ ດ້ວງເມືອຈະປະສູງພະໄຊ
ກາມານດາພາວິຊຽນຕົນວາ ເຫັນຕົນໂພຕົນຮັງ ເປັນດອກບານງາມຕັ້ງແຕ່ ຊຽງຄານຮອງຄົກວາຜາ
ຂວາງ ຢູ່ແຄມ ຂອງຝັ່ງຊຶ່ງເທືອປາກຄານມິນິກຫຼາຍ ໂຕບິນມາຈັກກົກໂພ ກົກຮັງນັ້ນ ພູໂພທິສະ
ຮາຊ ອາຍໄດ້ ໑໕ ປີເປັນພາງແທນ ບິງດາ ໃນປັກູສີ ຖວງພູນາມວ່າ ພູໂພທິ ປັດຮິສິທະສຽະກ
ວັນທາຈັກພັດຕິ ເສວິງຮາຊ ໄດ້ ໕ ປີ ຈິງທົງຮຽງສັ່ງໄປທົວ ອານາ ເຂຕຣພູອົງຄ໌ວ່າ ໃຫ້ລະຮຽງຕິຜີ
ທໍ່ເມືອງໃຫ້ຢູ່ສົງດົງໄຕ້ຫຼວງພູເບາງ ນັ້ນກໍ່ໃຫ້ມ້າງ ແລະໃຫ້ປຸກອາຮາມ ໑ ແທນບອນນັ້ນຊື່ວ່າວູ້ສີສ
ວັນນະເທວະໂລກ ໃນປີເມິງໄດ້ ຈ.ສ. ດູ໑໑ ພູໂພທິສະຮາຊມິບຸຕຣ໌ຊຽງ ໓ ບຸຕຣ໌ຍິງ ໓ ພູຮາຊ
ບຸຕຣ໌ ໑ ຊື່ **ເສດຽວໂສ** ເກົ້າປັກາງຊະງ້າ ຈ.ສ. ດູ໑໑ ອາຍໄດ້ ໑໒ ປີ ພູບິງດາ ໃຫ້ເມືອນັງ
ເມືອງຊຽງໃຫ້ຮຽງຊື່ວ່າ **ພູໄຊ້ເສດຽວທິຮາຊ** ໃນປັຮວງຊະງ້າ ຈ.ສ. ໑໐໑ ພູພະພາວິງຽາ ແຜ່ນດິນ
ລ້ານຊາງຈິງຫາງມິງ ມາທາເຖັບຈິງພາມາທານຸນຕິມວນ ມາຂໍ ພູໂພ ທິສະຮາຊເມືອນັງຊຽງໃຫ້
ພູອົງຄ໌ຈິງໃຫ້ ບຸຕຣ໌ ເມືອແທນພະໂພທິສະຮາຊ ພໍ່ແຕ່ເສດຽວເມືອຮາຊາພິເສກພູໄຊ້ເສດຽວແລ້ວ
ກໍ່ກູ້ມານັງຊຽງດົງຊຽງທອງ ຕໍ່ໄປບໍ່ຮອງ ໓ ປີ ພູຊຽງະສາໄດ້ ໔໒ ປີທົງຊ້າງ ໄປຄ້ອງຊ້າງປ່າ ຊ້າງ
ພູທໍ່ນັງ ລົ້ມເຕັງ ກໍ່ນິພານໃນສາມທ້ອງດອນກາງເມືອງຊວາ (ຄືຈະແມນບອນ ນາພະນູມຸ່ ທີ່
ວຽນາວຂາງນາຊາງເທວິງ).

ຈ.ສ. ໙໐໙ ປໍ່ເມິງມິງພວກເສນາຕັ້ງແຕ່ລັດຮອງໄດ້ຂຽນຄານຍົກເອົາເຈົ້າ ຈຸ່ງວົງເປັນພຽງຕັ້ງ
ແຕ່ ຂຽນຄານເມື່ອເໜືອ ພວກອາມງແລ້ວກເອົາທ້າວທາເຮືອ ເປັນພຽງໃຫ້ນາມວ່າເສດຖາທິຣາຊ
ມົນຕູໜູ່ອື່ນ ເມື່ອເຊັ່ນເອົາພູໄຊຊ້ເສດຖາທິຣາຊ ໃໝ່ມາ ພູໄຊຊ້ເສດຖາທິຣາຊບໍ່ມີຈັກແພ້ຕະພູມິນທຽາຊາ
ແລ້ວກໍເສດຖາຊາແທນ ທັງພູນາມວ່າ ພູພູທຽງປ່າວຽງໄຊຊ້ເສດຖາທິຣາຊບໍ່ມີຈັກແພ້ຕະພູມິນທຽາຊາ
ເພາະໄດ້ນັ້ງ ໒ ເມືອງ ໃນປີ ເປັກສັນ ຈ.ສ. ໙໑໐ ໄດ້ ໓ ປີ ກໍເສດຖາທິຣາຊເມື່ອນັ້ງຂຽນໃໝ່ໄດ້
໙ ປີຊ້າ ຄົນມານັ້ງທຽງພູບາງ ບໍ່ແກວນ ຈົງທັງມອຽນາຊາານເມືອງໃຫ້ພູພູທິເຈົາ ຫົວຄູທັງປ່ວ
ງໃນປັກງຽຍິ ຈ.ສ. ໙໑໘ ແລ້ວກໍເສດຖາ ມານັ້ງວຽງຈັນທຽງ ຈົງທັງສ້າງເຈດີ ກວມທຽງອັນພຽງທັມ
ະອະໂສກຮາຊສ້າງໄວ້ແຕ່ກ່ອນນັ້ນ ແລ ກໍສະມາຕິກວມມົນ ດົກ ໓ ລູກຊຶ່ງລ້ອມທຽງນັ້ນ.

ພຽງພູທິເຈົາທິຣາຊບໍ່ໄດ້ລູກສາວເຈົ້າເມືອງມາເປັນເມິງທຽງຄົນ ຄົວລູກ ສາວກົກເຄົາເມືອງ
ຂຽນ ໃໝ່ເປັນເທວີ. ເມືອງຊົງມາເຂັມະຮາຊ ສົງສອງພັນນາ ອົງຈົວກອງລານ. ອົງແສນເມືອງການ
ບຸຕິເຈົາ ປົວເມັກອົງ, ບຸຕິພຽງອາຍຸທິຍາ.

ເຈົ້າຟ້າເມືອງທົນຼາວະດີ (ມ່ານ) ມາລົງຂຽນໃໝ່ ເວງນັ້ນມີ ໒ ພຽງຊື່ ສາມລ້ານ ຍວນກໍເອົາ
ກອງທັງໜີ້ມາລ້ານຊ້າງ ມ່ານຈຶ່ງໄດ້ແຕ່ມເທາອຸປາຊຸກັງເມັງ ຜູ້ເປັນນັ້ງພູໄຊຊ້ເສດຖາ ນາງແທນຄຳກັງ
ແມ່ລາວ ນາງຄຳໄລຜູ້ເປັນນັ້ງນັງມານ ກໍໄດ້ເອົາ ພວກນີ້ເມື່ອຢູ່ນຳ ເຈົ້າຟ້າທົນຼາວະດີໃນປັກງຽໄຈ້
ຈ.ສ. ໙໒໕.

ປີເປັກສີ ຈ.ສ. ໙໓໐ ເຈົ້າຟ້າທົນຼາວະດີເອົາຊ້າງ ແລລິພົນມາລ້ານຊ້າງ ເພື່ອເລັ້ວພູໄຊຊ້
ເສດຖາ ໂດງຢາກເອົາມເທາອຸປາຊຸກັງແທນພູໄຊຊ້ເສດຖາ ເຈົ້າຟ້າທົນຼາ ວະດີກໍຄົນເມື່ອປາເທນມານ
ພູໄຊຊ້ເສດຖາ ກໍກັງມາວຽງຈັນທຽງ ເສດຖາຊຸກວມໄດ້ ໒໕ປີພູເຊັ່ນະສາໄດ້ ໓໐ ກໍຍົກທັງເມື່ອເລັ້ວ
ເມືອງໂລມ ວັນອົງການ ພູອົງຄ໌ ກໍທັງໜູ່ ເສດຖາເຂົ້າປ່າໄປໃນປັຣັວງມິງເດືອນ ໔ ອອກໃໝ່ ໓
ຄຳ ຈ.ສ. ໙໓໓ ກໍບໍ່ຈວງ ແລ ບໍ່ເຫັນ ບໍ່ຮູ້ວ່າພູອົງຄ໌ຢູ່ໃສ ເວງນັ້ນເມິງພູໄຊຊ້ເສດຖາມາຢູ່
ວຽງຈັນທຽງ ເດືອນ ໔ແຮມ ໑໓ ຄຳ ວັນຈັນມີຮູ້ເຮົາ ຍາມກອງແລງ ນາງກໍປະສູຕຣັບຕຣັບຮວມມີ
ເດືອນປັຂອງພູໄຊຊ້ເສດຖາຕາງນັ້ນແລ. ພວກ ອາມງຈົງຖວງພູນາມວ່າ ພູໜ່ແກ້ວກູມານ ເພາະ
ເກິ່ມາສົງໜ່ແລແນວພໍຕົນ.

ຕໍ່ບຸຣຽນພົນຼາວະດານລາວບັນພູໜ່ເມືອງເສດຖາຊາຊາທິວຽງຈັນທຽງ. ເວງນັ້ນພູໜ່ເມືອງຍັງ
ອອ່ນໆ ເສາໃຫ້ງ ໒ ຄົນຍຽກັນວ່າຮາຊາານຕາງ ພູໜ່ເມືອງ ອາມງຜູ້ຊື່ພຽງແສນສຸຣິນທາຂວາ
ງຟ້າກໍຂ້າພຽງຈັນທະສົງທາຮາຊໃນປີເຕົາກັນ ຈ.ສ. ໙໓໔ ເມື່ອພຽງແສນສຸຣິນທະຂວາງຟ້າວ່າຮາຊ
ການຕາງ ພູໜ່ເມືອງນັ້ນ ເຖິງປີ ຮູ້ໄດ້ ຈ.ສ. ໙໓໖ ມ່ານຄົນມາລົງລ້ານຊ້າງ ມານກໍຈຶ່ງເອົາ ພູ
າສຸຣິນທະຂວາງຟ້າ ກັງ ພູໜ່ເມືອງ ແລ້ວມ່ານກໍເອົາເຈົ້າມເທາອຸປາຊຸກັງເຂົ້າ ຈຶ່ງໄປເທືອກ່ອນນັ້ນນັ
ງວຽງຈັນທຽງ ລ້ານຊ້າງກໍເປັນເມືອງຊ່ວງມ່ານ ປີໃດຕ້ອງເອົາຊ້າງ ໑໐ ໂຕກັງຄຳໜັກ ໑ ໜຶ່ນເສັງໃຫ້
ມານ.

ເກິ່ຂະບູ ເຈົ້າມເທາອຸປາຊຸກັງຈາກວຽງຈັນທຽງພ້ອມດ້ວງພູວິນຼາ ເສດຖາທຽງ ພູບາງເຮືອລົມທໍ້
ແກ້ງຈັນຸ່ ພູອົງຄ໌ກໍຈົມນ້ຳຕາງມິງທັງພູຍາຕິໃນປັກງຽເໜົ້າ ຈ.ສ. ໙໔໑ ເຖິງປັກງຽສີ ຈ.ສ. ໙໔໒
ມ່ານກໍເອົາພູາແສນສຸຣິນທາຂວາງຟ້າ ມານັ້ງລ້ານຊ້າງ ເມື່ອພຽງນີຕາງໃນປີເຕົາຊະງາ ຈ.ສ. ໙໔໔
ລູກຂຽງ ລາວຊື່ ນເຄອນ ນປກໍ ແທນລາວ ແຕ່ພວກເສາຂໍໃຫ້ມ່ານປຶງພຽງານເຄອນນປ ມ່ານກໍບໍ່ໃ
ຫນັງເມືອງຕໍ່ໄປ ຕັ້ງແຕ່ ປັກກາມິ ຈ.ສ. ໙໔໕ ເຖິງ ໙໕໓ ບໍ່ມີໃຜເປັນເຈົ້າຊື່ວິໄດ້ ໘ ປີ.

ໃນປັຣັວງເໜົ້າ ຈ.ສ. ໙໕໓ ພວກພູເສົາເສາມົນຕູ ຕົກລົງນຳພູ ໜ່ ເມືອງຈົງເມື່ອຂໍ
ກັງເຈົ້າຟ້າ ທົນຼາວະດີ ໆ ຈົງໂປຼ່ໃຫ້ພູໜ່ເມືອງຄົນນັ້ງລ້ານຊ້າງ.

ນັງຕັ້ງແຕ່ຂຸນລ່ຽມນີ້ມີ ໔໗ ກຸສັດ
ພູໜ່ແກ້ວ ເກີ້ປັຣວງມີໄດ້ ໒໐ ປີຂັ້ນເສວິໄດ້ປັກສວນູະຄົງໃນປັຣວງສັນ ຈ.ສ. ລ.໕໘
ພູ ວິນຼາ ລູກພູໄຊຊ້ເສັ້ນໄດ້ນັງລ້ານຊ້າງ.

ພູຫັມມິນຸຣາຊລູກນາພູໜ່ແກ້ວເກີ້ປັກກາມີ ຈ.ສ. ລ.໕໕ ອາຍຸໄດ້ ໑໕ ປີໄດ້ຂັ້ນເສວິຣາຊ
ໃນປີ ເມີງເຮົາ ຈ.ສ. ລ.໕໖ ເສວິໄດ້ ໒໕ ປີເກີ້ປັຣວງເຮົາ ຈ.ສ. ລ.໕໗ ມີບຸຣຸຊື່ພູອຸປະຍ
ວະຣາຊ.

ຄັນເດີງໃນ ຈ.ສ. ລ.໕໗ ພູວິນຼາຈຳເປັນລົງບຸຣຸຊື່ພູອຸປະຍວະຣາຊ ໒ ກູ່ປຶ້ງບູດາຕົນ
ອອກໃນ ຈ.ສ. ລ.໕໘ ປີເດີງເສັ້ນແລ້ວໃຫ້ຂ້າບູດາຕົນ ກຸງພວກ ເສາຂອງບູດາທໍ່ຜາແດງ ແລ້ວ
ກໍເສວິຣາຊ ແທນພູໄດ້ ໑ ປີ.

ພູອຸປະຍວະຣາຊຕາງປັກກາໄຄ້ ຈ.ສ. ລ.໕໙ ຜູ້ແທນລາວຊື່ພູງາມທານາມຂັ້ນ ຊື່ວ່າພູໂພທິສ
ນາຣາຊ ລູກພູງາມຄອນນຸ ເປັນຫຼານພູແສນສຸຣິນທາຂວາງພ້າ

ພູງາມທານາມຕາງປີເມີງເໜົ້າ ຈ.ສ. ລ.໕໙ ພູໜ່ອມແກ້ວລູກ ພູອຸປະ ຍຸວະຣາຊວິນຼາ
ແມນລາວ ພູອຸປະເຍົາວະຣາຊບຸຣຸຊື່ພູໜ່ອມແກ້ວແມນພໍຕົນ ລູກ ພູອຸປະເຍົາວະຣາຊຊີເຈົ້າຕອນຄຳ
ກໍໄດ້ສົ່ງບູດາຕົນ ເຈົ້າຕອນຄຳມີບຸຣຸຣ໌ ໗ ຄົນຊື່ ເຈົ້າ ຊົມພູ ເຈົ້າບຸນຂຸ ແລເຈົ້າສົງຮຸ່ເກີ້ປັກກາເປົ່າ
ຈ.ສ. ລ.໕໙ ອາຍຸໄດ້ ໒໕ ປີ ເມື່ອ ບູດາຕົງຈຶ່ງໄປ ເຈົ້າສົງຮຸ່ໄລ່ອ້າງຕົນ ໒ ຄົນນັ້ນພາງແລ້ວກໍ
ແທນພໍຕົນ ເຈົ້າຊົມພູໜີ ໄປຢູ່ເມືອງເວ້ (ຄືເມືອງແກວກາງ) ເກີ້ບຸຣຸຣ໌ຜູ້ນັງທິເມືອງເວ້ ຈຶ່ງໃສ່ຊື່
ບຸຣຸຣ໌ ຕົນວ່າພູໄຊຊ້ອີງເວ້.

ເຈົ້າຊົມພູຕາງ ເມັງລາວກໍເອົາແສນທົງເດີມຢູ່ບ້ານນາບົວຊຶ່ງໄປນາເຈົ້າຊົມພູ ນັ້ນເປັນຜົວ ເກີ້
ບຸຣຸຣ໌ຊື່ ທ້າວນອງແລ ທ້າວຣາຊວິນຼາໃນກຸງສັກຣາຊ ໑໗໙໗ ຈ.ສ. ໑
໐໒໕ ເມື່ອພາສົງວິນຼາ ລູກພູໄຊຊ້ ອີງເວ້ ຂັ້ນເສວິຣາຊປີເມີງເປົ່າ ຈ.ສ. ລ.໕໙ ໄດ້ ໕໘ ປີສ
ວນູະຄົງ ປັກກາເສັ້ນ ຈ.ສ. ໑໐໕໖ ຕົວ ພາຈັນທະສະເສາຂອງພູອີງກໍພື້ນຕົນເປັນເຈົ້າຊື່ວິນຼາລ້ານຊ້າ
ງໃນ ຈ.ສ. ໑໐໕໘ ຄູ່ອາ ແຜ່ນດິນ ໖ ປີ ແຕ່ນັ້ນພາງນະຄອນນັ້ນທະຣາຊກໍເອົາລິພິນມາລົງ
ພາຈັນ ທາຣາຊ ກຸກິນ ຢາເບືອຕາງພາງຄອນນັ້ນທາຣາຊ ຄູ່ອາແຜ່ນດິນໄດ້ ໔ ປີ ຂ່າວນີ້ກຸຣອນ
ພູໄຊຊ້ອີງເວ້ ໒ ກໍຂໍກອງທັງນາຣາຊາທິຣາຊແກວກາງແລ້ວ ເອົາທ້າວ ນ້ອງ ຊຸ່ພູໄຊຊ້ອີງເວ້ ກໍເກັບ
ຣຸ່ນະດອນພວນ ແລ ໑໒ ທ້າວຈຸໄທ ແລທົວພັນ ທັງ ໖ ແລ້ວກໍມາຂ້າພາງນາ ຄອນນັ້ນທະຣ
າຊທ້າວງຈັນທົງ- ແລ້ວກໍ ເອົາທ້າວນ້ອງເມື່ອນັງ ຫຼວງພູບາງ ແຕ່ເຈົ້າກິງກຸງຣາຊິງໜີໄປອາໃສ
ລ້ວ ເມື່ອພົງ ກໍຂະບູງຕໍ່ ທ້າວນ້ອງ ຫຼືພະອົງນ້ອງກໍວ່າຊຶ່ງພໍ ເປັນໄພນັ້ນ ເຈົ້າກິງກຸງຣາຊິງຫຼານພາ
ສົງຮຸ່ວິນຼາ ແລະເປັນລູກ ເຈົ້າຣາຊບຸຣຸຣ໌ຊຶ່ງພໍໃຫ້ຂ້າມື້ຈານນັ້ນກໍໃຫ້ ເຈົ້າຂ່ອມນຸຣຸຣ໌ ແລ້ວເກັບ
ລິພິນ ໖ ພັນທິເມືອງອຸເມືອງແດງ ແລະ ໑໒ ຈຸໄທ ພູອີງນ້ອງຢ້ານ ກຸໜີຈາກ ຫຼວງພູບາງ
ມາຢູ່ວາງຈັນທົງ ໂດງເອົາພູບາງ ພູແກ້ວ ແລພູແຊກຄຳມານາ ເຈົ້າກິງກຸງຣາຊກໍໄດ້ເປັນເຈົ້າ ຊື່ວິ
ຫຼວງພູບາງ ຈຶ່ງຣາຊາານໂດງຍູຕິທ່າ ຣຸ່ນະດອນ ແລບ້ານເມືອງກໍຖາວອນຫຼາງ ເມື່ອ ພູອີງສັ້ນພູຊີ
ນໄປ ເຈົ້າຂ່ອມນຸຣຸຣ໌ອີງຄຳ ແມນລູກຊຸງພາອິນມະກຸມານແຫ່ງ ໑໒ ພັນນາ ແຕ່ນ້ອງເຈົ້າຊື່ວິ ກິ
ງກຸງຣາຊອີງຄໍສວນູະຄົງໄປນັ້ນ ຊື່ເຈົ້າອິນທາໂສມກໍກາງ ເປັນເຈົ້າຊື່ວິ ເຈົ້າຂ່ອມນຸຣຸຣ໌ອີງຄຳໜີຈາກ
ເມືອງ ເມື່ອບວງເປັນພິກຂຸຢູ່ ເມືອງຫົງນາ (ດິນຫຼວງພູບາງ) ແລ້ວກໍເມື່ອຢູ່ວັງຊ້າງເຜືອກທິຊຸງໃໝ່
ເວງນັ້ນ ເຈົ້າຄອນຊຸງ ໃໝ່ຕາງ ມ່ານກຳລັງ ລູເຂົ້າມາລ້ານນາ ຍວນເສັ້ນໄຊຈຶ່ງມາສູ່ງເອົາໄດ້
ເຈົ້າຂ່ອມນຸຣຸຣ໌ອີງຄຳ ໒ ກໍປ່າງ ພວກມານແຕກໄປກໍໄດ້ເສວິຣາຊທໍ່ລ້ານນາ ທໍ່ລ້ານຊ້າງ ເມື່ອເຈົ້າອິນ
ທາໂສມ ນິພານແລ້ວ ບຸຣຸຣ໌ ລາວຊື່ ເຈົ້າໂສດິກະກຸມານກຸສົງຣາຊສົມບັດໄດ້ ໕ ປີ ແຕ່ເຈົ້າວິນຼາ

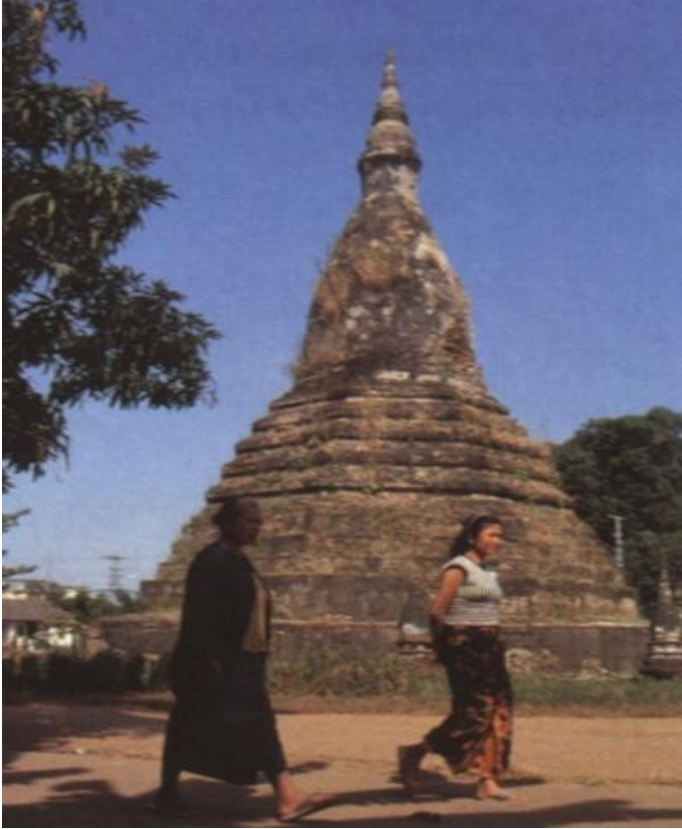
ເງິນເດີນສັນ ຈ.ສ. ໑໑໑໔ ກໍຍາງເປັນເຈົ້າຊີວິດແທນໃນ ຈ.ສ. ໑໑໔໗ ເສວິຣາຊໄດ້ ໘ ປີ ປີ
ລຸນມາເຈົ້າບັນກວ່າເຈົ້າອານຸກວາຊິງນັ້ງ ຈຶງຈັນທຸ່ງ ເຫັນ ເຫດດັງນັ້ນກໍເມື່ອລົງຫຼວງພູເບາງ ໗ ປີ
ຈຶງຊາຫຼວງພູເບາງໃນປີເປັກ ສັນ ຈ.ສ. ໑໑໕໐ ນັ້ນແລ ດ້ວງວ່າຄົນປະທູະຮຽງປ່ອມໄຂຕູກຳແພ
ງ ຫຼວງພູເບາງເອົາກອງທັງ ເຈົ້າອານຸ ດ້ວງເຫດນີ້ ແລ້ວ ເຈົ້າອານຸ ກໍໄປວຽງຈັນທຸ່ງ-

ເຈົ້າອານຸຣຸທູມານນ້ອງເຈົ້າໂສຕິກູມານ ທັງເປັນນ້ອງເຈົ້າວິນຸກໍໄດ້ນັ້ງ ຫຼວງພູເບາງໃນປີ
ນັ້ນເອັງ ຈ.ສ. ໑໑໕໗ ເສວິຣາຊໄດ້ ໒໓ ປີກໍສິ້ນພູຊົນໃນ ຈ.ສ. ໑໑໖໑, ບຸຕຣ໌ຊຸງເຈົ້າມັງ
ທາຕຸຣາຊກໍແທນລາວໃນ ຈ.ສ. ໑໑໖໑ ແລະ ເຖິງ ຈ.ສ. ໑໑໖໕ ສົມເດັດຈຸພູເຈົ້າຈັນທະບຸຣີ
ສິ່ງເຮືອຊວງ ໒ ເລ່ມກຸ້ງຊ້າງໂຕ ໑ ມີແປງຣົງຫຼືເຂັນກວ່າເມື່ອຖວງເຈົ້າມັງທາຕຸຣາຊໃນ ຈ.ສ.
໑໑໖. ເຈົ້າເມືອງຊຸງ ໃໝ່ ກໍໃຫ້ເຈົ້າຣາຊບຸຕຣ໌ກຸ້ງພູພັນເອົາຊ້າງໂຕ ໑ ມາຖວງ ເຈົ້າ
ມັງທາຕຸຣາຊເສວິຣາຊໄດ້ ໒໐ ປີ ພູອົງຄົນພານໃນ ຈ.ສ. ໑໒໐໑

ເມື່ອປົ່ງພະສົງນັ້ນ ເຈົ້າຢູ່ຫົວ ກຸງສຸງາມສົງຂອງມາທານໃນບຸນນັ້ນ ຫຼາງເຍືອງ ເຈົ້າສຸງະເສີມບຸຕຣ
ພູອົງ ກໍເສວິ ຣາຊແທນ ໄດ້ ໑໒ ປີເຈົ້າສຸງະເສີມສວັນຮຸ່ງເມື່ອ ຈ.ສ. ໑໒໑໗ ເຈົ້າຈັນທະ
ກູມານນ້ອງຊຸງເຈົ້າສຸງະເສີມກໍ ໄດ້ແທນພິອັງຕົນ ໃນ ຈ.ສ. ໑໒໑໕ ເສວິຣາຊໄດ້ ໑໓ ປີເຖິງ
ຈ.ສ. ໑໒໗໗ ເຈົ້າຈັນທະ ກູມານສິ້ນພູຊົນ ຕຸ່ມາໄດ້ ໗ ປີ ນ້ອງ ເຈົ້າຈັນທະກູມານຊື່ ເຈົ້າອຸ່
ນຄຳຈິງໄດ້ເສວິຣາຊ ໃນເຊັ່ນ ເຈົ້າຊີວິດ ອຸ່ນຄຳນັ້ນ ກ.ສ ໑໓໓໓ ຈ.ສ. ໑໒໗໔ ເດັວວັນຕື້ ເຈົ້າ
ເມືອງໄລ່ກໍຂະບຸງ ຈາກກຸງ ສຸງາມກໍຊວນຫຸ້ມາລົງຫຼວງພູເບາງແຕກ.

ເຈົ້າຊີວິດອຸ່ນຄຳ ກໍເສດຖີມາອາໄສຢູ່ປາກລາງ ແລ້ວກໍກຸ້ງຂຶ້ນມາປົກຄອງ ຫຼວງພູເບາງ ເຈົ້າຢູ່ຫົ
ວກຸງ ສຸງາມ ຖວງພູເບາງເຈົ້າຊີວິດອຸ່ນຄຳວ່າ ສົມເດັດຈຸພູເຈົ້າ ມຫິນທະນະເທພູາທອນ ເສວິຣາຊໄ
ດ້ ໒໒ ປີ ພູອົງເຂົ້າສູ່ສວັນຮຸ່ງ ຈ.ສ. ໑໒໕໘ ມີບຸຕຣຸຊຸງຊື່ເຈົ້າຄຳສຸກກໍແທນ ຣັດູບານບາງກອ
ກຖວງ ພູເບາງ ວ່າສົມເດັດຈຸພູເຈົ້າສັກຣິນ ເສວິຣາຊໄດ້ ໑໐ ປີສິ້ນພູຊົນໃນ ກ.ສ. ໑໓໐໗ ຕື
ງ ຈ.ສ ໑

໒໘໘. (ຕັ້ງແຕ່ ກ.ສ. ໑໓໐໗ ມາດົນຫຼວງພູເບາງຢູ່ໃນປົກຄອງຝັ່ງເສັງ) ໃນ ກ.ສ. ໑໓໐໒
ປາທານາທິບໍ ດີຝັ່ງຈິງຣາຊາພິເສັກເຈົ້າ ສີສວ່າງວິນຸ ບຸຕຣ ສົມເດັດຈຸ ເຈົ້າສັກຣິນໃຫ້ແທນພູ
ບູງດາ ຖວງພູເບາງວ່າ ສົມເດັດ ຈຸ ພູເຈົ້າລ້ານຊ້າງຮິມຂາວ (ຫົງພູເຈົ້າເດີນ)

ພິນາວະດານເມືອງວຽງຈັນທົ່ງ

ເມື່ອ ຈ.ສ. ຕອນ ໑໐໑໒ ເວສພູໄຊ້ເສັດຖານັງວຽງຈັນທົ່ງ, ວຽງຈັນທົ່ງ ດາວອນທໍ່ສູນ ພວກຄົນຕາງປາເທຼຄືຂຽງຂາວຊຶ່ງໄດ້ມາວຽງຈັນທົ່ງ ເວລານັ້ນກໍຍ້ອງ ນຄອນນິທຽງ- ຕັ້ງແຕ່ວຽງຈັນທົ່ງກັງ ຫຼວງພູບາງຕົກລົງກັນປັນດິນລາວຊ້າງເປັນ ໒ ຕອນ ໃນ ຈ.ສ. ໑໐໒໕ ດັງກ່າວແລ້ວນັ້ນ ຄວາມບຸ້ງບູນ ວຽງຈັນທົ່ງ ກໍລົງລົງ ເນື່ອງ ໒ ປະເທັ້ນອີ່ນຮູ້ວ່າແຮງລ້ານຊ້າງຜ່ອນລົງ ດັງວ່າແບ່ງເປັນ ໒ ຝ່າງ ແລບໍ່ໜ້າ ວຽງຈັນທົ່ງກໍເມື່ອລົງຫຼວງພູບາງ ດັງເລົາແລ້ວນັ້ນກໍມາກວນປະເທັ້ນລາວ ໃນຝັ່ງຂວານ້າຂອງແກວກາງກໍເລ້ວເອົາ ດິນພວນເວລານັ້ນຂັ້ນນໍາວຽງຈັນທົ່ງ ໒ ຈົນຕ້ອງເສັງເຄືອງ ບັນນາການຕວງຮາຊາທິຣາຊແກວກາງ. ໄທ້ ກໍຊອກໂອກາງຢາກລົງເອົາດິນວຽງຈັນທົ່ງ ແລຫຼວງພູບາງ ຊຶ່ງຄາວນັ້ນເພັງບຸນຮັດບານຫຼໍ່ ແລແກວກາງແດ ດັງເທຕຸນີ້ໃນ ຈ.ສ. ໑໑໒໒ ເຈົາຢູ່ຫົວກຽງສີອາຍຸທິຍາ ກໍໃຫ້ມາຂໍ ເອົານາງຊວຄອນ ບຸຕີ ເຈົາຊີວິ ວຽງຈັນທົ່ງ ໄປເປັນເມັງ ເຈົາຊີວິວຽງຈັນທົ່ງ ບໍ່ຍອມໃຫ້ ສຽງມກໍເລ້ວເອົາ ຈັນທານເບັງ ໂດງເອົານາງຊວຄອນ ໄປຊໍ້າ ເອົາພູແກ້ວມຸ່ງະກິ ຊຶ່ງເປັນ ທັ້ນເມັງເກາ ອັນ ໑ ຂອງວຽງຈັນທົ່ງໄປກຽງເທັງພ້ອມ ແລພູພູທູຮຽ ນັ້ນຍັງຢູ່ທັ້ນຈົນດຽວນີ້ເທື່ອນັ້ນ ໄທ້ບໍ່ລາວີວຽງຈັນທົ່ງຫຼາງ ຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາກເສັງຈັນທານເບັງ ກໍຕ້ອງເອົາ ຕົນດອກໄມ້ເງິນຄ່າໄປຕວງເຈົາຢູ່ຫົວກຽງສີອາຍຸທິຍາທຸກປີເພື່ອເປັນພຽງານວ່າຕົນຢູ່ກ້ອງອ່ານງູ່ໄທ້

ບໍ່ໜ້າໃນ ຈ.ສ. ເມື່ອເຈົາອານເສວິຣາຊວຽງຈັນທົ່ງທົງສັງໃຫ້ເຈົາຮາຊວິນຸ້ ນໍາເຄືອງ ບັນນາການໄປໃຫ້ສຽງມກັງໃຫ້ຄຸມພວກລາວວຽງໄປເຮັດການມີປາກນໍານໍານ ໄທ້ມີຄວາມຕິເຈົາຮາຊວິນຸ້ວ່າ ເ

ກັນຄົນມານຳໂພບຸບຸກ ເຈົາຮາຊວິນຸກຳຕອງໄທ ໂດຍຄວາມໂມໂທໄທກໍຂໍໃຫ້ຫວງພູເບາງມາ ຊວງຈຽງຈັນອີກ ຫວງພູເບາງ ກໍຄື ໜອງຈແກ່ແຄນວຽງຈັນທຸ່ງຊຶ່ງເມື່ອຟັກຟັນຫວງພູເບາງດັງ ເລົ່າແລ້ວນັ້ນຫວງພູເບາງ ກໍຕຽມ ໂຍທາໄວ້.

ຝ່າງວຽງຈັນທຸ່ງ ກໍຂໍໃຫ້ຫວງພູເບາງມາຊຸບໄລ້ວໄທ ຫວງພູເບາງຄູໃຫ້ ວຽງຈັນທຸ່ງ ແຕ່ກ່ອນນັ້ນກໍບໍ່ມາ ຊຸບວຽງຈັນທຸ່ງ ຢ່າງນຶ່ງຫວງພູເບາງຊໍ້າເຫັນວ່າໄທ ຊະ ພວກວຽງຈັນທຸ່ງເວົ້າຕໍ່ສູ້ຊັບຕົນໃນເທື່ອນີ້.

ຈະແມ່ນດ້ວຍຄວາມໂລພະຢາກໄດ້ອານາເຂັດຮຕິມຫຼືແມ່ນຢາກແກ້ສິມິວຽງຈັນທຸ່ງກໍບໍ່ຮູ້ໄດ້ ເມື່ອຫວງພູເບາງຍົກທັງຈມາຊຸບໄທນັ້ນ ກໍແລ້ວເອົາພວກບ້ານແລ ຄຸມ ເອົາຮຽນດອນວຽງຈັນທຸ່ງເມື່ອໄວ້ດົນຫວງພູເບາງ ໄທກໍເອົາສາເຫຕຸນີເປັນທ້ອ້າງໄທກຕາວອາວຸລິຫວງພູເບາງ ໆ ທົນບໍ່ໄດ້ກໍຍອມຢູ່ໃນປັກຄອງໄທໂດຍ ພົນຈາກ ອ່າ ນຽງທ້ ແລແກວກາງ ສຽງມກໍເອົາກອງທາທານປາຈ່າຢູ່ຈັງວຽງຫວງພູເບາງ ໂດຍບມ້າງ ເພສັງດັງເຮັດ ໃຫ້ວຽງຈັນທຸ່ງ.

ພຽງສາມວະດີ ນຽງພົນໄທກໍລູເຂົ້າວຽງຈັນທຸ່ງ ສົມເດັດຈຸພູເຈົາອານຸກຳໜີໄປ ຢູ່ດົນພວນຊຶ່ງເວົ້ານັ້ນ ຂຶ້ນນຳແກວກາງເຈົ້ານຳເປັນເຈົ້າເມືອງພວນ ໃນຄາວນັ້ນ ໄທກໍສາບຽງທ່າຈລາຈົນໃສ່ວຽງຈັນທຸ່ງ ຄືວ່າໄທກໍເປັນ ເອົາສີພູສີຂອງ ຊູເຮືອນ ຢ່າງນຳ ຝ ພັນຢາງຫຼາງຈຮອນ ດູ ພັນທັງຊູເຈດີ ແລບ່ອນຕ່າງໆ ສຳຫຼັບພູພູສາສາ ທັງຈຶ່ງເອົາຮຽນດອນຊຶ່ງລອດຽງນັ້ນໄປຂັງໄວ້ກຸງເທັງ.

ເຈົ້ານຳ ເຫັນໄທກໍມີເຊິ່ງກໍຍ້ານໂທ ດ້ວຍວ່າຕົວໃຫ້ເຈົ້າອານຸກຳຢູ່ນຳ. ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຄວາມຊຸມກູ້ໄທ ເຈົ້ານຳກໍຈຶ່ງເຈົ້າອານຸກຳໃຫ້ໄທ ໒ ກໍເອົາໄປບາງກອກເຈົາອານຸກຳກິນຢາເບືອຕຽງທິນັ້ນ. ຮາຊາທິຣາຊແກວກາງຊຽງວ່າເຈົ້ານຳປະທຸນລ້າງ ດັງນັ້ນ ກໍໂກງແລມີ ພູຮາຊບັນຊາຈອນໃຫ້ເຈົ້ານຳມາ ກຸງເວ້ເມືອງຫວງແກວກາງນັ້ນ ເພື່ອເມືອງກຸງທູນ ໃຫ້ຊຽງລອນໃນການ ທ້ເຈົ້າ ນຳເຮັດນັ້ນ ເຈົ້ານຳຢ້ານເພິນຈະເຮັດຮັງໃຫ້ຕົນ ລາວກໍຊຶ່ງພູຮາຊອາຈຽງບໍ່ເມື່ອເຂົ້າເຝົ້າຮາຊາທິຣາຊແກວກາງຈິງທັງສັງກອງທາທານແກວ ມາຕັ້ງຢູ່ດົນພວນແລ້ວຈຶ່ງເອົາເຈົ້ານຳໄປກຸງເວ້ ແລ້ວໃຫ້ດູ້ຄໍເຈົ້ານຳ ສັງທົວມາດົນພວນເພື່ອເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນເບິ່ງ ຕາມຮູ້ແກວເຂົາຈິງຈະຫຼາງ-

ເຫັນວຽງຈັນທຸ່ງຈຶງທາງດັງນັ້ນ ພວກເມືອງນຳຊຶ່ງບໍ່ຂຶ້ນນຳໃຜເວົ້ານັ້ນກໍຟ້າວ ໄປຂໍເຂົ້າໃນກ້ອງອ່ານຸ ແກວກາງໂດຍເດັງຂຽນ ບໍ່ຂຶ້ນນຳວຽງຈັນທຸ່ງຈັກເມັ້ ເພາະຄາວ ນຶ່ງນະຄອນນຳພວກນີ້ຢູ່ໃນປັກຄອງວຽງຈັນທຸ່ງ ແລແກວກາງພ້ອມກັນ- ເວົ້ານັ້ນທິ ວຽງຈັນ ຮຽນດອນລາວເດີມເກືອບບໍ່ຍັງຈັກຄົນ ເພາະໄທກໍຈຶ່ງເອົາໄປກຸງສຽງມດັງ ເລົ່າມາ ແລ້ວນັ້ນ. ແກວກໍໃຫ້ນຽງແຂວງແກວຕັ້ງຢູ່ເມືອງຄຳເກີ ແລຄຳມວນແລດົນ ອິນນັ້ນ ຄືວ່າເມືອງ ເຊໂປນເມືອງຜ້ອງ ເມືອງຜົນ ເມືອງວັງແລເມືອງຜາລາວ ຊຶ່ງ ຢູ່ໃນແຂວງສວັນນະເຂັ ດຽງນີ ແກວກໍເອົາ ເຂົ້ານຳແຂວງແກວ ຊຶ່ງກ່ານໂລ. ເປັນ ດັງນີຈົນຮອນ ຈ.ສ. ໑໒໓໕ ໄທກໍປ່ອງຊຶ່ງຂວາງ ທີ່ດົນພວນ ແຕ່ບາງ ທີ່ແມ່ນ ແກວບາງທິແມ່ນພວນທິແມ່ນພວນຊຸໄທກໍໜີ.

ໃນ ຈ.ສ. ໑໒໓໕ ນັ້ນເອັງ ເມື່ອພວກເມືອງໄລ່ພາທັ້ລູ ເຂົ້າຫວງພູເບາງ ແລດົນຝ່າງ ນຳມາ ຕອນ ເໜືອນັ້ນ ໄທກໍອາໄສໂອກາດນີ້ສັງກອງທັງ ໄທກໍມາຢູ່ ຮຽນຝັງຊຶ່ງນຳຂອງທາທານທັ້ພວກນັ້ນແມ່ນຮຽນບາບ ທັ້ສັງມາຕິມລິພົນແກວໃຫ້ ລຶ ຝັງເສັ ດ້ວຍເຫຕຸນີ ຕັ້ງແຕ່ ຈ.ສ. ໑໒໓໕ ຈົນຮອນ ຈ.ສ. ໑໒໔໒ ໄທກໍຈິງໄດ້ເລັທັ້ ແລໄທກໍເຮັດໃຫ້ທຸກແຂວງລາວເໜືອຈຶງທາງທາງທັງໄທກໍຈຶ່ງເອົາ ຮຽນດອນລາວ ໄປກຸງເທັງທາງ.

ຕັ້ງແຕ່ມຶເຊັນເຈົາອານ ແລ ວຽງຈັນທຸ່ງກໍບໍ່ມີເຈົາຊິວິບັງເມືອງ ໄທກໍໃຫ້ ວຽງຈັນທຸ່ງຂຶ້ນນຳເມືອງໜອງຄາງຊຶ່ງເຈົາເມືອງຊິພຽງອາມາເປັນຊຽງລາວໜອງຄາງ ແລ ມີຂ້າຫວງໄທກໍເປັນໃຫ້ ທີ່ ວຽງ

ຈັນທຸງນັ້ນມີແຕ່ ທ້າວຂຸນຈຸກາກ ມ່ເງວາຝັ່ງ ຈະໄດ້ ປະເທຼລາວແລ້ວ ໄທຸງຍັງຕັ້ງເພັງສີ ພໍ ທ້າ
ວຄຳຜາເຈົ້າເມືອງວຽງຈັນທຸງ ດຽວນີ້ ເປັນ ເຈົ້າເມືອງວຽງຈັນທຸງ- ໃນ ຈ.ສ. ໑໒໔໘ ເຫັນວ່າ ແ
ກວກາງຂະບຽງຕັ້ງ ໄທຸງກໍ ຕາງຕີສົ່ງຄົນມາກວູແຜນທິໃນປະເທຼລາວ ແລະເຫັນວາບໍ່ມີໃຜຕັສ ໄ
ທຸງກໍຕັ້ງ ພວກຄ່າງທະຫານໃສ່ດິນຝັ່ງຊ້າງນ້ຳຂອງ ຄືວ່າຕັ້ງແຕ່ດິນເມືອງແຖງ ແລະມີ ຕອນຢູ່ ນ້ຳ
ມາຝັ່ງເໜືອກັງທັງເມືອງໄລ່ລົງມາທາງຂຽງແຕງອັດຕະປື ໄທຸງ ກູ້ຈູ້ ນ້ອງ ເດ້ວ ວັນຕື້ ໄປກຽງເທັງ
ເດ້ວວັນຕື້ຄູນຈິງມາລູເຂົ້າມາງທວງພູເບາງ ໄທຸງຂົ່ມເຫັງຄົນ ໃນ ຝັ່ງຊ້າງ ນ້ຳຂອງທາງ ເປັນຕົນວ່າ
ໄທຸງຈູ້ເອົາພວນ ໒ ໜັ້ນຄົວໄປ ໄວ້ຝັ່ງຂວາ ນ້ຳຂອງ. ແຕ່ພວນພວກນັ້ນ ອົງທຸກຍາກ ແລະຕົກ
ກູ້ຂໍ້ທ້ສູນຕຽງທາງ ຕາມທາງເມືອຮອູຝັ່ງຂວາຍັງແຕ່ ໘ ພັນຄົວ ທົນບໍ່ໄດ້ພວກ ພວນນີ້ກໍລັກມາ
ຢູ່ຝັ່ງຊ້າງ ນ້ຳຂອງ ຄືວາເຂົາຢູ່ວຽງຈັນທຸງທາງ ດ້ວງເຫຕຸນີຮຸນະດອນວຽງຈັນທຸງ ດຽວນີ້ຈິງແມ່ນ ພວ
ນ ເດີມທາງ ໆ ຄົນ ເວາພັນອຳນາງ ຝັ່ງກວມມີປະເທຼແກວແລ້ວ ຝັ່ງ ກໍແຕ່ງກູ້ມາ ການ ພວກ
໑ ຊຶ່ງທ່ານໂອກຼເຕີ ປາວີຊຶ່ງ ເປັນຮາຊທຸດຝັ່ງ ຢູ່ບາງກອກນັ້ນເປັນ ທົວໜ້າກວູປະເທຼລາວ ຊຶ່
ງ ຢາກພື້ນຈາກຄວາມຂົ່ມເຫັງ ຂອງໄທຸງ ໃນ ຈ.ສ. ໑໒໔໑ ຝັ່ງກູ້ໄທຸງ ກໍທຳສັນຍາກັນວ່າເອົາ
ພວກຄ່າງ ທະຫານໄທຸງຊຶ່ງຢູ່ຝັ່ງຊ້າງເປັນ ເຂັດຊຳຊາ ຕໍ່ແກວ ແລະເຂນ ຊຶ່ງຢູ່ໃນປັກຄູອງຝັ່ງ ແລ້ວ.
ແຕ່ໄທຸງ ບໍ່ຖືສັລະ ໄທຸງກໍຄວງໄປເກັງເອົາເງິນຊ່ວງນຳລາວກາງແດນສັນຍາ ແລະປຶ້ງຫຼືຕັ້ງຂ້າຮາຊການ
ລາວຕາມລຳພັງ ຂອງໄທຸງ ບໍ່ໜ້າໄທຸງຍັງກ້າໄປ ເກັງເອົາຕົວເລັກໃນດິນແກວ ດ້ວງເຫຕຸນີຝັ່ງກໍບໍ່ທຽ
ະນຳຄ່າງທະຫານໄທຸງ ຝັ່ງກໍລູມາ ຕັ້ງຢູ່ຈຳຝັ່ງຊ້າງນ້ຳຂອງ ແຕ່ໄທຸງພະງານຖະໜີໂດງຊ້າ ແລວາ ພາງ
ໜ້າຈະມາຝັ່ງຊ້າງຕືມ ເວາຝັ່ງ ຍັງມາທາແຄມຂອງເບື້ອງຊ້າງນັ້ນ ໄທຸງຂ້າງທະຫານຝັ່ງຜູ້ນຶງຊຶ່
ທ່ານ ກູ້ະກູ້ຮັງ ທ້າແກ້ງເຈັກໃນນ້ຳທົນບູນ ຝັ່ງຄູນກໍໃຫ້ພວກກຳປັ້ນ ລຶງຝັ່ງ ເຂົ້າປາກນ້ຳນານ ຈະ
ເມືອບາງກອກເພືອ ຮັກຼາຝັ່ງຊຶ່ງຢູ່ກຽງເທັງດ້ວງຍານໄທຸງ ຈະເຮັດຮັງໃຫ້ ໄທຸງເອົາປັ້ນໃຫງ່ຍົງກຳປັ້ນ
ຝັ່ງຈົມ ໑ ເລ່ມ ມີຝັ່ງ ຕາງ ແລະໂຊບາງຄົນ ກຳປັ້ນຝັ່ງລ່າອິນດິນຂັ້ນເມືອຈົນຮອູທ່າພູຮາຊວັງເຈົ
ຢູ່ທົວກຽງສຽາມ ຊຶ່ງເວາ ນັ້ນແມ່ນ ຈລາລົງກອນ ໆ ກໍຍ້ານຮົນເຮ.

ຮັດູະບານຝັ່ງກໍບັງຄັງໃຫ້ໄທຸງທຳຂວັນຝັ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້- ໃຫ້ໄທຸງຍັງກອງ ທະ ຫານ ໄທຸງຈາກ
ຝັ່ງຊ້າງ ນ້ຳຂອງໃຫ້ມີໃນເດືອນ ໑ ໃຫ້ໄທຸງທຳໂທຼພວກ ເຮັດໃຫ້ຝັ່ງຕາງທ້າແກ້ງເຈັກ ແລະທ້າກຳປັ້ນ
ຈົມປາກນ້ຳນານ- ໃຫ້ສຽາມເອົາເງິນທຳຂວັນ ພັນອງພວກຝັ່ງທ້າໄທຸງຂ້າ ໃຫ້ມຳຂວັນຮັດູບານຝັ່ງ ໒
ລ້ານຟູອງ ໃຫ້ເອົາເງິນມາປະຈຸໄວ້ ໂດງໄວ ໒ ໄທຸງຈະຍອມຫຼືບໍ່ຍອມຕາມຂໍ້ຊຶ່ງຝັ່ງບັງຄັງນີ້ ໄທຸງ
ຕ້ອງຕອູຝັ່ງໃນ ໔໘ ຊົວໂມງ ຖ້າກາງເວາພົບໄທຸງບໍ່ຕອູ ຫຼືບໍ່ຍອມທຸກ ຂໍ້ບັງຄັງນີ້ ຝັ່ງຈະເອົາ
ກອງທັງ ເຮືອອ້ອມກຽງສຽາມ ຝັ່ງທະເລ ໄທຸງ ມີຄວາມແບ່ງແກ້ນລົງ ແລ້ວກໍຈຳເປັນຍອມຕາມ
ນັ້ນທຸກຂໍ້ ໃນວັນທີ ໕ ຊຸ ໑໘໙໓ ເປັນ ຈ.ສ. ໑໒໕໕ ຕໍ່ມາທາງເທືອຝັ່ງກູ້ໄທຸງກໍທຳສັນຍາຕໍ່
ກັນແຕ່ເທືອທ້ສູແມ່ນວັນທີ ໑໓ ມາກ ໑໙໐໑ເປັນ ຈ.ສ. ໑໒໕໙ ຝັ່ງກູ້ໄທຸງທຳສັນຍາ ປັ້ນ
ອານາເຂຕຣ ລາວແລສຽາມໂດງເດັງຂຽງ ຄືວາໄທຸງ ວາງດິນຝັ່ງຊ້າງນ້ຳຂອງ ໃຫ້ຝັ່ງມີແລ ໃນຝັ່ງຂວ
າ ນັ້ນໄທຸງວາງແຂວງປາກລາງຫຼືອູ່ເທ ທານີກູ້ວ່າກູ້ທຽງ ແລະໄຊຍະບູງີ (ດິນທວງພູເບາງ) ກູ້ແຂວງ
ຈຳປາສັກໃຫ້ຝັ່ງ ໒ ກູ້ ເອົາດິນດ່ານຊ້າງຊຶ່ງຕູ້ແຂວງ ປາກລາງນັ້ນຂຶ້ນໃຫ້ໄທຸງ-

ບູນີຮັດູະບານຝັ່ງຮວມຮາຊການມີປະເທຼລາວມອງໃຫ້ທ່ານສັກ ໕ ຕວກ ນິເຍ ມາຮີໂອກຼ
ເຕີ ອາກມອງ ນັ້ນເປັນຜູ້ສົມເຮັຈຮາຊການທົວປະເທຼລາວ ແລຕັ້ງທ້ວ່າການໃຫງ່ໃສ່ວຽງຈັນທຸງ ຕັ້ງ
ແຕ່ນັ້ນມາຈົນເຖິງດຽວນີ້ ທ່ານ ຕວກນິເຍ ເປັນ ຈອມຮາຊການປະເທຼລາວ ຕັ້ງແຕ່ເດືອນ
ອາງິນ ໑໘໙໙ ເຖິງ ເດືອນ ອາຊຸ ໑໙໐໓ ປັ້ນພຽງາສີຕາງອາຍໄດ້ ໔໓ ປີ ເວາພັນທ້າວຄຳຜາ
ເປັນຮາຊບຸຕຣ ທ້ວຽງຈັນທຸງ

ທົງຂັນ ຊົງຮັດເບານໄທໂງ່ໄດ້ຕັ້ງເປັນຂຸນ **ຊະນິກອນ** ແຕ່ກ່ອນນັ້ນຍັງ ເປັນ ອຸປາຊ ເປັນຜູ້ວ່າ
ຮາຊາການພາງແທນພຽງສີ- ຕໍ່ມາໄດ້ປະມານ ໑ ປີ ຮັດເບານ ຜູ້ຈົງຕັ້ງທ້າວ ຄຳຜາ ບຸຕຣພຽງສີ
ເປນເຈົາ ເມືອງວຽງຈັນທົ່ງຈິນດຽວນີ້.

ຄັນຜູ້ໄດ້ປົກຄອງປະເທັງລາວບາງປີແລ້ວຜູ້ກໍ່ປັນປະເທັງລາວເປັນແຂວງໃຫຍ່ ແລະໃຫ້ຊື່ດັງນີ້:
ແຂວງນ້ຳຂອງເໜືອ ທີ່ວ່າການອາທິບໍດີຕັ້ງຢູ່ບ້ານຫ້ວງຊຽງ ຕໍ່ໜ້າດິນ ຊຽງຂອງຊຶ່ງຢູ່ຝັ່ງຂວາ
ນ້ຳຂອງ ຫຼວງພູເບາງ ຊຳເໜືອ ດິນພວນທີ່ວ່າການອາທິບໍດີ ຕັ້ງຢູ່ທາແຂກ, ສວັນະເຊ ສງະວັນ,
ປາກເຊ, ອັຕະປື ແຂວງໃຫຍ່ໄດ້ມີອັທິບໍດີຜູ້ ປະຈຳຢູ່ແລແຂວງສຳຄັນກວາເພິນນັ້ນໃຫ້ມີອັທິບໍດີ
ລອງໄປຕັ້ງຢູ່ໃນເມືອງ ນົງໃນ ແຂວງນັ້ນ ອັທິບໍດີທຸກຄົນຢູ່ໄດ້ອຳນາງຂອງທ່ານຜູ້ສົມເຮັຈຮາຊາການ
ໝູ່ປະເທັງແກວ ເໜືອ ແກວກາງ ແກວໃຕ້ ເຂັ້ນທັງປະເທັງລາວເຮົານີ້ ທ່ານຜູ້ສົມເຮັຈຮາຊາການ
ປະເທັງ ອັງໂດຈິນດຽວນີ້ຊື່ແມກລັງ ເດິມເປັນຜູ້ສຳເຮັຈຮາຊາການ-

ພົງງາວະດານພວນ

ເມືອຂຸນລຸ້ ອງຂຸນເຈັງເຈືອງ ລຸກຂຸນບູຣົມຮາຊາທິຣາຊ ໄດ້ນັງດິນເມືອງ ຊວາ ນັ້ນ ຂຸນ
ເຈັງເຈືອງ ນ້ອງຂຸນລຸ້ ກໍ່ມານັງດິນພວນ ຕັ້ງເມືອງຫຼວງໃສ່ຊຽງຂວາງ ເວ່ານັ້ນ**ຂຸນຈຸສິງ** ນ້ອງຂຸນ
ລຸ້ ແລຂຸນເຈັງເຈືອງ ນັ້ນນັງດິນເມືອງປະກັນ (ແກວ) ອ້າງນ້ອງ ໓ ຄົນນີ້ກໍ່ຕົກລົງໃຫ້ຂຸນທັງ ໓ ມ
າປັນແດນໃຫ້ ແລສ້ນຽາວ່າ ຈະບໍ່ໂລງ ເອົາດິນກັນ ແລະຈະບໍ່ລົງເລ້ວກັນຈັກເທືອ-

ພວກສົງຜູ້ ມາເລີຍບໍ່ຖືສັລະນັ້ນກໍ່ມາຍາງບ້ານຊົງເມືອງເລ້ວກັນທຽງເທືອ ດິນ ພວນໄດ້ຖືກຈົງ
ທາງກ່ວາ ເພິນດວງເທຕຸນີພົງງາວະດານເດິມຂອງພວນຈົງເສັງມື ຊຶ່ງ ຍັງດຽວນີ້ແມນກ່າງເອົາໜັງສື
ເກົາຊຶ່ງພົບຈາກອັນຕຽງນັ້ນແລໂດງໄດ້ຖາມພວກຜູ້ເຖົ້າ ຊຶ່ງໄດ້ງົນຄົນບູລານເວົ້າຕໍ່ ກັນມາ ຈົງບໍ່ໄດ້
ສັງຂະຣາຊ ແລຄວາມລະອຽງ-

ຄັນເຈັງເຈືອງຕາງ ເຈັງຈອນລຸກເຈັງເຈືອງ ກໍ່ນັງຊຽງຂວາງແທນພໍ ເຈັງຈອນຕາງ ເຈັງຈອນ ອ
ກເຈັງຈອນ ກໍ່ແທ້ພໍ ເຈັງຈອນຕາງ ເຈັງຈິວລຸກເຈັງຈອນກໍ່ແທ້ພໍ ເຈັງຈິວຕາງ ເຈັງຈັນລຸກເຈັງຈິວກໍ່ແທ
ນພໍ ເຈັງຈັນຕາງ ເຈັງຍອນໜ້າຄຳ ລຸກເຈັງ ຈັນກໍ່ ແທນພໍ-

ຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາຫຼາຍປີ ກະສັບບໍ່ໄດ້ນັ່ງເມືອງ ມີແຕ່ເສາຮຽນເມືອງ ແຕ່ບໍ່ຮູ້ວ່າຊື່ ພິສັງ ເຈົ້າເຈົ້າ ຍິຫິນ ບຸຕຣເຈົ້າເຈົ້າຍອມໜ້າຄຳກໍ່ນັ່ງຊຽງຂວາງພວກອາຈານ ຈິ່ງໃຫ້ ນາມວາເຈົ້າພະຍິຫິນ ເຈົ້າພະຄື ລູກເຈົ້າພະຍິຫິນ ກໍ່ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າສິນນອງ ເຈົ້າພະຄືບູເຈົ້າພະຍິຫິນນັ້ນໄດ້ເປັນແຕ່ວັງໜ້າ ຕໍ່ມາເທິງກະສັບ ບໍ່ໄດ້ນັ່ງເມືອງຈິ່ງ ເປັນ ການວ່ນວງຫຼາຍ-

ເຈົ້າຄຳລູນ ບຸຕຣເຈົ້າພະຄື ຈິ່ງໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳເພັງບຸຕຣເຈົ້າຄຳລູນ ໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳຂອງຕອກ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳເພັງໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳຮອງ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳຂອງຕອກໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳແຈກ, ເຈົ້າຄຳຜັນ, ເຈົ້າເຮືອ ໄດ້ນັ່ງ ຊຽງຂວາງສິ່ງ ໒ ກັນມາຮູ້ແຕ່ວາລູກຊຶ່ງປົກຄອງດິນພວນ ແຕ່ບໍ່ຮູ້ ຊື່ບຸິດາ ເຈົ້າເຮືອງນ້ອງເຈົ້າເຮືອ ບໍ່ໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ພໍແຕ່ວາຮາຊາການ ເຈົ້າຄຳມິນ ບຸຕຣເຈົ້າ ຄຳຜັນ ໄດ້ຍັງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳທັນບຸຕຣເຈົ້າຄຳຄວນໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າຕື່ງສາກບຸຕຣເຈົ້າ ທັນໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າຄຳຄວນ ບຸຕຣເຈົ້າຕື່ງສາກກໍ່ໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າຄຳລວນ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳ ຄວນໄດ້ ແທນພໍ ເຈົ້າຄຳໜິນ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳລວນ ໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າຄຳທິງບຸຕຣເຈົ້າຄຳໜິນໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າຄຳ ເຄົາບຸຕຣເຈົ້າຄຳທິງໄດ້ແທນພໍ ເຈົ້າ ຄຳຜົງບຸຕຣເຈົ້າຄຳເຄົາ ໄດ້ແທນພໍ.

ໄດ້ກວມເບິ່ງພິນາວະດານແກວຊຶ່ງຝັ່ງແຕ່ງນັ້ນ ຈິ່ງຮູ້ວ່າແມ່ນປະມານ ກ.ສ. ດ.ສ. ໑໘໑໑ ຈ.ສ. ໑໙໕໑ ນັ້ນ ຊຶ່ງເສາແກວຊື່ແລນງູເປັນເຈົ້າຊື່ວິແກວ ນາງແກວຜູ້ ໑ ຊື່ ບາໂກ ອ້າງນອງຊື່ອົງ ຮວງນັ່ງແຕ່ງເຕັ້ນ ເປັນບຸຕຣເຈົ້າຊື່ວິແກວ ຈປອງຂ້າ ອົງ ຮວງນັ່ງແຕ່ງເຕັ້ນຊຶ່ງເປັນນ້ອງເຊິ່ງ- ອົງ ຮວງນັ່ງແຕ່ງ ເຕັ້ນກໍ່ພານາງບາໂກຜູ້ເປັນ ນ້ອງສາວຕົນໜີມາຢູ່ຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳຜົງເກັນລິພິນໃນດິນ ພວນໄດ້ຫຼາຍ ກໍ່ໄປລົງ ແກວດ້ວງ ອົງຮວງນັ່ງແຕ່ງເຕັ້ນ ຢາກນັ່ງເມືອງແກວ. ອົງຮວງນັ່ງແຕ່ງເຕັ້ນ ເຫັນນ້ອງ ເສັງໄຊໃຫ້ເຈົ້າຊື່ວິແກວ ອົງຮວງນັ່ງແຕ່ງເຕັ້ນກໍ່ລຸສາງໜີ້ເຜົາຕົນຕາງທິຊຽງຂວາງເຈົ້າ ຄຳຜົງຈິ່ງຈຳເປັນເອົາດິນຂຶ້ນຊຽງແກວ. ແຕ່ນັ້ນມາ ເຈົ້າຄຳຜົງ ມີລູກນ່ານາງແກວ ບາໂກນັ້ນຜູ້ ໑ ຊື່ເຄົາ ຊຽວຄຳນໍ ໒ ນັ່ງຊຽງຂວາງ ແທນເຈົ້າຄຳຜົງພໍຕົນ- ເຈົ້າຄຳກອງລັກເຈົ້າຊຽວຄຳນໍໄດ້ນັ່ງຊຽງ ຂວາງແທນພໍ ເຈົ້າລ້ານຄຳກອງສຽງຫຼາຍ ໃຈບຸນຫຼາຍ ໄດ້ແຕ່ງ ກູໜາງໄດ້ສົງຄົນໄປເມືອງຫຼາຍວະ ດີ (ມ່ານ) ເພື່ອຮຽນເອົາໜັງສືພູພູ ຮູປທອງລໍນັ່ງຂັດູໜາງ ເພັດ ໑ ອົງຄໍມາໄວ້ນະມຸ້ງການທິຊຽງ ຊຽງຂວາງ ແລໄດ້ເອົາຄົນໄປຮຽນ ທັມະເທສາ ທີ່ເມືອງອິນທະປັດູະນະຄອນ ກູໜາງໄປຂໍເອົາຜູ້ ໑ ຊື່ຈານ ທັມະຄາຖາ ຈາກຫຼວງພູເບາງ ມາສ້າງອາຮາມ ແລເຈດີໃສ່ ຊຽງຂວາງ ຊຶ່ງເວົ້າ ນັ້ນຍັງບໍ່ ຖົມສາສາຜີເທືອ ຈິ່ງມີ ໑໒ ທໍ່ມະເທສັກຊຶ່ງ ຕ້ອງຂ້າຄວາງລ້ຽງປຸ້ະເທືອ ຊຽງຂວາງ ໄດ້ເປັນເມື ອງຊຽງຫຼວງພູເບາງຕັ້ງແຕ່ ນັ້ນມາທັງຂຶ້ນນໍາແກວແດ ຄວາມ ບູລານຈິ່ງວາ ພວນນິທົວຊຽງແກວ

ແອວຊຽງລາວ ພວກສັງຄະແລເສາກູ້ອາຈານຈິ່ງຮາຊາພິເສັກດວງ ນາມໃຫ້ເຈົ້າລ້ານຄຳກອງວາ ເຈົ້າ ອື່ນະລະເສັດູາ ແລປຽນຊື່ຊຽງຂວາງວາ **ມຫາຣັດູະນະບຸຣິມພິມະຈັກູະພັດຕິສິມຫານັກຄູະຕັກູເສ ມາ** ເຊັ່ນເຈົ້າອື່ນະລະນິພານສບາງຫຼາຍ ເຈົ້າຜ້າຂາວ ບຸຕຣເຈົ້າອື່ນະລະ ເສັດູາ(ລ້ານຄຳກອງ) ໄດ້ນັ່ງດິນ ພວນແທນພໍຕົນ ອົງຄໍນິເມືອ ຍັງນຳຊື່ວາເຈົ້າຄຳອ່ນເມືອງລາວ ມັກນາງຜ້າຂາວຖື ສິນ ຣາູະດ ອນ ຈິ່ງເອ້ນວາ ເຈົ້າຜ້າຂາວ ພາແສນຊຶ່ງເປັນອາມູໃຫຍ່ວາຮາຊາການ ພວນແລ້ວຍັງ ແມ່ນເຈົ້າຄ ຳອອນ ແມ່ເມືອງລູກຍິງເຈົ້າຜ້າຂາວໄດ້ນັ່ງ ຊຽງຂວາງ ນາງນິກໍ່ມີຜົວແຕ່ບໍ່ຮູ້ຊື່ ສາມີຂອງ ນາງເຈົ້າ ຄຳ ດ່ອນໄດ້ແທນພໍຕົນເຊັ່ນນີ້ໄດ້ລຽງຈັບ ໒ ກວາງເອົາຄົນ ພວນໄດ້ ໔ ຮູ້ຄົວມາ ໄວ້ວຽງຈັນທຸ່ງ ເຈົ້າຄຳທິງ ລູກເຈົ້າ ຄຳດອນ ແລເປ່ນ ນ້ອງເຈົ້າຄຳສັນ ໄດ້ແທນອາງຕົນ ເຈົ້າຄຳກິວິນູ້ ບຸ ຕຣ ເຈົ້າຄຳສັນນັ້ນໄດ້ຄອງ ຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳເຄືອງບຸຕຣເຈົ້າ ຄຳກິວິນູ້ ບໍ່ໄດ້ແທນພໍຕົນແມ່ນເຈົ້າ ຄຳລານ ນ້ອງເຈົ້າຄຳເຄືອງຊຶ່ງເປັນບຸຕຣເຈົ້າຄຳກິວິນູ້ນັ້ນໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳ ພູທາບຸຕຣ ເ ຈົ້າ ຄຳລ້ານ ໄດ້ແທນພໍຕົນ ເຈົ້າຄຳສັທູບຸຕຣເຈົ້າຄຳພູທາໄດ້ແທນພໍຕົນ ເຈົ້າຄຳສັທູ ໄດ້ນາງຜູ້

໑ ຈາກ ຫຼວງພູເບາງ ມາເປັນມາເທສີ ໒ ນີ້ໄດ້ສ້າງວັດແລ ທາງກຸ້ງ ພູພູທູຮູປທາງອົງຄ໌ໃສ່ຊຽງຂວາ
ງ ເວງານິພວນໄດ້ຍົກທັງໄປຊ່ວງຫຼວງພູເບາງ ແລ້ວພຽງາສີໂຄຕະບອງ ທີ່ນ້ຳຂອງຝ່າງໃຕ້ ເຈົ້າບຸນລັງໄ
ທ່ຽ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳສັທູາ ໄດ້ ແທນພໍດົນພຽງາຄາເທໂວເສມາໃຫຍ່ເປັນເຊື້ອກະສັງພວນໄດ້ວ່າຣາຊທານພ
ວນຕໍ່ມາ ເທິງ ແລ້ວ ເຈົ້າບຸນຈັນ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳບຸນຄົງຈິງໄດ້ແທນພໍດົນ ເຈົ້າຄຳອຸ່ນເມືອງ ຕຸວນ ໔
໖ ບຸຕຣເຈົ້າຄຳບຸນຈັນ ໄດ້ແທນພໍເວງານີ້ ເຈົ້າຄຳເທັນບຸຕຣ ເຈົ້າຄຳອຸ່ນເມືອງໄດ້ ເປນອຸປາຊທວ
ງໜ້າກໍວາເຈົ້າໜຶ່ງເມືອງລູກເຈົ້າຄຳເທັນ ໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ບຸ່ເທິງກໍ ເປນບ້າໂຕນເຂົ້າປ່າໄປຊອກທາບ
ເຫັນຄົນທັງຫຼາຍຈິງໃສ່ຊື່ວ່າເຈົ້າ ອົງໂຕນ ມີລູກສອງຄົນ ຊື່ເຈົ້າກາງ ເຈົ້າຫ້າ ເຈົ້າອົງທັບຸຕຣເຈື້ອນເ
ມືອງໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າອົງຄ໌ບຸນ ນ້ອງເຈົ້າ ອົງທັບໄດ້ ເປນອຸປາຊ- ເວງານິພວນ ໄດ້ລົງວຽງຈັນ
ທ່ຽ ຊະຈິງໃຫ້ເຈົ້າອົງບຸນວາຣາຊການຊຽງຂວາງພາງ ໂດງຂັ້ນນ່າວຽງຈັນທ່ຽ. ເຈົ້າອົງທັບໄປຊວນເ
ອົາຄົນ ຫົວພັນທັງ ໖ ໄດ້ຫຼາງແລ້ວກໍມາຊຽງຂວາງ ເຈົ້າອົງທັບ ກຸ້ງເຈົ້າອົງບຸນ ອ້າງນ້ອງ ກາ ເລີງແລ້
ວກັນ.

ເຈົ້າອົງທັບໄຊ ເຈົ້າອົງບຸນກໍຍອມດີນ່າກັນຂັ້ນຊ່ວງວຽງຈັນທ່ຽ ໒ ກຸ້ຍົກເອົາ ດິນຫົວພັນທັງ ໖
ໃຫ້ຊຽງຂວາງ.

ຕໍ່ມາເຈົ້າອົງບຸນໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງແທນເຈົ້າອົງທັບອ້າງຕົນ-

ເຈົ້າກາງ ເຈົ້າຫ້າເສັງໃຈວາເຈົ້າອົງບຸນໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງກໍພາພໍນ້ອງຕົນ ກຸ້ ຣຽະດອນໄດ້ ໘
໐ ຄົວ ຫນີ ໄປຢູ່ແຂວງເມືອງກາສີໃນອານາເຂັດຣຫຼວງພູເບາງ ເຈົ້າກາງມີລູກຊື່ເຈົ້າສຸກ ເຈົ້າສານ
ເຈົ້າຫ້າມີ ລູກ ຊື່ເຈົ້າເທັນນຸ ໒ ມີບຸຕຣຊື່ເຈົ້າສຸກ ເຈົ້າຊົມພູມີບຸຕຣຊື່ເຈົ້າຄຳໂກງ ໒ ໄປບວງຢູ່
ຕຸ້ມກຸ ເຈົ້າຊົມພູບຸຕຣ ເຈົ້າອົງທັບໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຊົມພູ ບໍ່ຢາກຂັ້ນນ່າວຽງຈັນທ່ຽ ໒ ຮູ້ກໍມີໜັງ
ສີເຊິນ ເອົາເຈົ້າຊົມພູມາ ວຽງຈັນທ່ຽ ຄັນເຈົ້າຊົມພູມາຣອນທາງຂ້າມນ່າງຶມທິສິມດີ ທາທານວຽງຈັນ
ທ່ຽທິລ້ຢູ່ຫັນກໍຈູງເອົາເຈົ້າຊົມພູໄດ້ ແລ້ວປະທານຊື່ວິງ ບັງເອິນເລີງບຸງຝັ່ນຕົກ ພ້າກວ່າອາວຸ ແລທະ
ຫານວຽງຈັນທ່ຽ ໒ ຈິງບໍ່ກ້າຂາເຈົ້າຊົມພູກໍເອົາເຈົ້າຊົມພູໄປຂັງໄວ້ທ້ວຽງຈັນທ່ຽ ໄດ້ ໓ ປີແລ້ວ-ເຈົ້າ
ຊຽງນ້ອງເຈົ້າຊົມພູກໍຂຽນໜັງສືໄປຟ້ອງ ເທດນີ້ ຕໍຣາຊາທິ ຣາຊແກວ ໒ ກໍມີຣາຊສານໃຫ້ວຽງຈັນ
ທ່ຽປ່າເຈົ້າຊົມພູ ແລໃຫ້ເຈົ້າຊົມພູຄົນມາເຮັ ຣາຊການ ທີ່ຊຽງຂວາງ ຄັນເຈົ້າຊົມພູຣອນຊຽງຂວາງ
ແລ້ວກໍຄຸມຄົນ ໘໐໐ ໄປຊຸ່ຊຳ ເໜືອລົງຜູ້ໃຫຍ່ ໒ ເສັງໄຊແລ້ວ ເຈົ້າຊົມພູ ກຸ້ຄົນມາຊຽງຂວາງ.

ເຈົ້າກາງ ເຈົ້າຫ້າຊຶ່ງອາໄສຢູ່ເມືອງກາສີນັ້ນ ກໍອວານເອົາຄົນນັກເລັງໄດ້ ໖ ຣຸ່ມາລົງເຈົ້າຊົມພູ
໒ ຊະເຈົ້າກາງເຈົ້າຫ້າກໍຄົນໄປເມືອງກາສີ-

ຕໍ່ມາເຈົ້າຊຽງລູກເຈົ້າອົງທັບໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງ ເຈົ້ານຸບຸຕຣເຈົ້າຊຽງ ອາຍຸໄດ້ ໑໔ ປີໄດ້ເປັນ
ເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງ ເຈົ້ານຸຈູງຣາຊການແຂງແຮງດີຫຼາຍ ເກັງຊັພເຂົ້າພູເຄັງຫຼາຍ ສ້າງໂຮງຊ້າງມ້າ
ອາວຸຫຼາຍຢ່າງ ແລທຸ່ຄຳເກືອຄືຂອງວຽງຈັນທ່ຽ ມີມະ ຫຼາງເລັກ ໕໐໐ ຄົນ ຊຶ່ງທັບຄືທາທານບ້ານ
ເມືອງ ແລປະຊາຊົນພວນກໍຖາວອນຫຼາຍ ເສມາໃຫຍ່ ຄົນຊຶ່ງພາເມືອງແສນຊຶ່ງເປັນເຊື້ອກະສັງພວນ
ຈິງເອິ້ນວາອາວ ແລພຽງາ ຊຽງດີ ປະທຽະຮັງຕໍ່ເຈົ້ານຸ ໂດງແຕ່ງທ້າວຮຸນ ມາຟ້ອງວຽງຈັນທ່ຽວາ
ເຈົ້າ ນຸຈະຕັ້ງ ຕົນເປນເອກະຣາຊ ຈິງບັງຄັງຣຽະດອນພວນສ້າງ ທຸ່ຄຳ ໂດງເປນການອັນລ່າບາກ
ແກ່ ປະຊາຊົນເຕັມທີ-

ເຈົ້າອານ ຊຶ່ງເປນເຈົ້າຊຶ່ງວຽງຈັນທ່ຽຈິງໃຫ້ທັນເອົາເຈົ້ານຸ ມາຂັງໄວ້ ວຽງ ຈັນທ່ຽໄດ້ ໒ ປີ
ເຈົ້ານຸ ເອົາເມັງທິວຽງຈັນທ່ຽ ມີລູກຊື່ເຈົ້າໄປ້ ເຈົ້າອານໃຫ້ ເສມາຊຶ່ງາກກົມມິນ ເມືອງນີ້ະມິນຂໍໃຫ້
ເຈົ້າຄຳໂກງຊຶ່ງບວ ຢູ່ຕຸ້ມກຸນັ້ນສຶກມານັ່ງ ຊຽງຂວາງ ເຈົ້າຄຳໂກງບໍ່ຍອມສຶກ-

ເວລານັ້ນເຈົ້າອານຸມິມັງງາມຕົວ ໑ ຊຶ່ງໃຜທັງກໍບໍ່ໄດ້ສົງໃຫ້ເຈົ້າພໍ ແອງມ້າ ນັ້ນກໍເລີຍດີ ເຈົ້າອານຸຕິກ ພູໄທຈົງທົງໂປ່ງໃຫ້ເຈົ້າພໍຄົນມານັ້ງຊຽງຂວາງ-

ພຽງຊຽງດີຢ້ານເຈົ້າພໍຈະແກ້ແຄ້ນຈົງໜີໄປຫວງພູເບາງ ແລເລີຍໄປກຽງເຫຼັງ ໂດງກຽງທູນເຈົ້າຢູ່ຫົວ ກຽງສຽງມວ່າຂໍເອົາຊຽງຂວາງຂຶ້ນນໍາຫວງພູເບາງທອງນຶງ ເຈົ້າ ແຜ່ນດິນໄທ່ງ ແລຫວງພູເບາງບໍ່ທົງໂປ່ງ ເພາະຜູ້ປະເວນີ ພຽງຊຽງດີເຫັນບໍ່ສໍາເຮັຈ ກໍຄົນມາບໍ່ທັນຮອບ້ານຕົນ ເຈົ້າພໍກໍແຕ່ງຄົນໄປຂ້າພຽງຊຽງດີ.

ເຈົ້າສານ ບຸຕຣເຈົ້າກາງຊຶ່ງໄປອາໄສຢູ່ເມືອງກາສີ ແລໄດ້ທຽວຄ້າໃນລ່ານໍ້າ ຂອງໄດ້ເທິງນາພນັ້ນກໍຄົນ ມາຊຽງຂວາງ ເຈົ້າສານເປັນຄົນສູງ ເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງຈົງໃຫ້ເຈົ້າສານເປັນຜູ້ຊຶ່ງະຄວາມທໍ່ທູ່ສາມຊຽງຂວາງແມນເຊັນເຈົ້າພໍນັ້ງຊຽງຂວາງ ນຶກອງທັງໄທ່ງມາລາວິວຽງຈັນທັງ ແລຈັ້ງເອົາເຈົ້າອານຸໄປບາງກອກໃນ ຈ.ສ. ໑໑໘໙ຝັ່ງຮາຊາທິຣາຊແກວໂກວ່າເຈົ້າພໍເອົາເຈົ້າອານຸໃຫ້ໄທ່ງ ແກວກໍໃຫ້ຂ້າເຈົ້າພໍດັງເວົ້າມາແລ້ວໃນພິງາວະດານວຽງຈັນທັງນັ້ນ. ແຕ່ໃນພິງາວະດານພວນ ມີຄວາມຕື່ມວ່າ ແກວຕັ້ງຄໍເຈົ້າພໍນັ້ນ ເພື່ອແກສີມິກສັງພວນ ຊຶ່ງແຕ່ກ່ອນ ໄດ້ພອມກັງເຈົ້າແກວ ຊື່ອົງຮວງມັງເດັງເຕັມ ແລນ້ອງສາວຊີບາໂກ ທີ່ຂະບຽງຕໍ່ຮາຊາທິຣາຊແກວ ເຊື່ອວ່າເລ່ແລໜີມາຊວນພວນລຶງແກວ ຊຶ່ງກ່າວ ມາແລ້ວນັ້ນ ກັງໄດ້ຄວາມຕື່ມວ່າແກວຂ້າ ພຽງ ເມືອງແສນຊຽງຂວາງທີ່ເມືອງຫວງແກວກາງກັງແກວໄດ້ ເຮັດທຸ່ງະມານໃຫ້ລູກ ເມັງ ເຈົ້າພໍ ທີ່ປະເທັງ ແກວເທິງໄດ້ ໑໗ ປີ-

ເວລານັ້ນຮັດູະບານແກວສົ່ງຂ້າຫວງແກວຜູ້ ໑ ຊຶ່ງນາມູະຍິງແກວ ວ່າກວານ ຜູ້ນັ້ນ ຄຸມທະຫານແກວ ໖໐໐ ຄົນ ມາຕັ້ງຄຽງຢູ່ຄັງນາດາກ ເພື່ອຮັກຽງຊຽງຂວາງ ຊຶ່ງກຽງສັບໄດ້ປັກຄູອງໄດ້ ໖ ປີ ທີ່ທັງແກວຈົງຕັ້ງໃຫ້ເຈົ້າສານບຸຕຣເຈົ້າກາງຊຶ່ງອາ ໃສຢູ່ເມືອງກາສີນັ້ນໃຫ້ເປັນເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງໄດ້ ໔ ປີ ດັວງ ແກວຂໍ້ມເທັງ ເຈົ້າພໍຮຽນະດອນພວນ ຈົງມີອັຄະຣະຄາຖາໄປຂໍລິພົນໄທ່ງ ໑ ພັນມາໄລ່ແກວ ຈາກດິນຊຽງຂວາງ ແລຂໍເອົາຊຽງຂວາງຂຶ້ນນໍາບາງກອກ ທັງໄທ່ງມາກວ່າພັນນຶງ ເພື່ອມາຊຽງຂວາງ- ເຈົ້າສານຮູ້ວ່າ ກອງທັງໄທ່ງ ຈະມາຮອບ ກໍເກັນພວນ ຫຸອນຂາທະຫານ ແກວ ໖໐໐ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ຄັງນາດາກນັ້ນຕາງ ຍັງພົ້ນໄປແຕ່ແກວຜູ້ດຽວ- ສອງວັນລຸນມາ ກອງທັງໄທ່ງກໍມາເຖິງພູຮາຊລິນທອນ ຈົງພູກັງເຈົ້າສານວ່າ ພວນຂ້າແກວດັງນີ້ ເມືອກອງທັງສຽງມຸຢູ່ຊຽງຂວາງແກວກໍບໍ່ມາແກສີມິພວນ ຖາທະຫານໄທ່ງໜີແລ້ວ ແກວ ຄືຈະຍົກທັງໃທ່ງມາຟັກຟັນພວນ ຢາງນຶງຈາກແດນແກວມາຊຽງຂວາງແຕ່ ໑໕ວັນກໍເຖິງ ຈາກບາງກອກ ມາຊຽງຂວາງ ຕ້ອງ ໔໐ ວັນຈົງຈະເຖິງພູໜ້າຖ້າ ແກວມາກວນ ໄທ່ງຈະມາຊ່ວງພວນບໍ່ທັນ ແກວຈະທໍາໃຫ້ພວນຈຶງທາງ ເປັນແນ່ຄວນໃຫ້ພວນທຸກຄົນອົພູະຍິງ ໄປຕັ້ງຢູ່ປາກປານພັນລໍາ ບໍຣິບູນດີ ຊຶ່ງຢູ່ຝັ່ງຂວານໍ້າຂອງ

ເຈົ້າສານກໍຈອງອາໄດ້ພວນ ໖໐໐໐ ຄົວຍົກໄປປາກປານ ພັນລໍາໂດງຂ້າມ ນໍ້າຂອງທຸກຄົນແລ້ວ ພູຮາຊລິນທອນຊ້າບອກລ່ວງນໍາໄປເຖິງໜອງຄາງກ່ອນແລ້ວ ນາງພົນໄທ່ງຜູ້ນີ້ກໍຄຸມເອົາພວກພວນຊຶ່ງເດີນນໍາ ແລມີຄົວເຈົ້າສານນັ້ນຈະເລີຍໄປ ກຽງ ເຫຼັງ- ຄັນກາງໜອງຄາງໄປ ໒ ວັນ ເຈົ້າພໍຊຽງຂວາງຊື່ເຈົ້າສຸງີ ແລ ເຈົ້າສະອັງ ນ້ອງຈົງຮູ້ວ່າໄທ່ງຈອງເອົາພວນໄປບາງກອກ ຈົງຈັ້ງເອົາຜູ້ຊຽງທໍ່ແຂງແຮງ ໄດ້ ໕໐໐ ຮັກຽງພວກຊຶ່ງ ບໍ່ທັນກາງໄປນັ້ນໄດ້ ໓໐໐໐ ຄົວລັກຂ້າມນໍ້າຂອງ ຄົນມາຝັ່ງຊຶ່ງ ລັງປ່າໄປຝັ່ງພູທູ່ພູໂຮງ ອຶງອາຫານ ຕ້ອງກິນໜາກໄມ້ແລະກາງ ທະຫານໄທ່ງນໍາມາ ທັນ ແຕ່ເຈົ້າສຸງີແລເຈົ້າສະ ກໍຕໍ່ສູ້ໄທ່ງ ໒ ກໍຖາທັງ ໄປດັວງອຶງຢາກ ທີ່ສູງພວນ ພວກນີຕາງຕາມທາງພັນ ໕ ຮັດູ ເຫຼືອມາຊຽງຂວາງ ແຕ່ທອງດຽວຄົວ ໑໕໐໐ຄົວ.

ພວກພວນຊຶ່ງໄປເຖິງບາງກອກນັ້ນ ໄທ່ງກໍໃຫ້ຢູ່ສານ ແລໃຫ້ຕັ້ງພະນົມ ຈົງມີເຊື້ອເຈົ້າພໍແລຮຽນະດອນພວນສຶງມາຈົນດຽວນີ້. ຄັນເມືອເຖິງຊຽງຂວາງແລ້ວ ເຈົ້າສະ ແລເຈົ້າສຸງີກໍຕາງ ແກວກໍຍົກ

ທັງໃຫຍ່ມາຊຽງຂວາງ ແຕ່ແກວບໍ່ເຫັນໄທ່ງ ດ້ວງມີ ແຕ່ຮຽນດອນພວນຢູ່ຊຽງຂວາງ ກອງທັງແກວກໍຄື
ນ ໄປປະເທັງແກວ ເອົາແຕ່ທະ ຫານແກວໄວ້ປ່າມານ ໒00 ຄົນຕັ້ງຢູ່ເມືອງຄຳ ແລະໃຫ້ເສາແກວຜູ້
໑ ເປັນຂ້າ ຫຼວງຢູ່ ຊຽງຂວາງ ແລະທັງເປັນນາງທະຫານແກວນັ້ນ.

ແກວໄດ້ຕັ້ງເສາພວນ ໗ ຄົນໃຫ້ວ່າຮາຊາການເມືອງແລ້ວປັນກິນພວນເປັນ ໘ ຕອນ ໒ ໃດ
ເອັນ ວ່າວຽນ ໒ ໃດໃຫ້ເສາພວນນັ້ນຮຽນ ແລ້ວແກວ ເອິນດິນ ພວນວ່າຕາມນັ້ນ ຊຶ່ງຢູ່ໃນຄວາມປັກ
ຄອງ ຂອງ ແກວມີ:

໑- ວຽນຂວາງ ແມນຈັງຫວັງຊຽງຂວາງ ໃຫ້ເສາຊຶ່ງຢູ່ຊຽງຄຸນວ່າຮາຊາການ.

໒- ວຽນສູງ ເມືອງລອງ ຂັ້ນຊຽງຂວາງ ໃຫ້ຫນ້ນສູງວ່າຮາຊາການ.

໓- ວຽນໜອກ ເມືອງລອງຊຽງຂວາງ ໃຫ້ຫນ້ນໜອກວ່າຮາຊາການ.

໔- ວຽນຄັງ ໃຫ້ພູງເມືອງກາງວ່າຮາຊາການ.

໕- ວຽນແສນ ໃຫ້ນ້ອງເຈົ້າຊິວິພວນຊຶ່ງຢູ່ແວນເມືອງວ່າຮາຊາການ.

໒- ວຽນກັນ ໃຫ້ພູງເມືອງກາງວ່າຮາຊາການ.

໗- ວຽນຄຳ ໃຫ້ພູງເມືອງຄຳວ່າຮາຊາການ.

໘- ວຽນລານເມືອງຫົວພັນຮຽມ ໃຫ້ເພັງທິສພັນຮຽນແລະຂັ້ນນຳຊຽງ ຂວາງ

ຂ້າຫຼວງແກວຕັ້ງຫົວກາງໃຫຍ່ໃສ່ວຽນຄຳແລະໃຫ້ວຽນຂວາງເປັນເຄອນມີ ໒ ທຸກ ໒ ວຽນຂັ້ນນຳ
ແກວໄດ້ເອົາເຄື່ອງບັນນາການໄປຖວງສົມເດັດຈພູເຈົ້າຫຼວງພູເບາງ

ຄັນຮາຊາທິຣາຊແກວສິນພູເຂົນອົງຄ໌ໃໝ່ຄອງຮາຊາສົມບັດ. ພວກຂ້າຮາຊາ ການພວນຈິງຊຽນ
ຫັງສີ ໄປຂໍເອົາເຄົາງພວນຊຶ່ງແກວໄດ້ກັກໄວ້ຫົວເມືອງຫຼວງ ແກວນັ້ນກັບມາດິນພວນ-

ສົມເດັດຈພູເຈົ້າແກວອົງຄ໌ໃໝ່ນີ້ກໍທົງໂປ່ງໃຫ້ຄົນມາຊຽງຂວາງມີແລະມີພູຮາຊາບັນຊາໃຫ້ຂ້າຫຼວງ
ແກວ ພາງຈາກດິນພວນມາຢູ່ດິນແກວ.

ເຈົ້າໂປ້ ລູກເຈົ້ານຳໄດ້ເປັນເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງ ເຈົ້າໂປ້ບອກເສາ ໘ ຄົນ ຊຶ່ງ ເປັນນາງ
ແຂວງໃນ ໘ ວຽນນັ້ນ ໃຫ້ມາປຸກເຮືອນຢູ່ຊຽງຂວາງ ເມື່ອເຮັດຮາຊາການ ແລ້ວຕັ້ງໃຫ້ນ້ອງເຈົ້າໂປ້ ໒
ຄົນ ຄືວ່າ ເຈົ້າອິງ ເປັນ ອຸປາຊເຈົ້າກຳເປັນຮາຊາບຸຕຣ ເຈົ້າເກັງລູກເຈົ້າໂປ້ເປັນນາງສາວ ລູກເຈົ້າ
ນຳມີທຸງຄົນຊຶ່ງຕອນຈາກ ປະເທັງແກວມາ ແຕ່ພິນາວະດານບໍ່ບອກວ່າຊື່ສັງ.

ເຈົ້າອິງບຸຕຣເຈົ້ານຳ ນ້ອງເຈົ້າໂປ້ໄດ້ນັ່ງຊຽງຂວາງໂດຍໄດ້ຮັງສັງບັງຈາກຮາຊາທິຣາຊແກວກາງ
ແລ ຫຼວງພູເບາງ.

ຫຼ້າຊຽງຂວາງ ເຈົ້າອິງ ເຈົ້າເກັງກໍຕາງໃນບ່ອນລຽນນັ້ນ ແກວມາຊຸ່ ພວນ ກໍບໍ່ຂຸະຫັ ພວນ
ຫຼາງ ຄົນກໍແຕກຈາກຊຽງຂວາງໄປຢູ່ວຽງຈັນທຸ່ງ ແລະຫຼວງພູເບາງ ຕາມແຄມນ້ຳຂອງ ສ່ວນນຶ່ງຍອມ
ເສັງເງິນ ໃຫ້ຫຼ້າຈົງພົນຕາງ ແລະບໍ່ໄດ້ຫນີ ພວກໄປລີ້ຢູ່ປ່າກໍມີ ຫໍ້ຕັ້ງຄ່າງຢູ່ຊຽງຂວາງຫຼາງບ່ອນ.

ສາມໃຫ້ພູງສົງປະພັກດີ ກໍກວມເອົາພວນໄປບາງກອກປະມານ ໒໓00 ຄົນ ເວງນັ້ນບັງເອິນ
ມີໂລກປັງຈຸບັນ ພວກພວນຊຶ່ງໄທ່ງກຳລັງຄຸມໄປ ແລະພວກຍັງຢູ່ດິນ ພວນນັ້ນກໍຕາງດ້ວງພູງລູກນີ້ທຸງ
ຍັງຮອງສາມປ່າມານ ໑໒00 ຄົວ.

ເຈົ້າຮາຊາບຸຕຣຊຽງຂວາງ ກູ້ເຈົ້າອິນໂສມ ລູກເຈົ້າກຳ ໄດ້ເຮັດຮາຊາການຊຶ່ງຕໍ່ກອງທັງໄທ່ງ ໒ ກໍ
ຍອມບໍ່ກວງເອົາຄົວພໍລູກນີ້ໄປ ວຽນຂວາງ ວຽນສູງ ວຽນໜອກວຽນລານນັ້ນຢູ່ໄກໂພ ໄທ່ງຈິງບໍ່ກວນ.
ກາງນັ້ນໄທ່ງເອົາພວນໄປສາມ.

ເຈົ້າກຳ ກູ້ເຈົ້າອິນໂສມພໍລູກນີ້ໄປພ້ອມລົພົນໄທ່ງຮອງບາງກອກ ເພື່ອຂໍຄົນ ພວນຄົນມາ ແຕ່
ໄທ່ງບໍ່ອາບຸຍາງໃຫ້ ເຈົ້າກຳກູ້ເຈົ້າອິນໂສມຄົນມາຊຽງຂວາງ.

ເສິກຫຼ້ຄົນມາຊຽງຂວາງເຈົ້າກຳຕາງໃນປ່າຝັງເມືອງອາວເຈົ້າຂັນຕີ ບູເຈົ້າອົງ ແລເຈົ້າສີວັນ ຈະເອົາຄົວໜີ້ໄປເມືອງພູມທາອາມາງ ນາງທັງໄທ່ງທີ່ໜອງຄາງ ເວົ້ານັ້ນພູມທາອາມາງໄດ້ມາລົງຫໍ້ຊຶ້ງມາປັ້ນວຽງຈັນທັງພູມທາອາມາງສົງຄົວ ເຈົ້າຂັນຕີ ໄປກຽມທູນເຈົ້າຢູ່ຫົວສູງາມ ໒ ຈົງສົງເຈົ້າຂັນຕີມາຊຽງຂວາງແລສົງ ໄປຫວາງພູບາງ ເພື່ອໃຫ້ຫວາງພູບາງດັງເຈົ້າຂັນຕີເປັນເຈົ້າເມືອງຊຽງຂວາງພູມທາອາມາງໃຫ້ດັງ ບ້ານນາແທນເປັນເມືອງບໍຣິຄັນແລ້ວໃຫ້ເຈົ້າສີສວັນຊົງແມນພໍດຽວ ກັນກັງເຈົ້າຂັນຕີ ແຕ່ຕ່າງແມ່ນັ້ນໃຫ້ໄປຮຽນຢູ່ນາເຈົ້າຢູ່ຫົວສູງາມ ເພື່ອເປັນເຈົ້າເມືອງບຸງຄັນ ແລໄທ່ງໃຫ້ ເຈົ້າສີສວັນເອົາຄົວພວນຊົງນາງທັງໄທ່ງເອົາໄປຝັງຫວາງພູບາງແລ້ວເລົງໃຫ້ໄປຢູ່ເມືອງອັນເມືອງພິມ ແລຊົງຍັງຢູ່ ໒໐໐ ຄົວນັ້ນ ກັງໃຫ້ໄປຊອກເອົາ ພວນຊົງອາໄສຢູ່ປ່າ ນັ້ນມາຢູ່ບຸງຄັນ ເຈົ້າສີສວັນຕາງ ເຈົ້າບຸນຄົງບຸຕຣເຈົ້າອົງໄດ້ ເປັນເຈົ້າເມືອງບຸງຄັນ ເຈົ້າ ບຸນຄົງຕາງ ເຈົ້າດວງດີລູກ ເຈົ້າອົງກໍແທນ-

ເວົ້ານັ້ນ ຝັງໄດ້ປັກຄອງປະເທັງລາວ ຄັນເຈົ້າດວງດີຕາງໃນ ກ.ສ. ໑໙໑໘ ຝັງກໍດັງເຈົ້າຄຳຮຸງ ເປັນເຈົ້າເມືອງບຸງຄັນແທນເຈົ້າບຸນຄົງຜູ້ເປັນພໍ-

ເຈົ້າຂັນຕີດັງຢູ່ບ້ານຊຶ້ງຢູ່ນອກເມືອງຊຽງຂວາງເພາະວາຫຼ້ຄົນມາຢູ່ວຽນຄຳແລ ທຽມາຂົ່ມເຫັງພວນເມືອງ ໒ ເຈົ້ານາງພວນກໍຫຼອນລົງຫຼ້ເສີ ບາງທິພວນດັງ ຄ່າງ ໃສ່ເມືອງງາມ ແລຕາມຂົງເຂດຮນີ ມີຜູ້ຮັງຫຼ້ ປູ່ມານ ໒໐໐ ຄົນ ພວນບໍສາມາງໄລ່ຫຼ້ໜີຈາກດິນພວນ ພໍແຕ່ປ້ອງກັນບໍໃຫ້ມາເຮັຮັງໃຫ້ ເທົ່ານັ້ນ-

ຮຽນດອນພວນຊຶ້ງລີ້ຢູ່ປ່າເປັນດັງນີ້ໄດ້ ໕ ປີ ເຈົ້ານາງພວນຈົງຂໍໃຫ້ ແກວມາຊວງ ແກວກໍວາມາບໍໄດ້ ເພາະຝັງດິນແກວກໍມີເສິກ ພວນຂໍໃຫ້ໄທ່ງ ແລ ຫວາງພູບາງມາຊ່ວງ ກໍບໍມີໃຜມາຊ່ວງໄດ້ ຄາວນັ້ນພວກຂ້າກໍຂະບຽງໄດ້ທຽງປີ- ຕໍ່ມາ ເຈົ້າຢູ່ຫົວສູງາມຈົງສົງນ້ອງພູອົງຄ໌ຊື່ວ່າກໍມະໜັ້ນປະຈັກ ສິນປາຄົມ ມາດັງຢູ່ ເມືອງ ໜອງຄາງ ແລໄຊ້ໃຫ້ພະອະມຣາຊລິນ ຄຸມລິພົນໄທ່ງມາຊຽງຂວາງຈະລົງເອົາດິນພວນ ຄິນຈາກຫໍ້ ໒ ເຫັນວາເຂົາມີນປຄົນເຂົາກໍໜີໄປດິນແກວກ່ອນ.

ພວກຂ້າຊຶ້ງວຽນວຽນນັ້ນກໍຍອມຫາໄທ່ງມີ ໂດງໄທ່ງບໍດັລົງໃຜ. ກູ້ມະໜັ້ນປູ່ຈັກສິນປາຄົມ ກໍເອົາເຈົ້າຂັນຕີກັງເຈົ້ານາງພວນ ແລນາງວຽນທັງຫາງ ໄປກຽງເທັງ ໂດງຈອງວ່າຈະພາໄປ ຂໍເຈົ້າຢູ່ຫົວສູງາມໃຫ້ດັງຢູ່ໃຫ້ແລຄົນມາ ເປັນເຈົ້ານາງ ຊຽງຂວາງດັງເດີມ ຄັນເດີງບາງກອກແລ້ວ ໄທ່ງກໍຂັງພວນພວກນີ້ໄວ້ມີ ຈົນເດີງ ໘ ປີ ເຈົ້ານາງ ເສາ ແລຮຽນດອນພວນຕາງເວົ້າຂັງຢູ່ນັ້ນຮວມ ໕໘ ຄົນ ຊຶ້ງຕາງນັ້ນ ແມນ ເຈົ້າ ໄຊະເທັງ, ເຈົ້າທອງອິນ, ເຈົ້າຂັນຕີ, ເຈົ້າອິນໂສມ ໄທ່ງກໍເອົາເງິນ ໃຫ້ຝັງສົງພໍ ສົມຄວນ ເສາຊຶ້ງ ຕາງຫັນມີ ໒ ຄົນ ການທິທຳອຸບາງດັງນີ ເພື່ອຢາກເອົາດິນພວນ ໄທ່ງວ່າ ຖ້າປປເຈົ້ານາງພວນໄວ້ຊຽງຂວາງ ເຈົ້ານາງພວນ ຈະໄປເພິງແກວຫຼີຝັງເສັ ແລພວນກໍຈະບໍສັງຊື່ຕໍ່ໄທ່ງ ເວົ້າໄທ່ງກັກເຈົ້ານາງພວນໄວ້ບາງກອກນັ້ນ ໄທ່ງສົງພູນີ ເວັ ຄຸມທາທານໄທ່ງມາຮັກສາຊຽງຂວາງ-

ເມື່ອສູງາມວາງດິນລາວທີ່ຝັງຊຶ້ງນ້ຳຂອງໃຫ້ຝັງແລ້ວ ເຈົ້າຄຳໂງນ ແລເຈົ້າ ອຸ່ນແກ້ວຊຶ້ງໄທ່ງກັກໄວ້ ບາງກອກນັ້ນກໍໜີມາເພິງທ່ານໂອກຼເຕີປາວີ ຮາຊທູຕຝັງ ທີ່ບາງກອກທ່ານປາວີຈົງສົງ ໒ ເຈົ້າພວນນັ້ນມາໄຊ່ອນ ແລ້ວເອົາເງິນເດືອນ ໃຫ້ທັງ ໒ ຄົນຢູ່ຫັນໄດ້ປູ່ມານ ໓ ເດືອນ ຄັນຝັງມາກວູເອົາດິນພວນ ຝັງຈົງໃຫ້ໄທ່ງສົງ ເຈົ້າສັນເອົາຝຸ່ນເຈົ້ານາງພວນຊຶ້ງຕາງທີ່ບາງກອກນັ້ນມາເຮັບູນທີ່ຊຽງຂວາງ. ທ່ານປາວີສົງ ເຈົ້າອຸ່ນແກ້ວ ແລເຈົ້າຄຳໂງນມາຊຽງຂວາງ ຄັນຮອງເມືອງ ຕັງເງັມເທືອງວິນ ດິນແກວກາງນັ້ນ ເຈົ້າອຸ່ນແກ້ວກໍຕາງ ອາທິບໍດີຝັງຜູ້ທີ່ ໑ ຊຶ້ທ່ານ ເດີຣີໂນ ກູ້ດັງ ເຈົ້າຄຳເຮືອງ ບຸຕຣເຈົ້າອົງ ຊຶ້ງໄດ້ໄປບາງກອກ ນ່າເຈົ້າ ຂັນຕີຜູ້ອົງນັ້ນເປັນເຈົ້າ ເມືອງຊຽງຂວາງແຕ່ເອົາບັນ

ດາສັກແກວໃຫ້ວ່າກວານດ້າວ ເສາ ແລ ທ້າວຂຸນພວນເວງານັ້ນກໍຍັງມີນາມູະຍົງແກວ ເພາະຜູ້ວ່າ
ພວນຂຶ້ນນໍາແກວ-

ແມ້ວຂະບົງ ຜູ້ຈັງແມ້ວມາຕາມ: ແມ້ວທາວ່າແມນເຈົາຄໍາເຮືອງໃຫ້ຂະບົງ ອາທິບໍດີຜູ້ຊື່ທ່ານ
ກອງຊຶ່ງຕໍ່ມາໄປຢູ່ຫວງພູເບງນັ້ນກໍຈັງເອົາເຈົາຄໍາເຮືອງສົ່ງໄປຂັງ ໄວ້ທີ່ຫວງພູເບງໄດ້ ໕ ປີ ແລ້ວ
ໃຫ້ຄົນມາ ຄ້າຂຽງຢູ່ຂຽງຂວາງ.

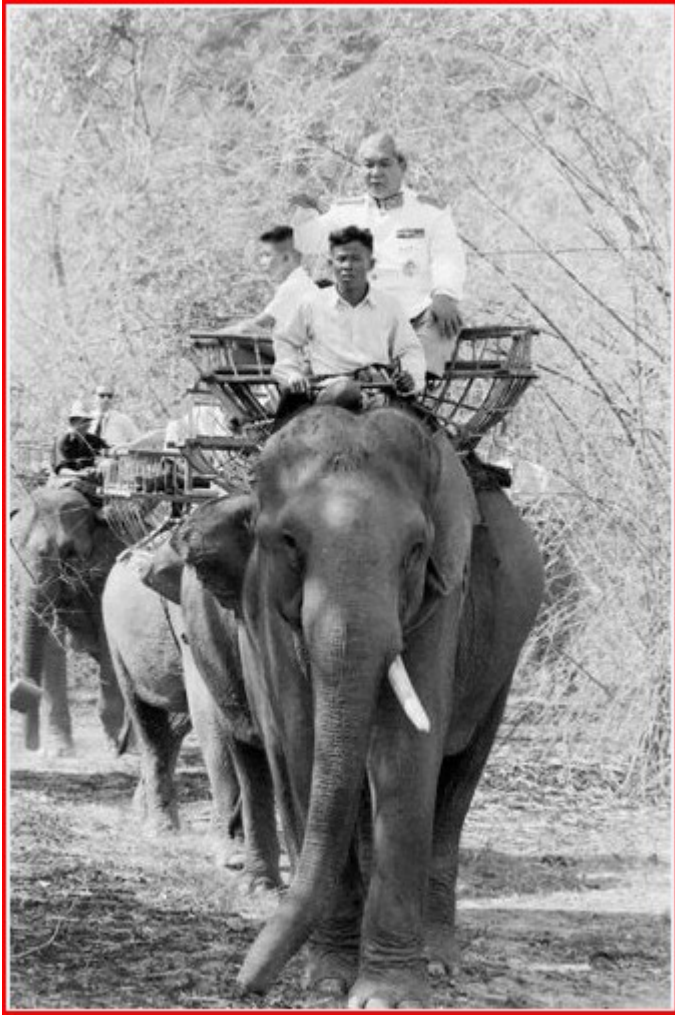
ຜູ້ກໍໃຫ້ເຈົາຄໍາໂງນບຸຕຣເຈົາກໍາ ຊຶ່ງໄປອາໄສຢູ່ໃນດິນແກວນັ້ນມາ ເປັນເຈົາ ເມືອງວຽງຈັນທົ່ງ
ໄດ້ ໑ ປີແລ້ວກໍໃຫ້ມາເປັນເຈົາເມືອງຊຽງຂວາງໄດ້ ໑໒ ປີ ດ້ວງລາວເຈັງກໍລາອອກຈາກຣາຊາການ
ພໍ່ແຕ່ເປັນທິປະໄຕ ຂ້າຣາຊາການ. ອາທິບໍດີ ຜູ້ຊື່ ນິເບວອງກາເລົາສະກີ ຈຶ່ງຕັ້ງໃຫ້ເຈົາໄຊຍະວິນິ
ບຸຕຣເຈົາກໍາ ນ້ອງເຈົາຄໍາໂງນ (ພູດຽວກັນຕາງແມ) ແລຊຶ່ງເວງານັ້ນເປັນອຸປາຊນັ້ນໃຫ້ເປັນເຈົາເມືອງ
ຊຽງຂວາງ ໃຫ້ເຈົາ ພິມູະດີບຸຕຣເຈົາກໍາ ນ້ອງເຈົາຄໍາໂງນນັ້ນ ເປັນອຸປາຊທັງເປັນນາງສານທິ ຊຽງ
ຂວາງ.

ເມື່ອທານປາວີ ກວູເອົາດິນພວນ ຂ້າຫວງໄທຽຊຶ່ງພູເບີເວັ້ນກໍໃຫ້ທາທານ ໄທຽຍັງປົນໃສ່ພວນຜູ້
໑ ຊື່ ທ້າວພານຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຕັ້ງຄ່າຢູ່ວັງຄໍານັ້ນໂຊແລ້ວ ໄທຽກໍຈັງ ເອົາທ້າວພານໄປຂັງໄວ້ທີ່ເມືອງ
ໜອງຄຽງ ໄດ້ ໒ ປີ ຄັນຜູ້ໄດ້ກວູເອົາອານາເຂັດຣລາວແທ້ແລ້ວ ໄທຽຈຶ່ງປົນທ້າວພານມາຊຽງຂວາ
ງ ຜູ້ກໍໃໝ່ໄທຽ ແລໃຫ້ໄທຽທໍາຂວັນທ້າວພານ ໗໔໐໐ ຫມັນ ແລ້ວຜູ້ໃຫ້ທ້າວພານເປັນເຈົາເມືອ
ງຄໍາ ຈົນດຽວນີ້.

ດຽວນີ້ເຈົາໄຊຍະວິນິກໍຍັງເປັນເຈົາເມືອງຊຽງຂວາງ.

ພິນາວະດານຈໍາປາສັກ

ແຕ່ກ່ອນບອນເມືອງຈໍາປາສັກຕັ້ງຢູ່ນິແມນປ່າ ພວກລາວມາຈາກທົນເໜືອ ກໍມາຕັ້ງເປັນເມືອ
ງໃສ່ຊື່ວ່າ ພູເນັກຄອນຈໍາບາກນາກຄະບູຣີສີ ແລທໍາໄມຕີນໍາປະເທັກກໍາພູຊາ ຣາດອນຈຶ່ງຕັ້ງຜູ້ ໑
ເປັນເຈົາເມືອງ ນີ ແຕ່ບໍ່ເຫັນມີຊື່ ຢູ່ພິນາວະດານຮູ້ແຕ່ວ່າອົງຄົນມີລູກ ໒ ຄົນ ຄັນບຶດາຕາງພວ
ກ ເສາ ກໍເອົາ ບຸຕຣນີ້ອົງຄ໌ ໑ ປົກ ຄູອງເມືອງນີ້ຖວງພູເນາມວ່າ ເຈົາສຸທະນະຣາຊ ເຊັ່ນນີ້ ນ
ຄອນນິເປນສຸກຈົນຮອນ ຈຸນຍະສັກຣາຊພັນປີ ເຈົາສຸທິນິຣາຊກູ່ຕາງ ໂດງມິເຊັອ ກະສັງຂະແທນ ພ
ວກອາ ທາງຈຶ່ງຕັ້ງຜູ້ນຶ່ງຊຶ່ງມີກະກູນເພື່ອປົກ ຄູອງ ເມືອງນີ້ %

ພິນຼາວາດາບ ຄົ້ນຄົ້ວເຜິ້ງແຜ່ໂດງ

ປື້ນປຣະສິງຄ໌ ພັນທ໌ມງິງ 34